[illegible]

Tales of Hans

Egede

Greenland — Esk

Kaladlit
Pelleserkângoæta
Hans Egedib
Okallôutèi Unnukorsiutit

ajokærsukkaminut,

agleksimagalloæt

Johan Christian Mörch-mit

Kakortormiut niuvertorigalloænnit

mânalo titârnekartisimarsut

Peter Kragh-*mit*

Gjerlevimiut Pellesiænnit.

Kjöbenhavnime.

Fabritius de Tengnagelib nakk'itteriviáne nakk'ittársimarsut.

1837.

Siülerkot.

Assarsangoaka! Itsarpik nunarsiangoarse umiktórmiunnik innukáradlarmet, siúrdlivut térsunga umiartórtuïnartut, nuna pigimarsuk. Tokorsuble, nunarpérksoït sakk'iginnárdlugit, tamátigudlo nungunartorsõudlune, tamánnatôg nuna auangnárdlek innórnago, umiktórmiut nungúdluïnanganermagit, siúrdlivsilo innurǽromatlárnerǽta amiakôtuangoæt pirsarivingmagit, kingórna nunarsiarse umiartórbiginekangimersorkau.

Arbeniæt kêsa arbeniarbigallugo nunarse orniktalerpǽt, tamátigudlo nunalibigisárdlugo niuverniadlektaralloarput, innuïn orksõutèjt amerpérksoeedlo illuatigállugit; innuïdle timmèjsigut tarningeesigudloneet isumagingikèjt, mersa næglingnak'ersut nællursõunerub târsoáne innûginnartut, pingortitsirsimingnik, annàursirsimingnik pigviksamingnigloneet isukaissengitsomik siünekángimeta.

Adlamigle isumarsok Hans-Egediôgalloak, Frederik sissamæt Kablunãinnut Kongiotidlugo. Egede tàuna pellesiursok Vogenimiunnut umiktórmiut nunænne auangnárpasiksome. Unnipkãinne itsárnitsænne attuársimarsok, umiktórmiut kapseet Grönlandime nunarsisimarsut, koïsimaudlutik opértut okallúkbikardlutiglo. Tamákko isumaliútigitlárdlugit tussárosulerpok, kannok mâna opersúsekartut innûniarnersudlo. Tajmãitomik aglékpok tekkornángitsaminut Bergenime, tàuna Grönlandimut umiártortartok, tussækkaminik attuækkaminiglo siünérsiütigallugo. Tãursoma akkià, umiktórmiut nejogarigalloeet sikkórsoarnit padligeksãujungnærsut unnérdlugit, auangnánile nyoártuïnarnik nællursunnik innukártok, okàuzimigut innûniarnermigudlo arsigidluïnangitsavut.

Egede kristumiúdlunilo innúngnik nekkorasuktôvok. Innuït tãivko nægligitlárpèj, umiktórmiut ivko koïsimarsut kinguarirsorigamigit, mânalo târsiortut nællursõunermilo illuángitsulliortut tussàumaudlugit. Isumaliútigiüarpèj, Pellessiúnernudlo umiktórmiut auangnænne aglékpèj imãitut: „Grönlandimiut isumagissegalloarèjn-gôg ilisimarseksèjnnik pidluarnártunnik. Ajokærsóïrsuksèjnnik audlartítsivigiomagalloárpatigit, nangmerngub nejukke nunamine k'eméksinnãugà, pârirseksaralloænilo pigvingmine ipperáromagalloarèj unnérdlune, adlæt pirsarirséksarsiorniangiñamigit nangmerngub attóromangitsaminik.“ Pellesiúnerit

taukoa akkiæt, isumagiksúsià nersórdlugo, Gudiblo okàuzeesa siammárneræ̀nnik illungersórnerà unnérsiútigallugo. Aglegèj Kongib nejugánut neksiúpèjt; akkilivtale tajmane sórsuksimamatigut, Kongiblo tamánnaïnak isumagivetláradlarmago, Egedim aglegèj sennimut illirsãugadlarput.

Tytsioleriok mâna, Egede isumarsok Grönlandeliaromaudlune. Amérdlaneridle isumakitlarángeta, okàuzit mersa ikinãissennagit, mitéksinnarpæ̀t. Erkardleesa ikingutèjsalo isumèj asseïnãusugèjt, nangartárdlugolo. Ivkoale mitektárnereet tàukoalo nangartuarnereet Egedib nellínginariginnarpèj, kaladlillialersârnine auârunauværdlugit. Nulliangoë, illegiomaudlune kajumiksinnartok, namagállugo, adlàmik audlartèjlirsutekangitsok; kajumiksimedlo, audlárbiksak erinnigiüarsinnárpà, nulliædlo tuoversórtuarpà ingérdlaniksamut. Tajma erinitsekkallutik tussàumalerput, niobbagiæn atàuzit sikkorsoarnit asserórsimarsut, innuïdlo umiursut nunamun annékalloartut, innungnidle tokotãursun-gôg, innutômarsunnidlo nerrirsãugivdlutik. Egede allieisekkalloarkau, nulliangoàlo annilârpok, aulæjængerpugle tejmẽitok; opersusiækit nikkakongilátik.

Okiut arbanek-mardluk nálektuarpok akkutiksaminik Grönlandimut. Nálekkæne aglekbigirsángoarèj, ikiórkudlune; akkirsarædle, utákk'iüarkudlugo, pânekartidluta-gôg, Kongimit ikiórnekarsinnãunginame. Isumalerpok,

nangminek Kongib nejugánut pigalloárune, nangmerngublo Konge k'enuvigiguniuk, kingúrdliksak ajunginerryssersorà. Pellesiúnek tâva aglékbigik'ikpà kingorârtiksaminik, Vogenimit audlâromágame. Nálektine okiut arkaueglit nejórsimaudlugit, naggatiksamik kèsa okallúkbigèj, Paulusim okàuzee Efesumiun opérkatigeen utokàunertèjnnut (Apost. sull. 20, 32) sukuïárdlugit: „mânalo kattængutingoaka, Gudimut okàuziánudlo sajmarnártomut sernigikoause,“ okàuzee Korintumiunnut tapumivdlugit (2 Kor. 10, 16): „nerigúkpogut, ungativsinêtuttôg Evangeliumimik okàutigissegikput.“ Nulliangoë k'ittôrnætiglo sissamæt illegállugit Vogenimin audlârpok; erkárdlisik ikingutitiglo k'emékpèjt Bergeniliardlutik, pissõut kajumiksariartórdlugit, Grönlandimut umiartortitsissersut. Ingérdlaniardlutik, illáne umiársoïn auatætigut imamut nakkáriok, aulisariable umieitsiangoamik annàupà. Tajma audlarnilângoardlune nauværalloarpok, tamánnale auârutigingilà; tunnârirsutiksarsiariginnarià aglæt Gudib serniksoïneránut nauviænartuksænne tamánne siüniksamine.

Bergenimut apônamé, niüvertut tersane kajumiksárniaralloarpèj, niobagiæt umiartortikudlugit Kaládlit nunænnut; akkissõursusiàle pivdlugo piománginiput; niüvérniartaralloartungôg tersunga, pissingâissennatigle, arbeniæt pirsartármatigit innuït niokutiksaralloeet. Illèjt unéïgalloárput: sórsungnek nâgalloarpet,

Kongiblo ikiytsiaromárpatik, kajumiksiomáralloarnerput niobagiartortitsinermut. Egedib niüvértut ajornartôrnerèjt mânakut missilíksimagamigit, k'enutigirsaminik erkôsinnâungortunnik nàŷtsersóïlerpok; sórsuktivtalo Kongiæt tokomet, upernâkut Kongim iglokarbiánut ingérdlavok. Isumatôrsub Kongib Frederikib sissamæta nangmerngub Egede tussarnârpà, Grönlandimik siunersiork'iksârdlugo, kiksàutigirsàlo isumaliútigiomaudlugo unnersórbigà.

Egede tipeitsungârdlune Bergenimut angerdlárpok. Kongib Bergenimiut siunersiorkoèj ikiórnekaromarsúsiænnik umiartórnermut Grönlandimut; piomajungnærdluïnarpudle. Egede allieitsengârpok; Gudimut tuksiárnek kissiet tettigirséksarà, nekkursàutigallugolo. Isumatônerit pissõuneridlo ornikk'ingmièj, isumaliorkosardlugit: „niüvernermit sursáëralloarunigloneet, umiartórnerum akkersoee tàurtekardluïnangikalloarunigloneet, k'iglugissengikalloarǽt, perksoaming illangoeennik tunnirsigalloárunik ilisimánerub siammárneránut, innukatingoætiglo pidluarsárkudlugit.“ Kongimut Pellesiúnernudlo manigõudlune agléktartok, ikiorkudlune. Imâglædle. Upernãudlugolo okiõutarà erinitsengârk'ersok piomarsaminut padlêmingoangitsok; adlænnit kê'maktinekarane nериguktinekáranilo mitegâjuarsinnarpok. „Tersa pirseksà námagluartok,“ — tajma pirsaraut — „sillãitsôvok, piginnãungitsok piniáramiuk.“ — „Isumakárnersok, pivdlune tokoïarto-

karomaissersok Kaládlit nunænnut?" — K'ittôrnèj aperirsarèjt: „sumik innûrsutiksakaissersut Grönlandime? Puïrsinnik nekkekársinnardlutik igivnermiglo imiksàutekaromanersut?" Nulliangoà pingâralloariæt, uvimisut Kaládliliarnermut kajungermet. Innuïn adlæt k'assuk'æjakaut. Egedile aipangoàlo k'assunauviængilæk.

Kêsale kajumikbik nedliúmiok. Nángmerngub pigirsangoæne tamása tunnièj umiartórnermut Grönlandimut. Pellesiúneridlo Pellessidlo adlædlo illimægirsæne orníktarpèj, k'enuvigállugit, tunnitsimik auâgikudlune Kaladliliárnermut, tamármiglo tunnítsiarput. Kattíkamik amerdlangângikalloarput pirsangoee, tejmĕitok audlarnilerput, umiársoarsivdlutik nerigungnermik attilingmik okéïrsuksamik, umiársoarniglo adlænnik mardlungnik attartugarsivdlutik, ardlèjt arbeniartuksãukudlugit, ardlèjdle Egedikut nunalirsusiænnik kingomut nællunejaïartyssersut. Egede tunnirsirsunnit nálegangortitâvok tamánnut umiársoarmiunnut, Kongimidlo pellesingortitãudlune nællursunnut. Kisartik amuæt Maï kaumætãulermet udloeesa pingajuænne 1721, Gude nunamut erinnigirsamut apôdluartitsirsuksartik isumadluarbigallugo. Juni kaumætãulermet nunam isuà erserpok, sikkórsoïdlo erkanârsirsutigirsalerpèjt. Kaumætim illûngà annorérsoarmit sikkunnidlo nauværsárput, imà sualúglutik, umiársoït ardlèjt kidlekalerdlutik aglæt; k'ik'ertamut „*Imeriksomut*" kangerub

siorangoáne nunalíput kêsa Juli kaumætãulermet udloeesa pingajuænne.

Imà erdlok'ingârdlune Kaladlit orningniarpèj pidluártitsuglugit; imà nægligitlárpèj, nunagigalloë k'eméglugo, erkárdlinilo tamásalo ungægirsaralloæne isumakærdlugit, ilisimánerub nennerõutánik kaumarsáruglugit, pigvingmingnik pigviksamingniglo næl]yungnærkudlutik. Kaládlidle tikínamigit, okàuzeet nælluèj; innuïdlo nyoarsinnártut, Kablunãidlo padliktõutsomanagit. Tikerârniartarèj; sekkolirsardlutik niobbiortarææt; innuksiarneræ̈dle sekkoejartarátik. Orniktuïnardlugit okàuzeet kêsa ililerpèj, ajokærsórtalerdlugidlo nellekangitsórsoarnik imãitunnik: pingortitsinermik annàursinermiglo innûniarnermiglo pidluarnártomik.

Umiársoït mullumersorángeta, innûrsutiksèjt nungutaraut. Nángminek illænilo ajorsalungoartarput, kivgèjlo okallorojuktarput, tãursoma ajorsartíkátik unnérdlutik, tàunakangipen-gôg, tamãunga kajungernãitsomut pissengikalloármeta. Innuïn illèjsa arksoarigæne kannilârpok; ingminit angekkórsoætik nálengnerrosármatigit, tokólerallune aglæt, piüëipok. Tejmëitorlo audlarnéïrsangoë tullukôringilà, námaksigosuglugole k'assunauværdlune, pigãuk'iksârtuarsinnarpà udlut tapídlugit. Tamánna pivdlugo uningangilak aulæjuardlune, arbeniarbiksæt niüverbiksædlo missiliktarniardlugit, ilisimagame, umiartórnek Kalådlit nunænnut

akkiliütiksamik tàurtekangisinnartok arajuktissamarsuk., auongársoak aglæt arbeniænnit nekk'iksarsiniariartorpok kivgame epummingersàutiksèjnnik, okiokudlo issisôrsoakun aglæt innuïn orniktuarpèj ajokærsorniardlugit, sâtiniardlugit pidluarungnarsárniardlugidlo.

Okiut arkaneglit Egede erdlok'irsok, Kalâdlit orningniardlugit; okiut kollin-illoæt nejórsimauèj, nâgliungnerit kapseet attórsimaudlugit; nâgliuktarneree illungersórtuarnereelo aitsèit nãursokardlualersut — allieisektitãugame angnermik. Amerdlulliarsimarsok illáne; térsanêtidlugo, umiársoït pajuktut k'êmagirsartækkætik nunalingmiput, mânakudle k'êmangnáratik. Konge isumatôrsoak assenniktórsoarló *Frederik sissamæt* tokosimarsok. Alliænak'ersok! Egedimudle alliænark'ingánik okãursutekariok. *Kristian arbangæt* Kongingorsimarsok, nutãinniglo tuglekalerdlune siúrdlimingnit adlænnik isumalingnik. Umiársoït mardluït nunalikalloartut, imãitomigle pekkorsakardlutik: „Kongib Kalâdliliarnek sorârugomármago, tamása tâvanêtut erkutikudlugit, Kablunãidlo angerdlãukudlugit, audlartísimapun-gôg; Egedile k'emektôjomapet, kivgædlo illèjsa isumamingnik nejóromaparsuk, piginnãursut; okiomut atàuzimut innûrsutiksamingnik tunnirsãussersut, kingórnale pájungnekardluïnaissennatik." —

Umâmigut alieisukkallune angerdlarpok;

aliænartorle atàuziyssengitsarau; nulliangoë nappársimarsok tikípà. Nunaminut angerdlaŕnek nuennerissersorigalloarà; missigàle sunãuba, ingmisut isumangnárasugigà opilérsut k'emengnerǽt, merdlertudlo koïsimalersut nægligiviksoardlugit, tàuko k'emektôgunik, nællunerme agdliartyssersut, nællursônermidlo illuángitsulliordlutik, koïrsúsertik pidluarnarungnǽrkotigissaudlugo. Kimudle tuksiarnermingne sâniaissanerpæk, Gudirsâmut kissiénne, tãursoma máttomunga ikiortuarátik, nerĩgugirsakángitsûrsárpetláralloáruning aglǽt; tãursoma audlarnérsimarsok sernigiomaissegà, ussornarsúsilo missingnarsídlugo. Tuksiárnerme Gude kissérdluïnak tunnârǽk.

Innuït tikerârtarèj, tàukoalo tikerârtarǽne. Aperǽt: „illomut k'emeissauïsigut?" — Sâpèj: „Ap, tàjma Konge pekkórsiok." — Piǽt áma: „saag Kongib tamánêtuarkungilátit?" — Akkièj: „tussàumasárame, ajokærsoïnimnit illuársiartúngitsose, Gudilo suksaringinausiuk, illerkotokapilurksoæsile mallíksinnarausigit, uávtinudlo niüvingârnek ajórause, pâmigilerpáse kêsa, tamãungalo umiartortítsinek nauviænak'imet, innûrsutigirsavudlo tamáne akkissôkángeta, umiársoïdlo tàurtiksænnik kingomut ussekáratik, auvârutilerpáse." — Kaládlit pimiput! „Ajokærsoïnernut nálengitsúsivtinik unnéïsimarsut seglusimakaut; iblit ilisimak'ingnerroautigut. K'emetláriaraunata. Konge aklekbigigiük ajúngitsusivtinik, aksudlo

assagikput. Kingórnalo illívsinuïnak niüverniaromárpogut, umiársoït pajuktut ussiksarsiniardlugit niokotivtinik.“

Umiársoït Amérdlomit auälekamik, tâvanêtut tamása neksársimaudlugit, iglórsoït kissêsa'pinagit, Kangermut nunalikkiput, térsanêtuttôg aïniardlugit.

Egedib tâva nálegakatine auälengnermut piaræ̀rsimarsut pilerpèj: „kapsingoænnik kivgakartikudlune, innuksiæne tamáne k'emeksinnãunginamigit, kapseet koïsimalermeta, opertudlo ikitsungnæ̀rdlutik.“ Kongib pee k'emegeksæt kajumiksârutigèjsôg; umiársoït tamása ussisinnãungikèjt mallugimagit. Akkoëræ̀t kêsa kivgænnik kollinnik, okiomudlo atàuzimut innûrsutiksèjnnik.

„Tajma“ — aglékpok — „Gude kujanarsillæt! tupedlersægâvonga erdlok'inersoamne.“ Kannorle tupedlersægak? Innûrsutiksak okioïnarmut, kingórnalo ikiórnekaissennane! Mikerkánik assennirsúsilik innúngnut nangãuk'æjarporloneet, tãursomale nangãunane Gudib pisítsineree námagiüarpèj, siüniksæne Gudimut pisídlugit, Abrahamisut isumaudlune (1 Mos. 22, 8): „*Nalegak* (naggatiksamik) *k'ennerdliútsomárpok.*“ — Erne angæjúklek Pavia, siornaligame Kablunãit nunæ̀nnut aualéksimarsok iliniariartordlune, aglékbigà: „aglegèj Kongib isumagidluïnangipagit, ernerà tâva aipágut attarsikudlugo umiársoarnik pajuk-

tunnik tamãungnartuksænnik, nangmerngum akkilligeksèjnik."

Umiársoït tajma aualékput, Egedikut, kollinnik kivgakárdlutik, k'ematõudlutik, Gude kissiet tettigallugo. Ernerà nukárdlek Nielse ajokærsoïrsõudlunilo niüvertôlersok; mersakudlo pissiægèjt illerkomingnit amerdlingâr-kaut.

Allieisuktarnerit isumâlungneridlo Kaládlit kannong-êsúsiksèjnnik kákugo Egedib timmánut aglæt innárdlungnariput. Udlormut máttomunga k'ajengnãitsok nappajuïdlunilo ajorkojôrtalersok, merngortôlerdlunilo. Okiorle kapérdlakut tekkigingilà, upernâksak erinniginago, innuït tikerârtarniardlugit tikerârtitidlunilo. Ajokærsoïsaránget, nuenneritlárdlugo unnersoïnerà tussarnârpæt, k'yzevigisardlugolo, k'eméngimatik. Imà aktigirsomik innuïn assak'igèj, Kongib isumæne siúrdleet attavigiginnarpágit aglæt, k'emeissengikalloárk'ok'igièj. Tajmale sualuktigirsomik urssérnekaissengitsok. Tuksiárneree manigõuséïnereelo Kongib tussaïginnarsinnãungilèj. Umiársoït nunaliput, innûrsutiksèjnnik pajúglutik, kivgædlo ivkoa simnéïrsuksèjt neksárdlugit; Egedilo Kongimin aglegársiok tupedlernártunnik, imà unnersórbiginekardlune, innuït sorârursãussengitsut pidluarnárkotiksèjnnik.

Kangale tipeitsungnángoarse Egedimut! Sôrdlo kingomut umalerk'iksok. Kissiénnile tipeitsungnersoak mænna alliænartórsoarmik

illakáriok. Ernerà Pavia aualengmet, Kaladlit tedlimæt illegæ̀t Kablunãit nunæ̀nnut. Tekpauane illèjsa annigórnerit tokútigigèjt, atàuzerle annigoræ̀rsimarsok, simérsimangitsorirsæ̀nnik aipakárdlune, mânakut kingomut nunalípok; sunãubale simérsimagalloartok, nunalíkamilo, aitsèit annigórtitsilerpok Kaládlit mânakummut tamákkoninga ariytsisimarsungoæt pertlõutiksèjnnik. Tokorálerput; illèjsa k'emâniardlutik illángoætik simérsinnârèjt; illársoïdle Egede kissiet tunnâræ̀t, nappaleriardlutiglo, tãursomunga piartoraraut. Kivgæt tipitugallugit nappartut ærimatigit, innimine innesiakartípèj, nulliángoëlo ikiórtigallugo tamangoïsa passútuark'iksârniarpèj, tupedlersárniardlugit ajokærsórniardlugidlo. Okiórsoak tajma udludlo unnursædlo unigãungilæk, nellarsudlo pâriniardlugit siniktèjlirsutigirsaræ̀k, kapseet senniæ̀ngne tokosártut, kapseersoarniglo unnursab k'ekkáne Egedib nángmerngub tókorsut tipâpetlártinagit annítariakarèj; tèjmẽitorlo aggersut tamása erdligõutarãingilèj inniksèjnnik. Saangguna innungnit assarsãuk'ile! Perk'ingnermine miteklersok Egedim ajokærsûtánik, nappaléraime, Egedimut pigioktôg; ajektugãungilak. Egedib perk'iksárneránit perk'iksimilersitãudlune, sillãitsorinine missigilerpà, Egedimudlo okármivdlune: „Iblit innukativtinidloneet angæjokârisimangârpautigit, innûrsutiksakartinautigut, pekkángisidluta, tokorsovudlo manêi-

nartuksãugalloæt illigviórdlugit, pingârdlutidlo ajokærsorautigut Gudimik pidluárkotiksavtiniglo, sióranẽitsomik tokosinnãungorsidlutalo nerigugimerme innûniksamik ajúnginerrursomik máttoma kingornane.“

Egedim ajokærsoïneræ̀t erdlokónereesalo nãursoeet mâna sarkomérdlualersut. Innutokab, Egedim innáne nappársimarsub, k'ittôrnæne sissamæt eneridluartut kákoèj, okallõudlugit iménna: „k'emeissoause, k'ittôrnangoaka!“ K'íjalerput tâva; angutǽtale pilerièj: „tupédlersinnaritse, k'illamik malligomárpausinga, kingomudlo kattik'issaugut ussórnartorsoarme Pellesim unnersugáne.“ — „Anniáralloarkaunga“ — nukákpiak piok — „missigingilarale, Gudim ernerà isumagiüarsinnaravko, tipeitsungnartorlo k'illamik padligéksara k'êmaksàutigigavko.“ —

Pigârtuarnermit nappársimarsudlo passútuïnaramigit, Egede nangminek merngortolersok, sualungmigle nulliangoà tajmane nukiglârpok, tamáttoma kinguniksà tokutigà aglæ̀t.

Innungnit Kablunãinnut tangmârsimarsunnit tupæk mardluïnæk innúvtækik amiakôput, erkánilo tork'it kollinnik ungnirsakaralloæt amiákoeesa innub aipeksáne kollit innolernerèjdloneet. Ungesiksome auangnáne kyëtánilo innukaralloártok, kissimile Pellesetuãudlune kannong ajokærsyssegèj? Pellessinniglo nunalítsokaralloarpet, okiut kapseet

okàuzit iliniaradlaissegèjt, illuarkotãudluartinnatik. Nángminek k'ajengnársisimaudlune sengêtsungolerpok, aulaniartuïnarnerlo merngortòutigilerà, tamáttomungasudlo maïktôjungnærsok; innûtsimile illûngà innuïn illuárkotiksænnut attórosuglugo, isumalersok, Kablunãit nunænne angerk'ánik attórdluaissersok, ajokærsoïrsuksèjnnik piniúniardlugit, okàuzeenniglo iliniartidlugit, nunalígiartut erngẽinak ajokærsóïniarsinnãungorsidlugit. Tamánna isumaliórutigik'iksárdlugo, tuksiárnermilo Gudimut siúniksak pisídlugo, aglékpok kêsa aualégomaudlune.

Kongib erngerdlune akkoërigalloarà, ernerániglo Paviamik kingorârtokartidlugo; nulliangoàle nappársimamet, áma okéïgadlariok. Allieisungàutiksánut ajuleriártortuarsinnártok. Innuït nappársimarsorsômeta kingórna illuarsingitsok, mânalo makkissærsok. Anniárneree angik'ersut, illelârneràle angnerrokau; kêsa okiub naggatæt 1735 anniárneree naggatigèj, okione innub sissameksáne pingasungoralloardlugit, innûtsine mallígominartok nâgamiuk tamáne tamármik allieisûtiksænnut.

Tamérsa Kaládlinne okioà arkangæt — tedlimæt, okiunnit tamánnit allïænarnérsoak, nappãursárnermilo nâgà. Aursaleriarmet innuït tamagingnit tikerârtut, ajokærsóïrsotokartik tàuna ajokærsóïrsorkârtiglo orníglugo. „Ajokærsû'à naggatiksak tus-

sáriartorǽn - gôg.“ — Illõungunak'igiorle, naggatiksamik okallõukamigit. Kêsa aualekpok. Okiut arkanek-tedlimæt nuna nejóralloardlugo ungægitlárà; mersa nâgliungârdlunilo allieisuktartok tâvane, aualengnermine irsigiüarpà, àungãudlugolo kepilernerme. Tekpauane Kjöbenhavnime innuïn illuárkotiksarsiútuïnarpèj, Pellesiksædlo Kaládlin okàuzeennik ajokærsórdlugit; aitsèidlo utokàunermine erne Pavìa áma tamáttomane kingorârtigileramiuk, kêsa tunnuárpok. Utokallivdlune kêsa okiome innub sissameksǽt arkangǽt-pingajuǽnne „*Nálekkame tipeitsukbiánut isingoarpok.*“

„Nelleringnakau Nálekkamut, illuártugirsèj tokosarángeta (Dav. ivng. 116, 15);“ piominakau illuártunnut, k'elerussǽrnekarángeta; nunamile alliænakau, nenneröursoït kammigángeta. Illuárnerub timme tokokatigigalloáruniuk, k'ajengnark'æjarpok; illuártulliæt pyoälarput siammárkatigiguniko, aulæjakallutiglo ok'ek'æjarput; nersornárnerub annerterinek kippikatigigalloáruniuk, piúngik'æjarpok. Illuárnerle tokome aitsèit umádlualerarau. Illuártulliæt sekk'inermit kaumak'ingnerrolereraut, innûnerub nennerõutà kaumajungnæránget. Nersornárnek nelleriksunnik nãursokalerarau illiverme. Tajma tokorsut illivermingnit okallõumasarput. Innûrsut tajma attuárput Kaládlit Pellesiúnerǽta *Hans Egedim* illergváne; tàuna in-

nûrsok 1686 Ianuarim udloeesa innum aipeksáne arkangænne, kâkorsãudlune innub kákorsineránik, Umiktórmiunne Pellesiokudlugo, térsane Vogenmiut ajokærsórpèj okiun arkaneglit; kâkorsãudlune Gudib kákorsineránik, næIlursunnut Aposteliokudlugo Grönlandime, térsane sennárgviok okiut arkanektedlimæt, atàuzimik pirsáriakártomik unnersõuk'iksárdlugit. Utokàunermine nelleriksotut tokokut kattersugãursok k'illangmut 1758 Novemberim udloeesa tedlimænne, k'ærsoarnik niakorusérsimaudlune okiomine innub sissameksáne arkangæt-pingajuænne.

Tagusáritse, opíngitsun-à! opérdlusilo, Nálegak sulle Apostelekartok. Tagusáritse, nikádlojarsun okkorse! Nálegak sulle pirsãursok k'ajengnártunne, akk'e ussornársikudlugo. Tagusáritse, piúngitsulliortose! nersornárnek k'ingakonẽitsomut aulæjãitsõursok. Tagusáritse, illuárnernik assenniktosi-à! Gude k'ennikkaminik nekkursektitsirsok nersórsiuk, erkàimanerlo ivrsominga Kaládlit Pelleserkângoænnik k'ajumiksautigigisiuk nikadlojuïnermut. Atátak pekk'iksârtok, angun illuártok, Pellesse illungersórtok, Pellesiúnek nersornartok, innúngnut tamánnut assenniktok, Gudimun illomôrtok, Kristumiunne nersõut, næIlursunnut nenneròut, Umiktormiunne unnersiütãursok, Kablunãinne ussornártok, Grönlandime tokosúïtsok malligéksiariniardlugo, kursegunártulliórïtse, Kri-

stusimun opértuardluse, alliænēitsórsoarmut iserkudluse tokub kingórnagut.

Assársaka! Tàunakangipet, sulle tamérsa kannong-êssegalloárnerpise? Tekpãursomapidluarnártomik nællyungnærsitsirsorkângoavse pauanga k'illangmit sulle irsigiüarpáse, sakk'idluarsúserse tipeitsûtigallugo, adlamiglo allieisûtærudlune, illuángitsulliornise kissiénne arksoarnártulliækkæsilo, pidluarbiksamidlo sennimut sâtarnise ajuedlàutigallugit. Assennirsúsià kannong akkiniaissauïsiuk? Tipeitsuktidlugoloneet allieisuktidlúgoloneet? Aglékkænnik mákkoninga sulle okallõudlusilo ajokærsorpáse. Siúrdlivsisut tussáromauïsiuk kujasárnerme, senniorkódlugidloneet nellíngi-narinerme puïóromauïsiuk? Naléglùgo irsuktituangoarsiuk!

Tãursoma audlarneïsimarsà Kongib Nalekkavtalo sulle tamérsa námaksirsarniarǽt, timmivsigudlo târnivsigudlo illuárkotigikudlusiuk. Ajokærsoïrsokartiniarpáse; Gudim okàuzee Testamentitâmisut Testamentitokamisôg okàuzivsinut nuktérsimarsut pigimersórise, iliniàutidlo tuksiútidlo okallõutidlo okallúktuædlo makpersægartáësilo adlæt unnersòutigiviæse akkutiksamik k'illangmut. Udlomimun aglǽt Kongib Nálekkædlo Kablunãit nunǽnnêtut isumagituïnaralloárpásisôg attuægeksavsinik adlænnik illuárkotiksavsinik. Tajmãitomik makpérsækkæt mákko niüvertut Nálegèjsa ákkilléromarsèjt agléksimagalloari-

put niüvertorigalloavsinit illívsinik assenningârtomit Kakórtome kanga okéïsarsimarsomit. Kablunãit innûtiksavsiniktôg ajorsartèjliniarpáse, pissiniárbikartidluse kapseennik, térsane niokutivsinik tàurtisiariginnãuæse ajorsàutigirsæse. Tamánnatôg k'ujanak'igiok, umiartórnek nunavsinut nàuviænakánget sikkórsoarnik, Kablunãidlo illívsine ok'eïsartut pirseksèjt akkissorsôgalloark'imeta, pajuktudlo kingomun ussiksænnik amigartõutlárángeta. Akkekángitsunnik kaitsorsàutiksakartikáse, napparsimasarángause, pertlòursoarmudlo siorngaïnangoak illarpérksoavsinik innuǽrtomut pirsâukonnase, nauviænẽitsunnik annigortiniaráse kappórnekartidluse, kingórna simérnauværsordluse, umiársoarnit illegingitsavtinit tunnínepilukaralloáruse. Annigórneridle kissimêngilæt pertlòutit tokórsutiksæse. Nappàutit amérdlaput, illèjdlo nâgliungnangârtut, siúrdlivse ariytsisimarsaralloeet, tamákkoninga Kablunãit aitseráse. Nappàut atàuzek mâjungnak'ersok táïsinnaissauara — nappàut timmimut tamátikarnartok ajûrsarsoarnik tipitôrsoarnik, sãurngidlo ãursartut, uïnik katéktartok, auætit tokosartut, k'ingablo k'illâksablo sãurngee nakkãursut, torkluk nerriórdlugo, okàuzit tussarnarungnærsídlugit, sãurngit pakkǽnnut aglǽt annérnaviksok unnuame sualungmik, kassuǽrbiksãugalloak nâgliukbingordlugo táïksãungitsomik. Apersóïomanerpose: sunãuna nappàut? Tamáttominga

siünekángikonaralloark'ersose! Nunavsine attekángikonarsile! Kablunãidle illèjt tajmãitomik nappàutekarput, sôrdlolo nappàutãungitsok audlarniúmine, adlænnut mallungnangilertorarángame. Aktóïginnarnermik tutingningnermiglo simernarpetlárpok. Itsaligame uërsártunnik tussárbiúngitsose. Mânale alliænàk uërsãulanek illívsine erkomêtsungnærpok. Siorasáïnera innûdluarkotiksarse siümikbiginiangoaradlársiuk. Attà iblerirsakángitsun okkorse! Tekkordlôrnarsik'ennavose! Uvivsinut tunniurséksarse aktórnekángitsok iblerïniarsiuk, Kablunãidlo adlædloneet asserorsârirsise k'emar̃ratiginiarsigit, koïsimaguse koïsimangikusiloneet, Kristusim okàuzee ilisimágusigit tussajuïkusigidloneet; illuvsine mianersòutiksakangârpose, nellekángitsomik n̂âgliuktitãukonn̂ase.

Illipsisôg annorârsænnik Tulluïn attugèjnnik niüvérniartorsõursose! Pissiniárbigitlárpægasigit, illángoæse assagusigit, Tulluït tajmãitokarajutlárángeta, attugarigalloeedlo simérnakángeta. Kannong isumádluarsinnãugalloarpise, nángminevsinik pertluktitsigalloáruse, adlædloneet tajma nâgliungnártorsigalloárusigit? Kablunãit nunagingitsavtinit pirsut nauviænarpetláralloartut; illavudle aglǽt, umneet Nálekkæt mianerálluse isumagitlárdlusilo missiliktikârtaralloarèjt, opérnarãingilæt.

Uavkut okãuk'iksárpáse isumagirsivse tàukoa isumatôrsoït. Kannoktòk k'yzevigituïnarsigit illuárnerum unniojuïneránik ajúngitsunnilo tamánne agdliartórtuarnermik! K'ujasarmigitsisôg piniárdluarnermik piniækkavsiniglo autsârik'iksárnermik illervkârnermiglo, tunnirsingârungnarsikudluse umiártortitsinerub nunavsinilo Kablunâkartitsinerum akkeesa tàurtiksèjnnik.

Imà pitlárpægase: pissiéksakánginama, sumiglo ajorsánginama, erdlokónauviængilanga. Sillatôguse, k'ytsengniaïnarnermit pissegalloártose, ajórsàutisile isumagingitsæse assukiarloneet amérdlak'ersut. Iglungoæse isugutanermit kussersárnermidlo perk'ingnangik'ersut isumagirsarãingikise. Karmárusigit ujark'æt akkunilerdlugit mar̃amik, kâksèjnniglo nettiksèjnniglo k'erssuksiniardluse, isugutangârungnæissegalloarput. Seglilikkænnik alisakartikusigit, izaleriakaissengikalloarput, kallerk'æsilo pigimersyssegalloárpæse, aminniglo akkiksakangârdluse. Kannorlo kingueksangoæse isumagirsarausigit? Piniark'ingnerrursong aglæt tokosaránget, nulliangoà k'ittôrnèjlo pērrorsimangitsut k'illamik ajórsalerdlutik makãirsivetlárararaut, kattersõusimangimatik akkiksamàutiksèjnnik. Isumatôsardluse, illungersórdlusilo piniartuïnaritse, anningãursarsiniardluse ikiòutiksèjnnik isumadlòutiksèjnniglo, utokalligusiloneet, piniärdluar-

neng ajulerdluse, nangminevsinut illuárkotiksavsinik pissiniutiksamàutekardluse.

Okãuk'iksârutiksaralloaka amérdlagalloarput, aglekkakale sivisôvetlàissameta, kippíssauaka. Ajokærsortise, Nálekkæse niüvertungoæsilo assaniárusigit náleglugidlo, isumagituïnaissauáse, pingitsamniglo unnersõuniardluse. Illuártomigle isumakárdluse Gudimut innungnudlo innûniartuïnarkudluse, unnersoïnera naggátiksak máne pigadlársiuk arsersòumik imãitomik *akkutiksœkingnik mardlungnik*: Hans-Egedib illáne ajokærsóïvingmineNôngmiutKristusimutsâtikângoæne nejórpèj, unnersõuk'iksárdlugidlo, opertudlo ernereet panneedlo auatágun ivksiaput, tussarnârdlugolo.Ajokærsoïnerà pikkunakallunilo assanakanget. Illuamik ajórtomiglo puktársisekarnek umatiblo nipà okàutigigamiuk. Okauzine mâna nâleriardlugit, ajokærsukkaminut okárpok: „Kia illavse okãusinnãunerpánga arsersòumik máttoma nevsoærutánik?" Nukákpiak tâva nekoïkpok, imà okárdlune: „Arsersòut máttominga okallúktuariginnãugalloárpara, námangnersorle nælluara." „Illerkornik okallúktuariginnauk!" sâpà Egedib, nukákpiarlo pilerpok:

„Illuamik puktarsisekárnerub erk'iksinerà ajórtomiglo takk'ingnek arsersõupækka akkosinængnik márdlungnik illáne ingerdlavigirsamnik. Atátaga ungesiksomun audlartok udlut kapseet angerdlangilak. Tamánna anánama tamàutalo k'íjàutigallugolo allieisûtigârput, audlartipángalo atátak ujáriartordlugo. Audlárponga, aitsèidle

unnuarutlárånga, tersóna angerdlárponga umativkut allieisekkallunga, atátak nennínginavko. Unnuak okiakut târtorsoak tamersa. Annorersoak imakut syurksukpok, kakkársoarhilo iktulârpok. Tullukkæt, opirksoït nektoraglidlo kardlorput. Tarnivkudle isumakárponga, assarsamik atátærutogut, ananamalo kappialanerà, kissima uteruma, orollòutigâra. Unnuame târk'ersome kakkivikalluktuarkaunga, annoriblo syurksungnerà annilârsàutigitlárpara. — Illuvkut tâva isumavonga: Innuk ajórtomik puktarsivdlune sakk'isartok tajma uïpedlerungnarsiok.“

„K'ittôrnángoaka!“ — Egede tajma piok —„Unnuame târk'ersome tajmãitome sakk'iomagalloárnerpise, térsane atátak ujárdluksinnarparse, syurksukpallungnerlo tingmiarpállungnerlo siutivsinut akkissoarsinnárdlune?“—

„Naggale!“ — niblerput merdlertut tamármik, ôliglutiglo.

Nukákpiak tâva okallúktualerk'ikpok, imà pilerdlune: „Adlamik tersónakoponga nejangoara aiparallugo, assimidlo aïklerikpuk pinnersàutiksak nedliutomut, tamánna atátab anánarpnt ariytsisârdlugo ark'iksórniarpà akkagomut. Unnúkatiguk tikípoguk. Aursãumet, atlartorsômedlo, tamátigudlo nipẽimet inningoamisut, puïlarsub pikkialârnerà kôngublo kuttôlanerà tussarsãursong aglæt, auatágudlo tingmiangoarpallukpok. Tamàunugle erk'ikatigeeglunuk ingérdlavoguk, tipeitsungârnermidlo okallungneng ajuleralloárioguk. Atátab assenniktub tâva

pâradlariátiguk. Illumne isumávonga áma: Innub ajungitsullik'iksártub tarningà tajmãitsungnarpok."

Nukákpiak tajma okallúktok. Egediblė ajokærsugangoæne k'eviárpèj innuksiarnérsomik. Mérdlertudle atàuzimik nipekardlutik pilerput: „Illomut uaguttôg ajúngitsungôniaromavogut!"

Gudib tamáttomunga ikiórlise!

Pidluartuïnaritse!

Assarsarse.

Okallòutit unnukórsiütit.

Unnuk siúrdlek.

Nangminevtinut pirsariakárnerit.

Assarsangoaka! Siülerkome tussárkammersogut, Hans-Egede, okiut innuït tedlimæn auætèjt nàudlugit siornætigut nunavsine innûrsok, ilisimakallunilo assanartorsõursok, illangoaminut angæjokãursok, kannorlo Kalâdlekulungeæt nægligitlárdlugit nunænnut apôtok, innuït annéktitsuglugit târtomit tokublo tařánit, opértudlo nællursudlo ikiórserèj, ullapisárniardlugidlo. Innuït Egedimik tekkornángitsut itsak erkáïleriardlugo imerdlârsirsaraut. Nunavsine okéïgadlarame, Nõungmiut k'ittôrnèjt ingminut kákosartarèj, ajokærsork'iksárdlugidlo, kannok ajúngitsungordlutiglo pidluár-

sinnãungortut. Mérdlertudlo tamármik ajokærsûtánik tussártut okãursutèjniglo mallingnãursut innûdluartuïnartut.

Aursãumet illáne unnukut alliænẽitsokut ivksiavok iglórsoame sillatáne, kangalitsæne erkarsàutiginiardlugit. Irsæk k'illangmut ardlortitægne tukomarikauk irsúngnermit, sillame innûluksinnangitsuse sillaginiardlugo, ajúngitsullirsænilo erkáïmaleriangoardlugit, tipeitsungnermit kodliliok.

Mâna tajma ivksiarsok k'êmaudlune ernerǽt Paviab tikípà, senniánudlo ingídlune, okallòutilerpà iménna: „Atátaga! annusingortotit tekkonauvǽravkit, tussarosukalloarkaunga, kannong-illisártotit, illelârtuaravit, sajmaudlutidlo tipeitsuktuïnaravit.“ „Tamánna nællyungnǽrsinnãugalloarpet,“—sâpà Egedib, innúksiarnerdlunilo erne tagusárpà.“ Nõungmiudle mêrartèjt ikane pingoartut kákogadlarkit, kiksárama, tàukotôg tussaissersut akkutiksamik innúdluarbiksamut sengmirsomik.“

Paviab mêrk'æt kákoèj; tàukungoædle tussáriangoardlutik, Egedim okallõutsomagátik, pingoangoætik ekkarpèjt, akpatlárdlutiglo Egede ornikpǽt, erk'idlugolo. Egedible merdlertut okallõutilerpèj iménna:

„Kittôrnangoaka! Paviab siünersiórallo-aránga kannong-illiorsúsimnik, nungúdlunga tamãunga kigliglunga k'êmaksinnardlunga

annusingojuïtsonga. Illipsisôg tussarosukalloárpisinga?" —„Ap! Atátak assarsak, Ap" — tamármik atàuzikut piput, nuennârnermit aksangoætik pattæglugit. Egediblo imà pilerièj:

„Mâna, assársaka k'ittôrnangoaka! innûmersyssengilanga; innûmersóralloárumaloneet, nejórtuïnaissengilause, kakugorsõungitsok angérdlaromárama, nuneksaralloamne Nálegavirksoarmut okàutigiartordluse, illuárkotiksavsiniglo tuksiúniardluse. Isumavsinik tâva innûnialeromárpose; sillatork'iksángikusilo illuárniardluse, illívsinut asseròutiksarsiorsinnaromárpose, nappárdluse, ajórsalerdluse, k'ingarirsãudluse innukativsinit,tipeitsûtekarasiloneet; sillarsuble pekkotèj tamása tâva suksarissegalloárpisigit? Ilisimoausinga, assangârivse. Mâna tokolissegalloáruma, ilisimaudlungalo, nangminevsinik pidlueitsitsissersose, tâva k'ittôrnangoaka! tâva nappársimavimne tupedlersægeksãussengikalloárponga." — Tajma okáriarmet, merdlertut tamármik k'íjalerput. — „Ilisimavongale, piâralluse Atátarsiarse tajma allieisuktitsomángikikse. Ilisimanginermidlo tajmãilliorkonnase, mâna tamánnik okãutsomoause, sillatôngorkudluse, ajúngitsôkudlusilo, tamákkoningalo pidluarkudluse."

„Ilà, k'ittôrnangoaka! imà aktigiginnardluse, tâvajâk nappárnek urssersimauarse? — Nappársimanek piominarnerpa? Piungnær-

asuaromángikalloárpise? Nappársimagause, neř̃irseksædlo imigeksædlo mammarsúsekangitsut. Udlórsoak nàudlugo innængaüartose. Ikingutingoæse nuennârdlutik sillame pingoárpalluktut illeginek sapérise. Tamakerdluse anniártose, unnuame sinissǽrudluse, tamásalo erkavsinêtut illuariungnǽrdlugit. Ama napparosukalloárnerpise?" —

„Naggale!" — merdlertut piput — „per-k'iksuarnek illuarkotãunerrokau." —

„Mersamè," — atátarsiǽt pimiok. „Mânakudle ilisimádluark'æjangilase, kannong aktigirsomik pirsariakangârtok illívsinut per-k'igluarnerse, nukiksæsilo mianerikudlugit."

„Innûsukadlárama, ikingutekartonga okiun arbaneglit nappársimaüartomik. Angut tàuna nâkináïnartok, nulliakárdlunilo tedlimænnik k'ittôrnaliursok, illívsinit nukárdliursunnik, nappalerame. Nappángikadlarame, ajorsajuït-sorsõursok, niüvertôgame pissorsõudlune. Nángminek niüverniaradlárame, pidluarsinnartok; nappársimalerneránile perpérksoee ikidliartorsinnarput. Niüvertuksaminut tamása pâritípèj. Innupiluble tãursoma nálekke tiglikbigigà, adlædlo pekkosérsiorbigallugit nálekkame akkáne. Assúkiarloneet pekkosérsiortok tàuna pidluark'æjangitsok, tamármik k'emař̃atigisimágamiko, ikingutiga tiglíkbigisimagà pekkosérsiorbigallugolo ilisimágamiko. Ikingutigale okiut sis-

samæt nângineræ̀nne nappársimagame, peetsungoangorpok, pingoæne tamása akkigallugit niüverniütiksærudlune. Niüvértukse mallugiaralloáruniuk, nulliædloneet uvime napparsimarngáne iglomêtut tamása tekkudlektaralloárpatigit irsimik pauk'edluártomik, tajma tâva illisséngikalloarpok. Niüvertuksile operivetlláramiuk, mersa missiligluarsimanago, nulliædlo pigirsangoætik pauk'edluarungnærmagit, tajmãisigâvok. Kêsa ajuleriartorsinnarpok. Kaitsorsáïrsoæ̀t nâkiniktub kaitsorsárk'iksárniaralloarà akkiksarsigane; ajórnakaule. Okiut arbangæ̀tnâïartolermet kêsa, nâkinarsivdlune tokongoarpok. — Nappàursutàle tussáradlarsiuk! Ikingume kattitíbiáne tappárdlune kiegutlárángame, maktardlune igalâk mattuærdlugo niglârsalerpok, niglértomiglo imérdlune; tersanga koërsolerdlune, auksilerdlunilo, sennigornártomik nappárpok kaitsorsægeksãungitsomik. Illuártungôgalloárame pekkosersojuïdlunilo nâgliuksúse sedlãinerme námagiüaissegalloarà, toko aglæ̀t sióragissengikalloarà; ilisimágamile, missiksoãinerminit nâgliukbiksiorsimarsok ingminut, tupedlersægeksãungilak. Nappársimavingmine peblerungajektarpok, nungúdlune isumaleriarángame, missiksoãinerminit k'ittôrnangoæne sissamæt perrorsársimangitsut assarsángoæne pidluartiteksaralloæne, mâna peetsônermit tamakángitsudloneet, k'emeissegèj. Sissamæt taïaka; ted-

limăugalloak angume napparsimaneráne tokosimamet."

„Kissiénne tamákko nunagingitsavsinit pisimameta, ilitsoringàutigissengikalloarnerpæse. Ussiogva, assarsak Pavia! siornga unnipkăukingma arsingajánik *Ikkélingmik*. Kæ! unnipkăukigit!"

„Ap! *Ikkéling* una kangermiuksăugalloak isumagikallunilo piüĕitsokàu-gôg. Nulliakárdlunilo pingasunnik panniliursok, nukárdlekotà aitsèit unasungieksăursok. Amaralingmut angmaksiardlune, sumik isumánane k'illàursisarngarniartok Kâriarmiut ivileriæt; saang-una akkingik'emmigiligit. Saagmè ivérnerparsuk? Ikkêlik ingmertárneng ajórdlune, piniægéksæne kissêsai sumagallugit, nekkoâkau, ajorsarngarniardlunilo. Ivkoale Kâriarmiut makkittakallutik, petĕidlutiglo piniark'iksàissennatik, sokodliarnek kissiet pirséksarigæt. Tajmăitomik udlortúsileranget ajorsardlutik kâlitlâràut. Ajorsángitsok ángnerúdlugo ivérdlugolo mitékpæt, nejortániglo ardlatuánik arksârdlugo."

„Ikkêlik ajuedlékkalloárdlune kannok pingilak, Kâriarmiut anguterperksômeta; annidlegiangoárdlunile pitsiolerpok, akkiniarugdlugit. Nulliæt innértingoaralloarà, imà okăudlugo: „isumamingnik okko píjuarlit, assigin-

nægãudlutik akkinekángikunik, kangusuksinnaromárput; akkiniarukidle, makkittánermingne ingerdlaüaromárput, anguterperksôgamiglo isumalúglutik, ajork'ingánut sâk'ennaput. Pitsiórk'ennæk, illerkut attórdlugo, piniark'iksártuarsinnàit. Piniækketit illervkángoaromárpaka, ajorsárpetalo, piksèjnnik pajúgomárpavut; k'ingarsórtivut tâva k'ujarsuksangortissauavut."

„Uviædlesâpà: „okàuzisin illuáralloarput, isumámingnit kangusuktuksãupeta; tajmãingitsorigavkidle, sillatórsarniaissauaka; imà akkiniaissengilaka segluniardlunga tàukonatut; illuángitsulliornereet táïorniaissauaka, tunnúkudlugit, piúngitsudlo allárkudlugit, piniárnerlo sâk'ikkudlugo, ajorsárungnærkudlutik, erkárdlimingnidlo k'ingarirsãujungnærkudlutik."

„Aursarsoak tàjma piniartaralloárpok, illerkominidle pervkardlune, (ajórkojôrtarmigame kákutigut kappórtomit), kêsalo pitsiolerpok, isumàudlune, isérteriangoarune, akkiniariartoromaudlugit. Isérteriardlutigle, nullià erniok, ernertârdlunilo. Ernisúktuarsinnárdlune, kingórna illuársingimersorkau; kêsale udlokidlivdlune piungnærpok."

„Ikkêlik mâna adlamik isumajungnærsok, akkinialeriginnarpok. Sekk'inek kong-

mut sâriarmet, sekk'inérsioriangoardlutik, angæjúkleek päïsidlugik, tekkàuonga audlangoarkàut, mersa nulliangoæt akâringikalloarà."

„Unnûkátik apômeta, ornigèjt ariytsisimagadlarput, umiarlo amorársinnardlugo, Ikkêlik ingmilerpok sillatangiardlugit. Iglum illoánit tipeitsukpædlengoardlutik annivigeriarèjt, tikerãit isérkudlugit."

„Ikkêlik iseriangoardlune okallulerpok: „Tikerâjuïtsut tikerâromatlárángamik, sapérnauviæissengilæt. Angoártokavsârnanga, arksarnâk arksórk'inarpok." Kattænguterpèit angæjúkliæta sâriarpà: „Tikerâjuïtsut tikerâromarsorsôvetlárángamik, tikerârsinnàissengilæt. Annérsa Ikkêlik innungorsimaudlune akkiniariartõungilak! Illimasúngitsut saangokkoa akkingik'emmigilirsuk."

„Auälèidlersinnardlutik, særbsækkædlo tunnuariútigallugit, Angæjúklek periárpok: „Ikkêlik! alliænársârniangoaissersotidle; akkiniütiksakángitsun okko píjuarniangoark'ikit."

„Pissingoakángitsongale; isumaka koïartorsinnárpaka" — tajmalo okariardlune auälekpok. Ivéramigit, ingiortæk márdluïnãupuk. Pisse nâriardlugo pièj: „tërsa isumavsinik píjuarsinga, adlamik pinauværpause."

„Angæjúkliub tugliædlo kingúrdlereeksardlutik akkiæk. Akkimimagik, akkúdlek

tugliàlo auälekkipuk. Ama akkimimagik, nukárdlek auälegiardlune, angæjúklek savingminik sillileriok. Ikkêlim nejortarigalloà tàjma tekkolérame, nulliangoà isurvsõupà, illimasúkululerdlune. Nullià niglersariartortûrsârdlune, amâriangoardlune anniok, unasungiàlo k'íjalermet, nejórtetuangoǽta mallingniúpà. Umiak singigiangoardlugo, pingitsûrsárdlutik iglub pǽt kiglingáne annǽrsoalerput. Nejórtarigalloǽta illegigalloársinnarpèj, iserporle tajmanerpiak, nukárdliub pisse nâleriarmago. Pãurnartortisinnardlutik, Ikkêlik okáriarpok: „nungûtiksara anniniangoaradlárlara. Kákkortik iséritik!" Akkingimængnile, periárpok: „tussilángoakasikallutiglo kákko pipuk!" tuovêïnarlo mattángarme anniok, aïniardlugik. Anneriartok nulliæt pià: „tokotãunialerpotit, mânga audlarniarasuarta; umiak piginnãungorsársimavok." Ikkileriangoardlutik, tàjma audlalertorput, sillæt tângoarse!"

„Audlariangoaradlarkârtut arksarnersub pittorãutlárpèj, erngẽinak koïannârdlune kannersorsõudlune. Sennerk'iarnek sapéramiko, orkomigárdlutik Umannamut orkoïgiput, térsane umiak amôriardlugo unnuïssersut. Ikkêlik kieguktorsõudlune annorâkaranilo ig-

lomit annirsok, saang-una niglerub pullak'i-liuk! Nulliame killuktôngoà attiniaissegalloarà, tersangãinarle pittorãumatik, Umannamut apômeta kissiénne, attivà. Tinninganersõudlunilo kàungokingitsômet, umiak amúniardlugo arktorsàutigitlárdlugo, aungne supusinnarpà; umiak pusigiangoardlugo, attáne unnuïlerput. Persórsub akkútigiginnarátik, koërsoleriardlunilo, ajungajâleralloarpok auksinermit. Kàulerdlune kiengartorsõudlunilo ingiüliktorsômimet, térsane saperngulerіput. Kàumimago, auangnamut annore sâtisimaudlugo, takkoangoærudlutiglo, áma saperngugiput. Unnulérsokut tamakéïlersok, udlut pingajueksænne kêsa kaitsormago, angérdlarniarput, nàuglo Ikkêlib akkòut árktungajeglugo. Ikârniardlutik annorib pittorâukalloárpatik, umiússegalloarput; kiengãursãungoalermedle, unnualersokut tikingoarpnt, Ikkêlik pervkartórsoangordlune, unasungiæt k'íjungajeksimaudlune, päïrsungoæglo k'íjanermit nâkináïnangortuk."

„Tikikalloárdlutik, Ikkêlik ajuleriartorsinnarpok sennigóriartortuïnardlune, uperngaleriartidlugolo uïningoærudlune. Unasungiæt k'ijungarsôrsimarsok áma ajorkojôrtok. Anguminut ungatõudlune, angutædle ullapisár-

neng ajulérmago, merdlertorojungoangolerpok, neřřirseksaïnarnik kissiénne ullapisárniarmæne, udlórsoak k'ingualavok, neřřiüarsinnardlune. Arnà k'ollípseriaránget, erinnitseglune kallektórsoït éïrsarèj; tajma neřřilungoartok, sennigóriartortuarsinnarpok, upernâkut tikínarmeta, sôrdlo una ivingoak êtok. Tàuna allieisûtigitlárdlugo Ikkêlik ajulerpetlârpok."

„Tikínavne, ingminik umigiüarsinnarpok. „Siornaligame" — imà okárbigilerpánga — „piniægeksaka kissêsa isumagigadláravkit, tajmane sillæt perk'ingnâk! Sennimudle sâleriarama, tamérsa aulanek ajulernarpok, mánilo innænganermit nâgliukkaunga nángminek, okkungoarârsuïdlo ajórsartilerdlugit. Sillæn imà perk'iksiminangoarse! Suksarle perk'iksiminek? Piungnærsitsomanerpánga?" — Ingminik umiginermit korsakortarsinnarpok, koërsolerdlunilo auksoak annilerdlugo, epik'æjarpok."

„Nægligitláralloárpara, tu pedlersaromangoaralloárdlugolo, kissiénne okàuziksærusinnarnâràu. Aitsèit iblit uïsínangma, takpêtsúserput missigilerpara. Tàjmane iblit tamánêkalloáruït, okarnik illuarsisark'æjarpet. Kannongmè pinarpa? Illulirsænne Angekkórsoak Kâpiksoak tussàumagavko, piara: tàvongnarniaralloáruït, tãursoma tâva kaitsorsàissauátit."

„Kaumæt tedlimákaleriarmet, audlârput Illuliardlutik, unasúngiæk aitsèit tókokammérsimarsok. Isumâlugallugit erngẽinak mallíkpaka. Amérdlome arbenniæt nunalísimarsut nâpípavut. Arnarkre — Ikkêlim nullià — aminnik onermingniardlune umiársoaliartok, kaitsorsáïrsoæt aïniardlugo; akkeele ikigallugit illãunginiok; illeksèjnnik àiklersinnardlune, kêsa aiparilerpà. Nappársimarsok tiglersiórdlugo, adlamiglò sunago, k'emékpà, kingórna tekkotinane. Teriénniæt ameennik áma nuïsitsivdlune neřřirseksarsiniartok, pissivdlunilo siorãursangoænnik k'ernaluktunnik neromiktunnik, ervnguserlo imermik kassilítsomik ullipkârtok pimivdlugo.*)"

„Tamákko nukiktorsàutãusugallugit, siorãursæt kollipserpèj, ingmángoak kauseriardlugit, uviminudlo nerdliúpèj. Uvià, asingak'ersok, singórtilerkau, okárdlunilo: „ok'edlikaunga!" Voiziangormedle k'ingamigut au-

---

*) „*Siorãursæt k'ernaluktut neromiktut.*" Kablunãit tajmane, okallúktuak mænna pisimamet, Kaffit ilisimángikadlarèjt. Kaládlit taïornek sapérièjt; illùsiænnik kissiénne okàutigigínnãuèjt adlænnut. Arbenniæt Kaffinnik asserórtikkænnik neksætakararaut. — „*Imek kassilitsok.*" Innuït tajmane sillakángitsub sunniütèj asserorsârutãursut tekkungikadlarè,t; missiliksimagamikidle, „*sillærunartomik*" táïrsarilerpæt. Okéïrsut Tulluïdlo piniardlungnereennik pikkunarsúsià ilitsorileræt, mânakut koïegitlárdlugo táïrsarigæt „*Kirsãidlamik.*"

lerdlune, auængajâleralloarpok, nukiglârpetlárdlunilo. Imérosuglune okármet, ervngusim immà ursseromatlarà, térsangalo imitsiarame, sôrdlo illuarsêmirsok; imidlektárdlunile, uëllileralloartidlugo peblerorpok, nulle unatalerdlugo, makkidlunilo mattângarme ánniok; torrub siorangoáne auksoak annilerdlugo epivok. Kinguèj kyammut illegiomagalloárika, piomángimetale, utimut sâponga."

Egede pilerpok: „Paviam unnipkângoánit iliniægeksakaralloarkause; mânale unnúmatigut, akkago kissiénne tussarungnarpæse. Tussáromágusigit, uëllilerpago áma máne nâpiniarisinga tâva. Sinigluaritse Nalekkam akkáne!

Unnum aipà.

Nangminevtinut pirsariakárnerit.

Mérdlertut ajokærsóïvingmin anneriardlutik Egedim annærsuarbiánut utakk'iartolerpæt. Pavia aiparallugo tikiúname, iliniaromangârsúsiæt mallugallugo, nersórpèj, imàlo okallòutilerpèj:

„Pérk'ingnerse mianerik'iksáriakarikse, ipéksak unnerbigause. Paviabtôg okallúktu-

ánit nællunangilak. Ikkêlik tiptêtsomik innûniardlarame, piniægeksæne kissésa isumagallugit, perk'iglunilo innûdluarsinnartok, isumagiksunnidlo tamánnit assarsãudlune; ajuedléngnermidle piúngitsomut sâleriarame, isumanerdluksinnardlunilo, akkiniarnermit kèsa nâgliungârpok."

„Kamangnek innúngmun innardlungnakau. Aukput illerkomisut arksakàutuarsinnarãingilak, takæt suangaleraraut, tiglertok kàutolerdlune, okutsek sôrdlo tettork'itlárãirsok, umædlo sejulerdlune — assúkiarloneet audlárniütãusinnángitsok nappàumut, kannong — illêmitsiarune, tersangãinarsinnâvok tajma illirsok. Tersangãinartingikalloarpanile, kigẽitsomik innardlòutiginauviækà, isumakængikuniuk."

„Ikkêlik tussárikse: illerkomisut piniaissærdlune akkiniarnek kissiet isumagigà, mersa nulliangoæt nangartaralloaráne. Angekkut tarnginnik nappársimarsunnik okárarant. Ap! Ikkêlib tarngà kamangnermit nappalermet, pirseksaralloæne kajumigidluarungnærpèj, piúngitsudlo sâbigallugit asserorsârutigilerpèj. Tarnerle napparalloarpet, kannok tâva timme illuaissaua? „Kakutigut ajórkojôrtarame kapportitsisardlune, angursæne illerkominit pervkarèj" — Pavia unnérsok. Tamérsa auà ajuedlengârnermit isumaginiarneránidlo innárdlungmet. Ingminut nâgliukbiksiüinarpok,

ingminudlo nâgliukbiksiorame, illænilo ajorsartilerdlugit, nappársimavingmine tupedlersægeksãungitsok. Tajmãitomik kamangnertok'ennase. Innukátivse seglutigigalloárpase, nellinginariüarsigit assiginnardlugidlo. Sakk'idluarsúsivsinik missingnarsiniarsinnaritse."

Pavia periarpok: „Okàuzisit arktórnakàut. Uánga ajuedlenginek sapitlárâra, innukátima seglutigitlárânganga, tussarkârángavko; k'illaitsiamigle kángiütitarâra, eřkarsâutigidluarángavko."

Egedib sâpà: „Ap, innub missigirsaglub missiginauviækà, innukatèjsa pinerdlukbigirsarángæne; ingminigle pidluartítsiomagune, kangiütinasuariakarpà ajuedleksúse. Tajmâitomik imà pigalloárivse: „*Kamangnertok'ennase*," imàloneet ajokærsóirsorsub Paulusim okàuzeenik piause: „*Sekki'nek tařřisitláriaraunasiuk ningektidluse.*" (Efes. 4, 26).

„Pingortítsirsub nunæt tamása innuksarsiorèj, nuneksætik nâpertórdlugit. Aukput takavtine arksakáüarpok, kirsengnarsuse timmim illûngánut tunniorárdlugo. Innuït niglerub tungánêtut, k'ernektomik àukkardlutiglo, àuktorsôput, kirsarlo takèjnne angnerrovok kiektórmiut kieksúsiænnit; innuïmmè kirsab tungánêtut imerpallarsomik aukkarput, takèjnne kirsengnarpetlárkonnane.

„Pingortítsirsub ilisimarsúsià ajugakan-

gitsúsiàlo missigíniarsigik! Erkanàrle innuk, pingortítsirsub nâpertugarsiügèjnik asseróïrsok!“

„Igluse innuktônermit kodlerpengnidlo kirsartorsômeta, kiegújakause; auvse arksakãunasuarneránit kiegutlarángause, tersangãinarlo niglertinermit uniktíkusiuk, innardlungnakau, nauviænakallunilo. Tajmãitomik kieguktorsõudluse nettermut kânermudloneet innáriarángause, nauvieitsãukalloatlárause. Mattángausisôg annitlárángause niglersárniardluse, niglertigváriglusilo kirsarsoarmut isitlárángause, auvse aulaniartinerà tersangãinartok takavsine tâva assúkiak nauviænak’igiok puavsinut, kappórtitsinardlunilo sækkirserrinakau, auksinermik sennigornártomiglo kingunerdlúglune.“

„Pingortítsirsub nunæt tamása innuksarsigamigit, nunæt innûrsutiksakartinièjsôg innuvtèjsa innûsiæt nâpertordlugo. Nunagingitsavta peet illangerángavtigit, timmivta illuárkotiksarsiarirsarãingilèjt, nunavtinut sillavtinudlo nâpertorsimanginamik; akkullangerdlutalo tamákkoninga nerriguta imerutaloneet, piniægeksavtinut attórdluartuksãujungnæissaugut. Tekkordlôrponga, nedliutúksame Kablunãit pannise nulliariomárèjt; attegole k’ittôrnèjt amérdlanerit kablunãunatik kaládliudluaratiglo attórdluartuksãussengikokaut nunavse piniægèjnut, mikirsungôgadlardlutik Kablunãit nerrirseksàutèjnnik sungiúnerdlugãujomáramik, piniárnerlo sungiúdluarnago kajar-

tórdluarungnaratiglo. Illimasúkiongatôg, Kaládlin aglæt mammarsaleromáriput Kablunãit neȓȓirseksàutèjnnik imigeksàutèjnniglo; tajmãilligalloárunigle, angusárniarnek erk'æjægilissanerpæt, piniárdluarnerlo ajulerdlutik, Kablunâkangitsunne kâktalissanerput. — Kablunãit neȓȓirseksàutèjsa illèjt illívsinut nukiglârnarsinnarput, auvsinut imerpallanáramik kigẽidlengnárdlutiglo. Kirsengnarpetlâmik nappársimatidluse, kapportitsivdluse niakerrallusiloneet, sillatórdluse tâva, attórusigit, kaitsorsàutigiginnauæse; nappársimatinnasile, nekk'iksænniglo ajorsárase, neȓȓituïnarusigit, innárdlukotigiginnarungnarpæse, mákkoningalo kannimalerdluse merngórtolerungnardlusilo. Kablunãidle imigeksàutèjt sualungmik innardlukotigiüaissauæse, nappársimaguse perk'ikusiloneet.“

„Arnarkreb pissià arbenniænnit tokonasuarûtigèj Ikkêlib. Ivko k'ernaluktut neromiktut siorãursæt Kablunãit táïrsarèjt Kaffinnik. Aurse kirsak'ersok, tamákkoninga imingâralloaruse, pikipetlálissavok, kappórtitsivdlusilo uïrvsengusardlusilo, Kaffingerpetláruse, missiksojuïdlusilo Kaffisórtarnevsine, tersangãinartisinnãumáse. Ikkêlib tamákko ursséramigit, asingak'ersok singortikioktôg, tamérsa auktuangoà niakoánut pisitãumet, k'ingágudlo anniviksarsiordlune. Imerosûtigèj-gôg. Tamérsa tãursomaloneet àutitangoærutilersub kirsàutigivetláramigit; imaka ardlavse ẽïsimagal-

loarpagit! Imektôg kassilitsok urssérallooariá. Imerkâramiuk, illuarsêmitsiûrsárpok, uerngarsàutigigamiuk, illangersartaramiugle, sillærudluïnàutigà, tokutigallugolo. Tamérsa imiksapilung-ivna, Kablunârperksoarnik aglæt sillærutitsirsok, illívsinut nauviænartórsoak, auvsinut pikinártitsinarmigamisôg, siennênarsinnaranilo, peblerornárdlunile tersangãinartorsõursok; tamánna táïssauarse imermik sillærunártomik, mianernarsúsiàlo illívsinut erkáïmaüardlugo. Innûtidluse, Kablunãit imà aktigirsomik assádluarungnæralloárpase, tamákkoninga sungiúsarniardluse, Kablunâkangitsomut kêsa k'emânasuarniaritse, perk'igluardlusilo pidluáromaguse. Tárnivkut allieisekalloatláráunga, isumaliorángama, uánga, pidluártitsugluse illungersórdlunga orningniarivse, audlarniütãussanersonga asserórnevsinut, nappajanermut, piniardluanginermut sillãiserrinermudlo, Kablunãit peennut sungiúnerdlugãuleralloáruse, illerkoringinereedlo mallíkalloárusigit. Okãuniarsimoausile siünersoágut; pingitsôvonga asserornevsinut. Pidluárnerse innûnerme máttomane nedliütuksamilo innûniütigisimauara okiut kapseet; sillatórdlusilo mianersórtuaritse!"

„Ikingutigigalloama, kolláne okàutiginekartub, k'ittôrnèjsa tedlimǽta neŕŕiavetlársusersoë tokútigà. Tekkuysungnak'igiok, kannok innûsuktong una næglinak'ersok sengursârdlunilo anniarnermit arksakáüarsinnartok annerningæuginermine. Àngutǽt nappark'ersub ikkirsirsútigitláriȁ innængavingmine, erningoë nimârk'ersok tussartárdlugo. Nullele, merdlertum arnà, erdlok'irsûtiginerroȁ. Illervkaranilo, iglub pekkotèj pauk'engikèj. Uvime nappárneráne unnuakut siningiektarame, udlokudlo neŕŕidluaissennane, kirsængnártunnik imingilerkau, udludlo nungúdlugit sillakángitsortortuardlune. Tamánnalo tamármik iglomêtut asserorsârutigǽt. Mérdlertut næglinártut irsiginekángilæt; niüvértuksak isumaminik piginnâvok mâna, tamármik tunnúdliormæne, atátablo k'eviárgvikárdluarungnǽrsub tamánna illolòumersûtiginerroȁ, tokomudlo illereitsekkotigallugo. Nangmerngub kêsa kiglormôrsuse anniarkótigitlárȁ, imerpetlârojungninilo puængukotigilerdlugo, nâkinártomik tokorsûtigà. Tokolérsok nejórdlugo innardlugitláriara. Mânakudlo sulle erkáïleriardlugo arnab tokolersub illereitsengnerà, uviǽt nimârnerà, mérdlertudlo næglinakulungoæt opikaluktuarnerǽt tussarkôrdlugo, ôlilerkaunga, okallungnerlo ajulerdlugo. Gudib innuït tamása pâriüariligit, tajma tettâinartigirsomik naggatiksakartèjlivdlugit!"

Egede máne nipangidlengoarpok, imerdlârsivdlunilo. Unnúngmet, tamármik angerdlárput, akkago uëllikut nangik'igomárdlugo. Egedib kodlilingærsub mérdlertut sinigluarkoèj audlalernerænne!

Unnuït pingajuæt.

Nangminevtinut pirsáriakarnerit.

Akkago uëlliortilermet mérdlertut iliniarærsut Egede tussarnâriartorpæt, tãursomalo innúksiarnerbigallugit nálengnâromarsut ajokærsórk'iksárnialerpèj iménna:

„Ikkêlingmik tussárpose, k'ittôrnangoaka! kannok nâgliungnártok pirsarau, perk'ingnerub mianerik'iksángikáne. Akkullangérdluse neȓȓisáruse imérdlusilo, kâktinnase imerosuktinnasilo; neȓȓivetlárnek imerpetlárnerlo; kiegugluse suërsomêkuse, tersangãinarloneet niglertilerüse; nauviænártokut aulaniaruse, — tamákkoa tamármik adlædlo kapseet nappartísinnauáse nâgliuktitlárdlusilo. Erk'æjasungnek aglæt nappangarsûtigiginnãuarse. Ilà! illáne sinikpetlárángause, kajumigluararãingilase; uningaüarsinnarángausilo, neȓȓirseksæt imiksædlo imà mammártigirsarãingilæt, sôrdlo pingoárdluse k'assutlárángause. Tamérsa tâva audlarniut nappàumut. Tersa tajma sualukti-

girsomik siniksuarsinnáruse, uningáüardlusilo nudluarsinnáruse, tâva udlut nungúdlugit nappàut agdliartorsinnàissavok; kujumêdligaluktuïnaissause, sullinermut nellínginarmut ajulissause, pingoarneng aglæt ornigiungnǽissauarse.“

„Sullieksædle mardluïoput, assársaka! tamángmik illuarkotãuk'ersuk. Sulliéksæn illèjt tâïrsarâvut aksæt sullieksèjnnik, aksavut auætivudlo pingârdlugit attorángavtigit tamákkonunga. Illèjdle niakub sullieksèjnik pirsarâvut, niakuvtinik imàloneet tárnivtinik pirsarángavtigit. Mersortut, sennarsut, eputut, kajartortut adlædlo sullirsaràut aksamingnik. Ajokærsóïrsorle pellesilo illuarsirsutiksavsinik pidluarnárkotiksavsiniglo isumaliortuk, adlædlo sullirsaraut niakomingnik. Sullieksædlo tamákko tamármik innungnut illuarkotãuput pirsariakangârdlutiglo, perk'igluaromagunik tárnimikut timmimikudlo.“

„Aksavtinik sulliniariakarpogut, timmivut k'etullirsarniardlugit, neřřirsavudlo innûrsutiksangorsinnãungorkudlugit illúvtine, tamákkoa asserunginerǽnnit ajórkojôrnerit nappàutidlo tamalãit pirsarángeta. Kissiénne tárnivtiniktôg sullirsáriakarpogut, tamánniglo illuártunnik iliniárdluta, siennêtsorsôkonnata, nérsutit arsigikonnatigit, siüniksamingnik pigviksamingniglo siünekángitsut isumaliorsúsekángitsudloneet.“

„Isumaniark'ennase, sullinek arktórnartorsõursok; sungiúsimariarutigole, nuennerilersinnaissauarput, sulliakánginek mammẽigilerd-

lugo. Etuarnerle k'assunakau. Sulliakárane êtuarsinnárdlunilo udlok tekkitlâràu, kajumênakallunilo k'ingoárnakàu; pirséksakardluïnangitsarángavtalo, ivkonungaloneet mákkonungaloneet illuángitsunnut sâleraraugut. Nerrileräigiogut kângnata, imileräidluta imerosúngitsogut, sinileraraugut sinikbiúngitsokut, tajmalo pidluárungnærsidluta, ajorkojôlerdlutalo, nâgliukbiksarsioraraugut, ajorsalerdlutalo; innuïdlo tâva nâkigiungnærarâvut."

„Millukateng-una tekkursárparse. Nukakpieitsiarsoangormet, erkárdleesa kajartártíkalloarǽt; erk'æjasungnermidle attúngikà, sâkotingoæne sáviktíkèj, illánilo annórdlilermago, illèjsa pigalloarǽt, kajne perrôriartorkudlugo; nellãusârdlunile makkinginiok, tajmalo tingitídlugo. Kingórna kajartârtinekangilak, tamármik nægligiungnǽrdlugo kamagikǽrmarsuk erk'æjasungneránit, imà okárdlutik: „uavtitut êsinnãugalloartok, kajartordlune piniárdlunilo, ajorsáromatôgamile, ajorsark'ile!" Irsigârsilo, attugèj sumin attapæt? Illuárkotiksaminik adlænnik iliniarsimangitsok, aksæksórnek ajórtok, attuárnek næilursok. Ivigtut agdliartórdlunilo tokoïartyssersok. Arèit innuk tárnilik isumaliorsúsilik! Pidluarungnarpà máne nedliútuksamiloneet? Naggaloneet!"

„K'ittôrnangoaka! Sullinek piniarnerlo mersórtuarnerlo illáne k'assunaralloárpeta, as-

súkiarloneet k'assunárnek manna piúngilak êtuarnerub k'assunarneránit. Imàlo pingikalloárpause, sennargvituïnarkudluse. Nagga, k'ittôrnangoaka! Kakutigut áma nuennâriakarpogut; tamérsatôg perk'ingnàutin illèjt. Tajmãitomik pingoárdlusilo nuennârniaritse, sulliéksæse námaksisimasarángausigit; mianersóritsile nauviænártunnit. Kapseet tekkonâràut sillãiserinermit pingoárnerme akkonártut tokorsudlo.“

„Siornga Angângoak puïunginerparse. Illomut k'êlarsok agdligunilo pitsãuk'æjartok. Mêrk'æt pingoármeta illáne kangivtine, ujarasurksuglo siksam auatánêtok tinnúmago, piksikbigiomatlárpà. Siúrdlermik piksíkame, innórk'æjarpà, isidleitsiárdlunile k'akk'ivigà. Auâissegalloarnersok! Tunnomut ajornángitsok piksíkame, illæne pièj: „irsiginiaradlárisinga, ámalo iglàutiginiarsinga!“ Tajma piksíkame, k'akk'ingâitsiaralloarà; ujarasurksugle auammut uéngarsok k'oäjàusisimakánget, k'oẽidlune tessamunga sissovok, kivivdlunilo. Illèjsa okàutigiartorasuarmarsuk, utokãit tikiúlertórdlutik k'akk'ingoaralloarǽt — tokongaviorle.“

Pavia periárpok: „tàuna alliænaralloárdlune alliænangângilak, erngẽinak nãursigame. Siorngâk Kunnuvim ernerà, k'ongnikut ablóriardlune, nakkâgame tessamunga, k'emertloëjardlune, niak'ilo asseroàudlugo, kàumedlo

aipáne, illûngarme anniarkau, kêsalo tipâlerdlune tokongoarpok. Ama Tormam ernerà ardlâgut imnârsukut piksingniardlune akkonatláriok, innelloame poǽt alliglugo nakkartàutekàutigà, tamánnalo kajartornek ajûtigallugo anniatlârau, nakkâriaránget; saang-una tokoviksaminik erinnigile.“

„Mersamè“ — Egedib sâpà. — „Pingoárnevtine nuennàrnevtinilo aglæt sillatorsáriakarpogut. Tajmãitomik pingoárnerit nauviænártut, illívsinut adlænnudloneet innárdlungnartut, pirsark'ennasigit. Nuennârutin ajórtoïtsut amérdlakàut. Aklunâriakattâunek, ajegárnek, aksorôrnek, aktortâuligâunek, árksarnek, ersitligâunek, nakkatárnek, nâuligárnek, sàuptarnek, tajmãitut námagiüarsigit.“

„Sulle atàuzimik perk'igluarnermut pirsariakangârtomik taïrsissaunga. Kângoarse irseïnarmut tekkuksãungitsunnik, ailam annilârbiksèjnik sillablo innytsengnártoeesa pullabiksèjnnik, angmarsuïnakárpok. Ugvartuïnangikuse, angmarsungoæt makko ipermik millikseromárput, ailarlo utértitak illomut nappàursoarnik kapseennik annernártunnik kingunérdlugarau. Tajmâitomik kângoarse ipektinauværsaissauarse ugvartuïnardluse. Igluse isugutarojôrnermit, kiengmit, innuïẽidlo annersârnereennit ailarnereennidlo perk'ingnángikalloarkaut. Tajmâitomik igalârsæt udlut

nungúdlugit angmartaissegalloarpæse, isugutarsok annikudlugo, tipejarsarniardlugidlo inningoæse.“

„Mikkiartúkkæse áma illuarkótigingikalloarkáëse, aulisekkæt sualúglugit. Aursaligame innuït saraudlilermeta, tork’it sillatænne kallereerksoït mikkiársinnalersut tekkonâràut, tamákko pennertitãugalloarpeta, pekk’õutigidluark’æjarèjt okiórsoak tamât; mânale assiosinnartut; assióïnarunigle, k’iglungnársinnaissegalloartut, tamákkoningale mikkirsænnik nerrirsut nauvieitsãukalloatlárnâraut, innungmut ivserdlungnak’imeta. Innuït aperinarángeta: „saag mákko assiotípisigit, pennersérnagit?“ Akkirsaraut: „sjedlersaïnarmet, ajórnakau, amerdlanermidlo ullapinakau;“ mersa erk’æjasungnermik ajornárkotekarsinnartut. Karmaitsiarsinnarunik kannaksæt pingasut ikârbiksèjnnik, k’eterdlek k’otsiningordlugo, térsungalo saraudleet kodlukkæt nivingardlugit, suïelârdlugit tâva pennertíssegalloarèjt, sjedleralloárpedlo, kallerkamik ullígiangoardlugit asseryssengikalloartut, assukiarloneet illuarkotiksarsõussegalloartut pekkòutekangeriartunnut.“

„Mâna, k’ittôrnangoaka! ilisimangajekparse, kannong-illióriakartose, timmingoæse innardluktikonnagit; tamákkole kissêsa pidluarkótigiginnãungilæse; timmimigut perk’igluar-

nerrursong aglæt nâkinaïnãuginnãumet. Ilisimágitsile, assârsaka! timmise tekkuksãursut tarngub tekkuksãungitsum innigèj; tersa ivna illúvsine isumaliortok missigirsartorlo, tipeitsúglunilo allieisuktartok, pidluárdluniloneet pidluẽisartok. Timmise kannorloneet perk'igiutik k'ajengnãikalloarpeta, tárnisile illuáratiglo ilisimẽipeta, pidluẽisinnaissause tâva. Tajmãitomik ajokærsórniaradlaromárpause tárnivse perk'iksirsutiksèjnnik. Nálengnârdluaritse, pâsisinnãunerivsinga."

„Tarngub perk'iksúsià tamérsa: illuarkoterpẽinnik ilisimanek ajórtunnidlo ipéksimanginerà. Siünersinginerpisinga? Nálengnârniaritse! Okárponga: Tarnek perk'igluaissegune, iliniariakarpok illuarkotiksænnik tamánnik siünermine nuennârkotiksaminik. Tárnek sienneetsok tipeitsûtekitlârau. Tarnerle ilisimarsok iliniardluarsimarsok nuennârutiksærutisinnãungilak. Kapseennik tamákkoninga okalluktõutisinnãugalloárivse; nukareegle kissægnik iliniárkatigigalloækka unnipkàutigissauækka. Taukonatut kattængutigeek arsigeengitsuk tekkungisẽinarpækka. Nukárdlek iliniaromangârkau, attuárbingme nálekk'iksârtartok, tekkursartækkæne tussartækkænilo kiglisiork'iksárutigèj tungaviænnun aglæt; nerrirseksædlo puïutlârèj, ilisimarsut illuártunnik iliniarbiksæne tikitsarángamigit. Angæjuklerle nungúdlune erk'æjasuksinnartok iliniárnermut, ariursigajuktuardlunilo, nungúdlune nullarsok.

Iliniárbingme êtidiuneaitsârtartuarsinnarpok, illamiloneet tunnuænne kukkine kingmárdlugit, ajokærsóïrsum okàuzee náleissennagit. Iliniárbingmêtsungnærdlune nellãusârnek, nerrinek, imérnerlo siningnerlo kissêsa nuennerigèj. Kannongmè êssersorãisigik? Kâle, tersa nukárdlek, udlut nungúdlugit ilisimariartordlunilo assanarsiartordlunilo pidluáriartortok; angæjuàle Jörgen siennêsinnartok, illegiominẽidliartordlune tujormioginnarpok. Assiartitãusarángavta, iliniark'iksârtartok Kâle nungúdlune nuennârutiksarsirsarau, tamása missilerk'iksârtaramigit. Illáne nãursungoak orpigloneet ivigloneet k'emerdlôrarèj, erkáïvdlugidlo ajokærsóïrsum okàuzee pingórnereennik illuárkotèjnniglo. Illáne k'illak missiksorarà, nuennârutigallugolo ilisimanek sillablo nuïædlo sõursusiænnik, sjellub isugutanerub annoridlo pigveennik, kannorlo tamármik innungnut illuárkotãursut. Illáne orpiub taranut ingídlune attuækkænnit neksækkaminit unnipkãutarátigut tussarnérsunnik. Jörgenle annuktuarsinnârau, k'eviármingoaissennagit erkaminêlut, sungoamik ilitsisimanginame. Etuarnerlo k'assugilerángamiuk, illæne sakk'itsãutilerarèj kammãukavdlugit, kêsa ajokærsóïrsum akkoërimátigut, illegissærparput ikingutigiungnærdlugolo. Jörgen sungoamut attórtuksãungitsok, piniægéksaminik siünekángitsok, annuktuarsinnárdlune, ingminut adlænnudlo ok'emẽidlutãuginnarpok. Kâlile innuksiarnersõudlunilo pikkoriksungor-

pok, tamánnit illuarirsãudlune, nungúdlune k'êmaksinnarame, adlædlo nuennârkotiksarsiordlugit. Jörgen okallorojungnerme tókovok, okiune innum aipeksèj k'eterparnagit; Kâlile innûvok sulle udlome, uaptudlo aulasariglune k'êmatigau, umneet okiunnik tedlimænnik angæjúkliursok."

„Sunãuba, assársak!" — Pavia piok: „mâna ilisimalerpara illingasuïbikset, suna pivdlugo tipéglutidlo kajumisârtotit. Iliniarsimangârk'igavit, tajmãipotit, ilisimanermidlo nuennârkotekaravit siünekangisẽinækkavtinik."

„Tajmamè isumágavit" — Egede akkiok: „illomut okãupagit, innûtidlunga, imà isumadluarsinnaissengikalloárponga, iliniardluarsimangikuma innûsungnemne. Tamánnale kissime námangilak. Tárnivut perk'iglutik pidluaissapeta, tâva ipektinauværsariakariavuttôg ajórtulliænnik."

„Ajórtulliænnik, k'ittôrnangoaka! tâïrsarâvut tamása uávtinut innungnudloneet adlænnut innárdlungnartulliæt. Imãitomik: nálenginek ajórtulliâvok, innárdlukotigirsaravtigo, nálegéksavut nálengitsarángavtigit, pitlægeksãusinnarata assajungnæissamatigut, angæjokavtinidlo ajokærsóïrsivtinidlo assarsãujungnæruta, kannok tâva isumádluarsinnavisa? Imátôg sakk'itsãunek, akkerartórnek, pânek ajórtulliãuput, nángminevtinut adlænnudlo ajuedleng-

narmeta; adlænnut — tamákkoninga nuennerirsokaissengimet; nángminevtinudle — pitlægãusarángavta perk'iksiminermik, innukativta ikingutigiomajungnǽrangatigut. Siünersivisinga?"
„Ap, atátak assársak!" — mérdlertut niblerput: „mâna pâsidluarparput." Egedib apersórpèj: „ajórtulliæt sõupæt?" Mérdlertut sâpǽt: „tamármik nángminevtinut innukativtinudlo asserorsârutãursut ajórtulliãuput."
„Mersamè, assársaka! nællunærsórdluarivsinga. Kannongmè ajórtut kiglõutèjt? Piara piniárnek pidluarkotiksavtinut innukativtalo pidluarkotiksǽnnüt. Illuárnermik táïrsarârput."
„Mânale unnûmatigut, sinigiartoradlaromárpogut, akkagole ajokærsóïrsivsinit iliniark'iksársimaguse, uëllilersokut mãunga áma kattersóritse, tamánna tâva sukuïardluaromárpara. Siningnevsine Gudib pauk'evdluarlise!"

Unnuït sissamǽt.

Nangminevtinut pirsáriakarnerit.

Akkagômet unnulersokut mérdlertut Egede tussarnâriartorpǽt, tãursoma tâva okalluktõutilerpèj iménna:

„Mâna, k'ittôrnangoaka! operiomárpau-

singa, utokangôgama kapseennik missilíksimarsonga. Ajórtulliæt nungúdlutik tárnivut napparterkauèjt nâgliuktídlugidlo. Illuartulliædlenungúdlutik perk'igluarsararèjt, k'ajengnarungnærsidlugit nuennârtidlugidlo. Nangminek ilisimajungnarsiæse tamakko missilikkavsinit. Ilà sungoamik pirsarángause innertersimarsavsinik, imà isumádluarãingilase, sôrdlo ajungitsulliorángause? Tamérsa nællunærkot, tárnek perk'igluarungnærsok. Nálengitsuïnarángause, ajórtok agdliartórsinnaissavok; udlut nungúdlugit nángminevsinik illuariungnæissause, kapseersoïdlo mâna tipeitsûtigirsartækkæse nuenneriungnæissauæse. Tarngub nappársimarngæt arsigimago timmib nappársimanerà. Pertlungnártut atàuzikôriarãingilæt, kigẽitsomigle agdliartórdlutik mallungnarsirsaraut. Sôrdlo illuángitsunnik nerrigalloarángavta, erngẽinak annernártok missigirsarãingilarput; voiziangórdlunile, illáne akkagoane nârsaringnek niakordlungnerlo missingnarsirsarauk. Erngẽinak kaitsorsartíngikuta, imàloneet sillãitsôguta, illuarnâitsunnit nerrik'igluta, tâva ajuleriartórsinnaissaugut, nappárnek kêsa kaitsorsægeksãujungnærdlune. Tajmãiserpoktôg innuk ajórtulliortok. Audlarkãutáne illuánginek missigissenginerà tárnimine; pilliapilunile perk'iksimirsûtiginasuangikunigit umame illûngánik, imàloneet sillãiserigune, áma tajma ajórtulli-

ardlune, illomut k'illamigloneet kákugoloneet innardlòutigingãissauà.

„Sôrdlo illavse kattængune angnerukalloáruniuk kammàudlugoloneet, sungoamik pimet tãursoma pingitsánik: tâva kamaktidlune angnerursisidluniloneet, nuennártokarnauviængilak. Erngẽinarle perk'iksimivdlune, kattængune okárbigiguniuk, isumakærbigikudlune, kingórnalo mianersórune, tajma áma illiorkonnane: tâva tarngæt illuẽidlernerà illuarsissegalloarpok. Nungúdlunile innukatine angnerukunigit kammàutardlugidloneet, illomut okãupause, innûtidlune tujormioginnaissersok."

„Ivsáïnak unnipkârbigigivse Kainimik. Kannongmè illia? Nukangoarârsungne Abele kamãutarà, Gudiblo angæjokækidlo, illuarsúsià pivdlugo, assangârmarsuk. Tersanga Kaine audlarnerdlune nuennârkotiksærupok nuname. Nukame pi luarnerà tekkordlôrtuarsinnarà, ajuedlàutigallugolo; okalluávigiüarà, mersa Abelib innárdluktungoamik pingikáne. Ilisimauarsilo ajórsusiæt kiglikbià. Kamangnerub kêsa sillærudluïnartimane, nukángoë pingitsungoak tokókà, kingórnalo k'ingakonarsivdlune, erksînalerdlunilo ûmarsunnut tamánnut, uníkbiksærupok. Siúrdlerpâmik nuke angnerúkamiuk, okãunekaralloárune naggatik-

samik tajmãitomik, assúkiarloneet operissengikalloarà. Tajmãiserporle nungúdlune, k'ittôrnangoaka! audlarkãutáne ajortut arksoaringikèjne. Erkanàk uagut, umativut sortleksivigipatigit! Tâva illuársiviksak ajornakau, pidluárnek sapérnakau. Sôrdlo aput kakkamit sissôrtok akpariartordlune agdliartórdlunilo súkatigiartortok: tajmatôg ikliursúsepiluvut, nungúdluta námaksirsuniarángavtigit, agdliartordlutiglo arktornársirsaraut. Tajmãitomik áma piause, k'ittôrnangoaka! mianeriniarsigit audlarkãutit ajórtomut; tammaralloárusile, tâva mianersórk'iksáritṣe aiperniksánik, illuárnerse epititãukonnago, pidluárnersilo assiotikonnasiuk. Kannoktok tamákko umativsine pægeksãungitsunnik agléksinnãugika!"

„Iliniægéksavse iliniark'iksárneræ̀nnik, ajórtunnidlo mianersórnermik, tárnise p'erk'igluartítsungnarpæse. Kissiénne, assárṣaka! timmekariosisôg innûrsutiksaminik k'enusártomik. Assukiak pidluarnángik'ersok, kâkuta, imerukutaloneet, tamateksakarataloneet inniksakangikutaloneet. Ilà! tamákko ilisimakammærpæse. Sumidle ta mãitut pirsarãisigit? Mâna mikigadlartidluse, angæjokavse tamákkoninga isumagáse; tàukole tokongoarpeta, isumagirsoǽrudlusilo, sumit tâva innûrsutiksæse

ajorsàutigirsæsilo pissanerpisigit? Tâva, ajorsaromangikuse, k'ittôrnangoaka! iliniariakangârkause piniárnermik, illívsinik piksarsiorsinnãungorsardluse, piniækkæsilo illervkárniardlugit."

"Piniárnek, assarsaka! iliniariakarparse illungersungârtomik. Pingortitsirsivse isumagituïnarpáse, pirsáriakarsúsivsiniglo tamánnik pajuktárdluse auativsine; k'ikârtuarsinnartidlusile aungajokârdlusilo, kanevsinut neřřirseksæse mangújomangilèj. Timmivse perk'igluarkotiksænnik aulaniarkoáse, sarkomersitèjniglo piniarkudluse. Erk'æjasungnermit piniárnek ajóruse, kia tâva nâkigissauáse? Kâkusiloneet tammatærukusiloneet, erkárdlise imà pissaput: „tajma piomatôgamik, pilit. Puïrsit tessámma puïrsarput, piniársinnarilisigit!"

„Imármiütænnik piniægéksakartose; annoridle ingiüliglo kajartork'ingitsunne sapernatlâraut. Mikirsungônevsinit kajartornek kajumigingikusiuk, sungiúdluarnauviængilarse; sungiúdluangikusiugle, piniægeksaringneráne sapersársinnaissause, auleisékalloaránget annorerojugángedloneet, mersa erkárdlise tâva piniardluartut."

„Illervkárnektôg piniægéksavsinik pirsarialirksôvok. Illipse, niviársiæt! tamáttominga

pingârpause. Angutit piniark'iksártuïnarallo-árpeta, ajórsalersinnâvose tejmẽitok, piniægèjt arsengnekaratik assiotitãupeta. Arnæt pârsi-k'iksôpeta, ajorsártokaissengikalloarpok; silla-torsárunigle, annigõursakartaissegalloarput isu-madliütiksamingnik, okiut arsigeessengimeta, okiok illáne piniægéksakangângitsok piniarbi-úngitsorlo nedliútsomármet. Erkanàk tâva aksaminut k'eviarsinnartok! Okommigéksakan-geriarángame, uggoarissenginerpagit tâva ork-sún ivko igitikkæne, nekk'it aulisækkædlo assiotítæne, auk mãungẽinak koïrsane, ang-maksæt uperngâme irsigînækkæne, erkanáër-nek k'assugallugo, pôksærunamiloneet, mersa okéïviáne kárngerngit asserórtut sejarsusiánik nællunejàutãursut."

„Angutit piniardluïnaralloárdlutik akkik-samingnik ajorsársinnaromárput, arnartèjsa piniægèjt arsektuangikunikit; orksut mãungẽi-nak igitítlarángamikit pôgviornagit, tulluk-kænnudloneet ikkugeksãutidlugit, illivérkovi-liyssennagit; amit ãurngutitlárángamikit, kap-piàissennagit isuïsẽnnagidlo, amiksædloneet in-nissennagit: tâva angutitætik erdlokotisinnârèjt

pirsarirsersórdlugidlo, assiotiteksamingnik piniartidlugit."

„Illipse, niviarsiangoæt! tajma malligeksakángikalloarpose; anánangoarse arsiginiangoarisiuk, agdliguse! Pôrutsit okiomut námagángeta, kajnab ameenik kattàuãursaliortartok, ãursame atátavse angursèjsa orksoeesa pôksèjnnik, tamákko igivnerînangoralloárdlutik ervngarnauværkudlugit. Okiomut koëliortartok orksut mánêïnãunauværkotiksèjnnik, apumik nungúdlugit akkunilersórdlugit, uperngaleránġedlo, orksut igialerdlutik sek'kinermut manilersardlugit, kâ pennertidlugo pirsarà, igináuværsardlugit. Siornângorporle nunalinarmet, sulle ajórsartidlugo tussarnángilak, mersa erkárdline tujortuïnarèj, pekkarungnæriaránġeta. Saang-una assarsãugile atátavsinit innungnidlo tamánnit."

„Kannorle illióriakarpisa, illervkariakarángavta?" — Páviab tajma aperà. Angutæt sâpà: „tamáttominga nællunærbigiomárpagit, erningoara! Illervkarnek tamérsa: pingoavut tamása pârik'iksârdlugit, pirsárialingmut attórtaralloardlugit, nunguginnarniarnagidle, assertórtinauværsardlugidlo. Nekk'iksæt mâungẽinak assiotinauværsárdlugit, nángminerminudle ajorsártunnudlo nekk'igallugit; arsugangoæse attortárdlugit, mingomudle iblerallugit; attuækkæse attuártuïnardlugit, ipengnauværsárd-

lugidle, asserórtinauværsardlugidloneet; attortækkæse tamása inniksèjnnut illik'iglugit attoræ̂rèjnne, tammarkonnagit — tamérsa illervkarnek, arvkẽinek. Illívsinut tunniursæt tamása attórsinnãuæse, attórdluarusigit kissiénne. Isumarsaràunase: pekkõutingoavsinik torkórtuarnek, pingoavsinigloneet irsertórnek, illuárkotiginagit nángminevsinut innukatîvsinudlo, illervkárniursok. Nagga, assársaka! tamérsa tigumatônek; tigumatônerle pidluẽikotigiginnaissengilarse, peetsungortidlusilo, ajorsartisinnãuásisôg."

„Nællorsarialerkàungaloneet" — Pavia periarpok: „Kannok tigumatônek ajorsartitsiginnãua?"

„Kannok tamánna sunnérsinnãuauk? Illingnut tamánna nællunejaissauara. Terk'iak ilisimaget, ilà? Nekkoarsôgalloak ajorsãitsorsoak kajartômagadlarame; nangiárnermidle kajartórnek sapilerame, kannongmè êlerpa? Saaglo?"

„Paviab sâpà: „Ajorsalerpok, piniaissæramilo, tajma pirsorâra." „Naggale" — akkiok Egede: „Piüviaktôg kajartyssærsok, piniártokaranilo, saag ajorsárnek ajorpa?"

Pavia piok: „tamánnit pajuktuïnarmar-

suk; akkoa Napparsormiun aglæt tujortuïnariæt, tamármik assak'igamiko."

Egede kiglisióïok: „saagmè tàuna pajuktuïnarparsuk, ivnalo pajumingoaissennago?"

Paviab sâpà: „Assukiak; innuksiarnek'igame túkosórsôgalloardlunilo, piniartaradlárame, pinerpok."

„Aissume" — Egede periarpok: „Piüviak siórnaligame nekkoãumet, nulliàlo illervkárk'iksorsômimet, ajorsãitsorsôput. Innuït ajorsaleriarángeta, igloæt tikerãinnik tettorsimaüarsinnârau udlut tapídlugit, nungúdlutiglo innuksiarnersârput tamánnut, tuktunnik ivksiàutarsork'iksârdlugit, iklingnárnernik aualeiklerbigallugit; angérdlariarángetalo, tamása neksilungoararèjt, tejmẽitorlo nungûtissennatik. Tamérsa sissameksánik upernãupà, kajartyssærame; sullile ajorsángilak, tork'àlo kallerardlungilak, umià amerdlugane, attugèjdlo aulaissengitsut, k'illamiglo aulaissæissengilæt; okium illágut tekkonármet, akkiksaminik nungûtitsiaissengitsok, iklerbeek mardluk sàuguéksænnik, savingnik, túgãinniglo, adlænniglo illuárkotiksænnik ullipkârtuk pigigadláramigik. Teȓk'iakudle illuaradláramik, taukonatut êniangilæt. Teȓk'iak angujuarpok angeluktyssennane, orksoǽrnerle tejmẽitok ajórarau, ameessennanilo; tersa tubaguleriarángeta kissiénne, orksungoak ivsærutok ka-

kutigut kabluniütigirsarà. Orksut assioterkagèjt nekk'ikserrinermit. Illivérkoveek mardluïnæk nekkinnik immakaleriaránganik, pertlàissengâleraraut; kákutigorsoarlo tikerårbiginekariarángamik, angmaksænnik erk'isimiardlutik aualèikleraraut, koïngoamingnidloneet k'oäminingoænnik nutânginеruik. Innuïdlo upernâkut ajórsaleriarángeta, illârdlugit tâva ajórsartûrsárput, mersa nekk'erperksoeet kopérdlut kissimik nekk'igirsarèjt, mersa angmaksàuterpēit nivkudlo k'emmektullivingme terienniæt ikkatigigèjt, sudluárnerublo asserorèj. — Sulle operingilinga, imà okárama: tigumatônek ajorsartitsiginnãursok? Innukátine isumagingikèj; mâna tàukoa isumaginginiættôg."

„Tajmâitomik, k'ittôrnangoaka! mianersóritsisôg ajórtulliamut tamáttomunga. Sungoæt tamása illuátiginiarsigit, mãungēinak assiotínekarkonnagit, pirsárialingmudle illuátigivetlárnagit. Kivgangoæse erdligûtik'ennasigit innûrsutiksèjnnik annorâksèjnniglo, perk'iksungórdlutik innûdluarsinnarkudlugit, illívsinidlo tiglikkonnagit. Timmivsinut attórtuarisigit pirsáriakartut perk'iksuïnarnerǽnnut. Peetsuttôg angæjokàutserbigiüárisigit, sapin-

gitsarángause. Arksirsarángausilo, arvkẽiniaritse; kivgakarpetlárasilo, neȓȓingârnauværitse; nuennâriarángausilo, sualukk'ennase, ajórsarkonnase, pidluẽitsungorkonnasilo. Umátise mangertitláriaràunasigit ajorsártunnut, uïdlarnernut illiârsungnudlo. Kannong-illeriardluse illerkórsoarilersinnãuæse, tamármiglo illuarsûsivsinik tussàumarsut assàissauáse, illuarallusilo, piniárnerlo ajuleruse, piniartoǽrukusiloneet, ajórsartèilissauáse."

„Naggatiksamút tussarnâradlarsiuk okalluktuangoak arvkẽinerub tigumatônerublo ingmikun-êsusiǽngnik. Ivsaligame Tessiûrsamut tikerârnarmet, Innûsuktub nullià kivgaminut okallorojuktok tussárnarpok, nekk'eminingoak sillamut eginermago. K'etsuksimarsórsoak passikleralloárpara; nunakatèjnidle aijaisôrdlunga tussalerponga, kannok kapérdlakut innuït tamármik kâktorsômeta, tamársoïsa pertlinganersut neȓȓisítarigèj k'eméktullirsaminit. Pâsilerponga mâna, sungoarloneet assiotikonginamiuk, nángminek ajórsarnauværpok, illaminudlo okommieksakángitsunnut nerdléïrsôsinnâvioktôg. Arnangoak una malligéksariniarsiuk, niviársiangoæn okkorse!"

„Unnuarõutikátigut, k'ittôrnangoaka! Timmivut nekkursektítsartórtigit sinigluarnermik, akkaguksarirseksavtinut kamigluarkudluta. Akkago sekk'erngub malleroartà tikiutileriarpet, ajokærsórniarmissoause sulle pirsariakarsúsivsinik, ajungitsôkudluse, pidluarkudlusilo.“

Ingmingnut sinigluarkoginnardlutik, tamármik innáriartorput.

Unnuït tedlimæt.

Adlœnnut pirsariakárnerit.

Akkagômet sekk'erngub taringinerâne mérdlertut iliniárbingme attuarærsut k'êmarsorsõudlutik nuennârkallutiglo kattersóriartorput Egedim annærsuarbiánut. Egedib tipeitsuktórsoït tekkoleriárdlugit kongojúkbigèj, tamásalo erk'ikièj, imà pilerdlugit:

„Ipéksak ipeksánilo tussækkæse innûdluàutigiginnãunganerpæse, kissivsinut innûginnâugalloáruse. Sôrdlo illipse innûdluaromavose, pidluáromagalloardlusilo, tajmatôg adlæt pertlokangitsôjomatláriput. Innuïdle tàuko adlæt, innûkatigirseksæse, ajungitsôtuïnangilæt ilisimarsôjuaratiglo; ajungikalloáruniglo, sillatõudlutiglo, innuïnãutuïnarput tejmêitok. Iliniariakarpose tâva kannong-illiügeksavsinik, erk'ik-

sivdlusilo akkornænne pertlokángisinnarkudluse.“

Poærunek, Kristian-mik koïrsutilik, Kablunãinnut auäleksimagalloardlune, kingomut nunalisimarsok, Nalegársoarmiktôg okallúktuariok. Tajmãimet mérdlertut angæjukliæt apersóïlerpok: „Kinãuna Nalegársoak nunavsine, Poærunerum okàutigirsà, tàuna Kablunãit tamármik, Nálekkæn aglæt, nálekæt, manigõubigallugolo?“ Egedib sâpà: „tersa Konge.“

Mérdlertunillætapersoïk'ikpok: „Gudisun aktiginerpa, tamármik tajma nálektuarmarsuk?“

Egedim akkià: „innuïnãugalloarpok, Gudimidle nálegangortitak, tamautinut nalegeksiütãudlune. Tajmãitomik nálengniaissauarput, pekkorsèjlo malleroárdlugit, innèizissengimet ajungitsõungitsunnik, Gudiblo okàuzeesa arksoarirsèjnnik.“

Mérdlertok piok: „Gude sióraginerpauk tâva?“

Egedib sâpà: „Ap, Gude mianerállugolo nálekpà innúvtamisut; Gude nálegarà, tàunalo Gudimut kivgãudlune.“

Mérdlertok pekk'ikpok: „Okártotit ivna: Pellesit Gudib kivgarigèj, okàuzeedlo náleissegivut, Gudim okàuzerimagit. Konge tâva Pellesinnit angnerroa?“

Egede akkiok: „Ap, Konge Pellesinnuttôg nálegâviok, Gudisudlo náleissaviæt, sôrdlo adlæt ajokærsorarèjt Gudim okàuzeenit. Pellesidle Gudim okàuzee okàuzeriniarmatigit

innungnut, tamármiktôg assàudlugidlo náleissavièjt Gudim audlartitèjsut. Kongim aglæt Pellesit tussarnârtarièj, nálektardlugidlo, kajumiksitâukudlune assanermut nálengnermudlo Gudimut, nángminektôg pidluaromaudlune.“

Mérdlertok okáriok: „Assukiarle Gude angik'ersok!

Egede piok: „Illomut Gude angik'ersok! Okàuzivtinik innórparput, angirsúsià okàutigallugo. Tajmãitomik Gude assàudlugolo nálengniarsiuk uavtitut; tajmâingitsut pitlár-omármagit.“

Mérdlertut tamármik atàuzikut akkinasuarput: „Okàuzisit nálegluarniaromárpavut kákugo. Kissiénne okártotittôg: Kongib illuártut ajúngitsudlo sernigirsarèj, ajórtut angutãusersarnereennit. Kalàdlingoættôg sernigiomanerpagit, Kablunâpiluït angutâuserbigikonnagit?“

Egedib sâpèj: „Illomudle. Kongim aksut assauáse, tajmãitomik audlartipánga, ajokærsoriartorkudluse Gudimik annàursirsomiglo pidluárkotiksavsinut. Okàúzika náleksinnárusigit, illuárniardlusilo, Kablunâpiluït nunarse padlissengilæt, pinérdl'ukbigissennasilo.“

Jakungoak periarpok: „Innuk pingórtitarkâk Adame Kongionersok?

Egedim akkià: „Sudlune? Nâlektuksakángitsome nálegakariakangilak. Audlarkãutánit Kongekáranilo nálegakangilak. Innuït kapsingôgadlaramik, ark'iëgeengnerme ikior-

eengnermilo pidluársinnarput. Kittôrnareeglutik, kattængutigeeglutik, igdloreekput. Amérdlileriaramigle, ingmingnudlo kannitsungnælerdlutik, tajmãitsungnærput. Ingmingnik isumagiginnárput, ingmingnut illuárkotiksarsiorput, umneet adlæt innardlersútigigèjt. Pirsãunerrursub nekkõungitsok arksârarà peenik, perksõudlugolo. Ingmingnut sióraginnarput, næglinakulungoædlo illimasúktuïnarput pertluksamik, illamingnit k'emâtitãussesugallutik. Kêsa sillatônerit ajúngineridlo illegeelerput, ikioreegomaudlutik, ingmingnudlo serniksáïomaudlutik; isumákatigeenginamigle, illegeengnek tamánna pidluàutigingilæt. Ingmingnut ikióïniaralloarput, pikkunángitsomigle, sillatóratiglo. Ikioreengnermut illèjt tikiúkalloarput, illèjdle kingoráïput; illèjt serniksáïgalloarput, illèjdle pinnatik. Tajmãimet innupiluït ajugãusarput. Pinérdluktok innerǽrarau, serniksáïrsut kattersortinnatik. Illegeet tâva isumalerput, illamingnit atàuzek nálegeksarsiariomaudlugo, tamásalo pekkorsèj illegeet illuárkotiksænnut nálegomaudlugit. Unniórkonauværput, tãursoma piksèjnik tamármik tunnírsiomaudlutik, akkórnotekarkonnago, illuárkotiksèjnnik kisserdluïnarnik isumagirsakarkudlugo. Tamérsa Kongin audlarniütæt."

„Konge mâna tamánnik missiksóïjuar-

pok. Innupilub innukane sumigloneet arksârniarpago, adlamigloneet innardlerniarpago, Konge unnersoëriaránget, tamármik tâva sarkoméraraut, innardléïniartok pinérdliniardlugo. Sarkomingitsokarpet aggersinnãugalloártomik, illegeengnermit tâva pærsipæt, imà okárdlutik: „pinerdlukbigirsãugalloáruït, tamauta sernigiartyssegalloárpautigit, tajma illegeeksimagavta; iglersóriartorománginàutigudle, kingórna áma igdlersyssenginiautigit.“

„Tajmãimersytsiarput. Illèjdle illegeenne ajungitsôgalloæt isumaluleriput, illætik áma pinerdlukbigileriardlugit. Innardléïrsak serniksáïrsokaralloartok; innardléïrsorle ikingutekarioktôg illéksaminik, illegeedlo illimasukuluginnarput; illâne passikleïnarnermit aglæt ingmingnut sórsuktalerdlutik. Tamákko isumaliútigallugit, ajúnginerit illuarilerpæt, Konge kissime nællunejáïssersok tamármik illiügèjnnik, illuángitsulliortomiglo unniursà tamánnit ikiórtokaissengitsok, tamármigle arvsiàissegæt, pitlárnikse k'emaȓȓatigikonnago. Innornártomile Konge nángminek k'illamik nællunejáïsinnãunginame, ilisimanerin illèjt k'ennérpèj kiglisiórtuksæt nællunejáïrsuksædlo akkáne. Tajma erkartõursinek erkartóïrsudlo piput.“

„Erkartóïrsudle tàukoa illèjt sakk'iaudlutiglo nellinginarput, erkartóïrsutèjdlo arsigeegarãingilæt. Udlome ivna illuártitâvok;

akkago ivrsomatut illiórtok illuángitsôtitâvok. Kongib imà mallugileramigit, aglékpok ark'iksutiksænnik, malligéksiordlugit erkartóïniarnereenne; tamákkonangalo inneizisit audlarniútekarput."

„Inneizisinnik tamákkoninga pirseksædlo pissengitseksædlo næIlunejársimaput. Illomut illuarkotiksarsoït! Innuïn ajúnginerin aglæt nællorngisarángarsuk illûngarmut illuártok. Tamármik illuarirsætik pissegalloárunikit, nytsõutuark'æjarput; tamármik isumætik mallíksinnarunikit, ingmingnut ajækk'isinnàissegalloarput. Illæt okàissegalloarpok: „tajma ajúngilak;" aipà: „nagga, imãissegalloarpok;" pingajuæt: „naggale, imenna pissavok;" sak-k'itsãunermidlo máttomanga pirseksak pinekaissengilak. Imãitarãingilase, pingoarángause? Illarse okárarau: „ersitligãuta!" Aipà: „sauptarta!" Illèjt adlamik. Sakk'itsãudluse pirseksavsinik, pingoárbiksarse kangiútarau, auïksârdlusiloneet, ingmikôrdluse pingoalerarause, mersa imà aktigirsomik nuennersigik'æjangitsok, sôrdlo illegeegluse pingoarángause, k'emaksáïkattãudlusilo. Tajmatôg innuïn illegeengneræ̃nne, tamármik illuarirsamingnik piginnaralloárunik. Tajmãitomik illuarkau, atàuzek kissime inneizirsõursok, adlædle tamármik nálektuksãursut."

„Illegeet áma imãimersytsiarput. Kissiénne adlame illegeekalersoktôg, tàuko illuáratiglo sillatôtuïnangitsut; isumarsudle, ing-

mingnut pidluárkotiksioromaudlutik, adlæt sórsungniardlugit, pejarniardlugidlo. Illegeen ajúngitsut tajma illimasukuluginnalersut; piniárnek illáne tunnútariakarǽt, ingmingnik serniksáïniardlutik; sullirsamingnilo sórsungnekaleriardlutik, igdlersóïsinnãungilæt ingmingnik. Illuárnerrotilerǽt tâva: illætik serniksáïrsuksangortitsomaudlugit illegeennut, igdlersóïrsudlo tàuko adlamik sulliakaissengitsut, pigãissersudlo, adlæt piniarángeta, sinigángetaloneet; akkerartortokángisidlutiglo, sungiúsarniaissersut, akkerk'æt pirsèjliniardlugit, innardlḗïniaralloárpeta. Tamersa sekkutõut audlárniütǽt. Tàuko ingmingnut piniárbiksærúnamik, tamánnudle illuarkotãudlutik, tamármik serniksækkæt tunnitsiarput pimingnik ivkoa piksèjnnik, piniækkætik tunnútsomannagit illimasúngnermit."

„Tersa ilisimalerpæse Kongit nálekkædlo, erkartõursirsut erkartóïnerlo, inneizisit tunnirsutidlo audlarniütǽt nunænne adlænne; illipsile, tamákkoninga sokángitsose, isumak'ennase, illuarkotiksaringikise!"

„Nunarse ungægirsáriakangâralloarkáërse, pingórtitsirsivse tamagingne piksakartímase puïrsinnik aulisækkænniglo, sumúdlo pigalloáruse, kannorloneet amerdlatigigalloáruse, illívsinut arvsiarkotãusariakángilase, tamause innûrsutiksarsiginnãugause. Tamàusilo sillatôguse, pidluark'æjakause, innèizisit pingor-

titsirsum aglegèj illuvsigut malleroártuarsinnaissegalloarausigit. Innuïdle isumagingnerin aglæt isumaluktokangissengimeta, ilisimánekinevsilo piúngitsunnik operirsakartímáse, nálegakanginevsine pidluark'æjangilase. Nuna pingitsunnik tokótalik pidluárnarpa?. Pinérdluktudle tajmãitut nunavsine siórnâk tussàumanak'igiput. Paitsisakángitsub tekkornártak pirsarirsarà. Angekkut koïsimángitsunne illisêtsomik okáriarángeta, kanninersamingnik aglæt iktôrirsakarãingitsut; sumik innárdluktullingitsok tokotãursarau. Sillæt pidluẽinek! Illavut tokotãusarángeta, nellíngĩnarisinnãungikikput; akkiniárnek innûserigalloárparput tamauta, Gudilo nángminek okariok: „*Innum auánik koïrsirsok, tãursoma auà koïrsãussavok.*“ 1 Mos. 9, 6. Siúrdlisile nællursôgadlaramik, Gudiblo inneizisèjnik siúnekaratik, nunavsine pingitsunnut aglæt akkiniararaut, illâne innuartub kinguèjnut, illâne sugingitsánuttôg, nunakátigigiinnarmago. Imàle kákugomè tâva akkiniarnek nãissegalloárnersok? Kujanakaule, nunavsine mâna tajmãitsungnærmet. Nálegarsub mânakut pinérdluktut tamása, innurærsut pingârdlugit, pitláromárpèj, Kongib kivgarimane. Kongible nálegãutitèjsaloneet pinerdluktok pitlártarángarsuk, akkiniaromatõunek kippirsarau, nálegársoït

pitlárnek atàuziaissegalloármarsuk akkiniægeksâungitsomik.“

„Mânakut ingmingnit tiglingnek ajungajâradlaralloarpæt Kaladlit; tajmãiginnaissanerpædle? K'ersirsarángeta, innukángitsomilo nunamut k'akk'igiangoarángarsuk, k'akk'ítak tâva pinekarnauværalloararau; tejmẽitorle tussàumagalloártonga, Angusinab k'erssià,umieksãudluartok illaminik niüteksalik Pissukbingmiut augoarigæt.—Innuït pekkõutitik k'ematullirsarèjt; k'ematusartudle makãirsirsut atàuziúngilæt.—Illívsinut illuarkotãussengikalloarnerpa, Kongim isumagípase inneizisinnik, tamákkoningalo erk'iksisídluse isumaluktut isumakángitsudlo innardléïsarnereennit?“

„Kongile illuárkotigiomagèjne nálegiakarparput, tamásalo akkáne innersútiglit nálengniardlugit; illûngab illuárkotiksánik piniársinnaramik, nálektuarkorsiginnãuput. Uagut apersóïrsuksãungilagut: saag imà pekkórsipæt? Pirsariakarsúsiæt ilisimarsaringinavtigo, tamása missiksork'iksârnek ajoravtigit; nálektuksâvogut. Tajmãitomik Kongim isumagilissegalloárpase inneizisinnik malleroægeksavsinik, pilluárase tâva kujagiüarsinnarsigit, illuárkotiksarsoarmik pissamase. „*Nalegãunerit sioranángitsaraut ajúngitsulliartunne, ajórtulli-*

artunne kissiénne, Nalegãuneridle siório-mangikukit, ajúngitsulliarsinnàit, tàuko tâva nersyssauátit; Gudib kivgarángagit, tàu-kònunga angæjokárikudlutit. Ajórtulliaru-ïdle siorina; pænnalirsardluksinnangimeta; Gudib kivgarángagit, akkinnersirsőkudlugit, ajórtulliartut pitlárnekarkudlugit." Pauluse tamérsa Rom. 13, 3. 4.

„Nálengnek, assarsaka! táïrsirsivtinut, Kongigállugo, nálegarallugo, angæjokârallugit ajokærsóïrsigallugidloneet, pirsárialirksôvok, nálenginerub pidluángitsungortinauviængmati-gut. Illipse, k'ittôrnangoaka! akkoërause, pingoártarkudluse nauviænangitsome; innertér-ivsile, ujarasurksungmut kangivsine pekkonnase, Angângoarpædletlárasugalluse; innertertárivse, sikkoame sârdlirsârtarkonnase, kajengnártomilo sikkulliarkonnase, isitlárasugalluse. Nálengi-kusingale, innûrsuserse kipperiajasissauarse; annékalloárusilo, kingórna nuennârbiksærutis-sause; assátlaralloark'igavse, allárnek ajulis-segalloárpause, kingomut nauvætlarasugalluse, illegiginnãungitsarángavsilo, assiárnek ajulisse-galloárpose. Kannorle isérsimaüarnek k'assu-

gissengikalloárpisiuk? Imà mikirsunne, tajmatôg angnerne éserpok.“

„Tajmãitomik mianerigisiuk nálenginek uámnut, ajokærsóïrsivsinut, nálegeksavsinudloneet siúnevsine; tamármingmè pekkorsèjt innertigèjdloneet illívsinudlo innungnudlo adlænnut pidluarkotiksãumeta. Imà innérterkotekarpogut, innúkaput kannong-êtomik annersikonnago, inneizisekarpogudlo imãitomik, petẽinermit, missiksojuïpetlárnermit, kamangnermit isumapilungnermidloneet innúkaminik annersitsirsok annersitãussavok. Inneizib tamáttoma malleroarneránit unatáïrsok unatárnekararau; tokótsirsok tokotãursarau. Tajmatôg innardléïnerit adlæt pitlárnekaissaput. Tigliktok erdlokónekararau, tiglikke utertikudlugo, tiglikkaminigloneet akkilérsitãursarau, kangunárkotiksaminiglo pitlárnekarmivdlune, pinerdlungnerà adlænnut k'ingarnarkudlugo. Tigliktongmè kangusungâriakarpok, tiglingnek nálekkænnut nevsoærane pitlárnekangikalloarpedloneet, tigliktôk tejmẽitok innúngnut k'ingakonarsinauviækau, passiklernarneránit mianerimarsuk, pimingnik torkórtoïvdlutik, tekkoteriaránget, sôrdlo tullukkænnut k'emminnudloneet serdlernártunnut tamása irsertark'iksárarèjt. Ajórsaleriarángamile, nægliginekarãingilak ikiórnekaranilo. Tigliktôrle peetsungordlunilo nâgliuktungoraran. Tamáttomatôg audlarkãutánut mianersórniangoaritse, k'ittôrnangoaka! Tersangãinak tigliktôrsoakar-

nek ajóralloarpok. Audlarkãuserajukput mikirsomik angiortárdlutik; kingórna tigliktárnerit uërrirsûtigilerdlugit asserorsârutigilerièjt.“

„Okallúktuak tigliktômik nivingagéksamik, arname siütánik kêsitlártomik tussáradlarsiuk sinigiartunginevsine.“

„Tigliktôk illáne k'emítuksãursok nivingárbium attáne uïlerame, arne k'íjangârk'ersok tekkolerpà. K'enulerpok tâva, akkoërinekaromaudlune, arne okallúkbigitsiariartorkudlugo. Tamáttominga akkoërimane, arne ornikpà, isirvsõusûrsárdlugolo; tersangãinarle kéïtlárpà arnakoëksak anniárnermit nibliak'ersok. Innuït tersanêtut tamármik tâva okárput: „innupilurksôjungnarsiok, k'illangoamik tokunginermine arname siütà kéïtlársinnãugamiuk.“ Tigliktôrle akkiok: „Assársaka! aijaisôrutigirsaraunasiuk; nællyungnæritsile, anánaga unakangusûtigallugolo tokorsûtigigigà. Mêrãugadlárama, tiglingnekinek sungiúsalerpara, arnamnit pitlárnekaissennanga. Iliniárbingme illángoaka arksârtarpaka peennik, tiglikkakalo angerdlãutarángavkit, arnama nuennârkotigèj, anningãursarsiútigallugidlo. Tajmãimet tigligiartoleraunga, tigliktôrsoangordlunga kêsa. Anánama isuánit pitláralloarpanga, tajma sualúktigissengikalloárponga. Tajmãitomik siütà kéïtláriga, missingnártomik nællunærbigiomaudlugo, tokórsûtigiga.“ — Arèit, k'ittôrnaka! tajmãisersuïnararau: mikirsunnik arksoarnártullileraraut, kêsale pinérdlungner-

soït naggatigirsarèjt. Missiksork'iksáritse tâva seglok'ittárnekitsunnut, sungoamigloneet tigliktalerkonnase, kákugolo sualúngnerrokonnase.“

Okãuk'iksârumik máttominga unnersõune kippivà Egedib, mérdlertudlo sinigluarkoginnardlugit, angerdlárpok, mêrk'ædlo innáriartorput, okàuzee umámiügik'iksârdlugit.

Unnuïn arbangæt.

Adlœnnut pirsariakárnerit.

Akkagokut unnuleriarmet mérdlertut áma Egede illûïartorpæt, unnersóïnerà tussarnâromatlardlugo. Egede innuksiarnersârdlune tamánnut k'eviárpok, tâvalo pilerpok:

„Pekkorsérsiornerit nungúdlutik mikinerin aglæt tiglingnerînãuput, nalegársoarnidlo pitlárnekangângikalloárunik, pidluẽikotiksãuput tejmẽitok pekkosérsiortunnut. Nellínginak sumik pissirsok, anningãursænniglo unnersukkænnik akkilérnago, sungoarloneet attartórdlugo, utertítsomannagolo, kingórna sungoamigloneet nuïsiviginekarnauviængilak, attukiúnekaissennilo. Illipsilo tajmãillioromanginerpise? Pelingoak attartortikalloárusiuk annorâmik tullaviomigloneet, máttomingalo utertitsingipet,

kingórna áma sumik attukítsomanerpisiuk? Naggale! Innuk atàuziárdlune pekkosérsiortok tamármik ingalegaræt tigliktôrtut, k'ingarallugolo erksigæt, ajorsaraHoarángedlo, ikiornauviænginiæt. Illomut pekkosérsiornerit tamármik ingmingne pit'àutekarput. Ikingutigigalloama niüvértuksà tussárikse. Innupiluk tàuna pekkosérsiornerminik suglunangitsunnik anningãursarsisimagame, nángminek niüvértungoromavok, anningâursàuminiglo niokutiksarsilerkau. Niokótinile anningãrsarsiútigineng ajóramigit, illáne innuïn attartortítariakarèj, tamánnalo pivdlugo niokutiksænniktôg akkeetsortariakariok. Pekkosersôgamile, nuïsivigi-nekarãingilak, anningãursakangitsarángame, pekkosérsiornerà tamármik sióragimarsuk. Anningãursàutinile attartortiræramigit, adlænnidlo akkilligeksarsisinnãunane, niokutine ikidlirsáriakalerpèj udlut nungúdlugit; anningãursarsiækkænilo innûtigimissegamigit, pigirsangoæne nungûpèj okiuk mardluk nânginerængne. Tamármigle umigitlármæne, ikiórnekangilak; k'enúnerlo kangugigamiuk, tiglingnek pidluēitsàutigilerpà. Tamármigle sissoërk'iksártarmane, k'illángoamik malluginekarpok, parnærsimavingmudlo isertitãudlune, kingórna pekposérsiorkonnago tiglikonnagolo innukatingoaminit. Pekkosersiórtut nungúdlutik tajmãitomik naggatekararaut."

„Attartórnek, kingomut tunniúnago, —

akkilligeksarsinek, akkillérnago — tiglingnertun-êpok. Innub, sumik attartorsivigalluse, angerdlãutingipago, kingomudle ajórsalerdlune piniaralloarmipet, áma attukissegalloárpisiuk? Akkilligéksarsiviginekaralloáruse, akkeetsórtivse isumagingipatigit, akkilléromannagidlo, ajórsalermivdlutigle piniarmipeta, áma akkilligeksèjnnik tunníssegalloárpisigit? Tajma pekkosérsiortut ingmingnik pitläïrsinnâraut, sumêkunigloneet, pidluarbæruput.“

„Illipsile pekkosersojuïdlusilo seglosuïniaissause, innunguit tamánnit k'ingarirsãukonnase. Innuït isumæse irsigineng ajóramikit, okàuzise operisinnáriakarpèjt; seglok'ittarusigidle,innardlòutigiginnãuæt; tajmãitomik audlarkãutánin aglæt seglursut k'ingarirsãuput. Seglursub pitlàutà siúrdlek tamérsa: operinekarãingilak aglæt, seglúngikalloaránget. Imà Parpângoak missigirsok asseròutiksaminik. Kajartoránganie, nipârtardlune kapseennik kajártortut annilârterkagèj; pârángænile, sokárane iglàutigirsarèj; kêsa illáne kinguvdlune nipàralloarmet, illegiginnarpæt, illerkórsorasugallugo, orningnekánginamilo, kajâvok; Tersa seglusartarneræn akkià. — Sulle tamérsa isumagirseksâvok: seglutôk innûtidlune innupiluktarpok, illuarsinek ajornarsoarallugo; illuángitsúsivta nappàutit arsigimatigit. Nappársimarsub kaitsorsáïrsine angiúkuniuk ajorkojôruminik, anniàutine tamása nevsoærnagit, nâ-

pertukkænnik kaitsorsàutiksèjnik piginnãungilà; ajulériartorsinnaissavorle. Mérdlertok illuángitsulliortaralloardlune seglusuïkune, illuársiginnâvok. Okâutarnermik ikiügeksâvok pilliaminik angigirsakangitsok; misseřřatigigiguniginnigidle, illuarsirseksãungilak. Tajmãitomik seglusuïnek illuarnersôvok angnek pirsáriakarnerlo mérdlertunne, seglusárnerlo ajortôvok nauviænarnérsoak mêrk'ænnut."

Pavia periarpok: „Ap, seglunék ajortôgalloarkau akkerartórnartok; kissiénnile illâne isumakalungnángitsomik okársinnâungilagut, illomôrnek unniórdlugo? Missiángilanga, ipeksak seglungmigalloártonga, udlomilo aglæt isumakulútiginago, isumágama sulle, illuártomik pirsorallunga. Ipeksak kajartórdlunga, umiæt nâpígika kyammukârtut; kajartæt tikínavko, Issorang una kangerdlúrksoeitsiarmio ilirsarâra. Sumut pissersunnik pigavko? Sâpánga: kauonga k'emânialerpogut; tâvane arnara illisêtsôtimarsuk, Puktakum ernerà imennè tókorsok pikkartidlugo, paitsisigállugo tokónialermimarsuk. Uëllikut tâvanga áma umiæt ersérmiput. Tikiúmeta, Puktakokut sunãuba mallíngniktut missigilérpaka. Aperánga: Issórkakut tekkúngiligit? Sâpara: voiziak pauane umiæt tekkogalloárika pullarsut; kikõuner-

sudle nælluaka. Mersa Attetakõursut ilisimagalloárika, auaríardlutik pullarsut. Ivkole k'emâniartut nægligallugit, innórnarsivdlutik sioarkudlugit, ingérdlaviæt angigállugo, tekpauonga pekkángitsomut malliktut pullatiginnárpaka. Unnersõunianga, illuángitsulliornersonga, innardléïniartut seglok'ittáravkit?"

Egedim akkià: „Assukiak illuángitsulliúngitsotit, innardléiniartok pinerdlilersinnárauko, pingitsudlo pitsèjliniarsinnaraukit. Tajmãitome illomôrnerum angiginerà unniórnerālo illuárpok. Seglunek tersa: illomôrnek unniorángavtigo adlæt innárdlersutiksænnik, táïrsivtinidloneet okárkorsãursarángavta. Nálegeksavtinit okárkorsãungisidluta, ilisimatidlutalo, nevsoærnek innárdlukotãursok innungmut, adlænnudlo illuárkotãunane: illomôrnek tâva angigirsáriakarparput, angiginerlo tamánna seglunermik táiksãungilak. Okártuksâvogudle, sungoak angiginago, angæjokavta, ajokærsóïrsivta, nálekavtaloneet pekkosarángatigut; apersóïginnarmeta, illuángitsokarkonnago. Tajmâitomik nálekkamingnik seglok'ittáirsut ajórtullirsaraut, k'ingarnarsivdlutiglo, pitlàutèjdlo mulluginnarâingilæt."

„Sillatuïnarnik innukarpet, seglunerub

kingunérdluee nevsoïækkaka tâva siorasàutigissegalloarèjt námagirseksætik. Sillædle! Imãitunniktôg innukártarigiok, tàuko ilisimágalloartut, seglunermik operirsãujungnærdlutiglo kamagirsãujungnæissersut, innuïn ilitsorilerpatik; tejmẽitorlo seglunermut kajungersinnartut, missiginekaissengitsorallutik, isumætik adlænnut irserártortuaramikit. Tàukotôg pirsarialingme opernársiniardlugit, pirsutiksak isumáliútigallugo, *táïrsut* illuárnersôsugæ̂t. Atta, k'ittórnangoaka! okàuzek *táïrsut* nevsoïaralloaissauara.“

„Audlarkãutánin aglæ̂t innuïn opérput, missigimivdlutiglo, Gudib tamása ilisimagèj, innuïn isumèjt aglæ̂t; tamánnik piginnãursok illuarirsaminik, ajórtudlo tamása k'ingarállugidlo pitlárkagèj; tersa: ilisimángitsakarane, ajugakáranilo illuartuïnãursok. Uagudlo siúrdlivudlo innuïdlo tamármik isumaglit tamáttominga nekkimẽipogut. Unnipkârtok nællornginaránget illomôrsusiánik, erkartóïrsut tâva okáraraut: „arèit, ilisimángilautigit illomôrnersotit seglunersotidloneet. Ilisimagalloárutigit seglursotit, pitlàissegalloárpautigit; ajulikkavtinile Gudib ariytsissengitsub pissauátit; Gudib illomôrnek illuarigamiuk, seglunerlo pitlártardlugo.“ Imàlo unnipkârtok angérsararæ̂t: *„Gudib nællursakángitsub ilisimauánga, illomórnek unniúngikiga; seglusimagumale, ajugakángitsub tãursoma pitlári-*

linga, pidluarbiksærudlunga mánilo nedliütuksamilo! Amen." Tamánnalo pirsarârput *táïrsumik.*"

„Isumanakau táïrsinek opernarsàumik tamáttominga, pirsáriakarángedlo, nálekkavtinidlo pekkorsãusarángavta, erkarsárdluariakárpogut, seglunauværsârniardluta; táïrsumik tamáttominga attornerdluktok nevsoïartarame, iktôrirsakangitsok Gudimik innungnigloneet, ingminilo pinerdlikotiksakárane innardléïniarsúsimine innungnut, piginnãusarángame. Innuk tajmãitok amaroïnãursarau, pirséksaminik kammaüártok, innûtidlunilo, erkanârnak'imet, Gudimut pitlàutigikorsánudlo irsorigajukkaminut pisitãursarau."

„Táïrsudle tamánna imà isumangnarmet, attórnauværsariakarparput, nálekkænnit pekkorsãungisidluta. Tamáttomingale nellinginârirsok; piúngitsomudlo attórtok, nællunejáïrsarau opernángitsusiminik, okaïnarune; tajmãitorlo innuk operinekarãinginioktôg, opernarsáïniaralloarune aglæt; isumasarángavta: okàuzeïnarminik táïrsutekangitsunnik puktarsingarniarune, táïrsuttôg uërirsane sokótigissengikà. Tajmãikajuktudlo missiliktárpavut.""

„Tajmãitomik, operinekaromáguse, seglusuïtsôtuïnarniaritse okàuzeïnavsigun aglæt; illomôrnek seglunerlo táïrsutekangikalloæk Gu-

dib malluginauviængmagik, kingúrdlerlo pitlárnauviækallugo. Segluneridlo nevsoærajukputtôg. Sarkomérpetale, tâva operirsãujungnæissause, kannorlo tâva innuït kênarsiorungnaissauïsigit? Sarkomingipetale, nálekuluktuarsinnaissause sarkomérniksænnik, — seglunerlo sumik illuarkotekarpa, illuánginerub tamâttoma nellingánik?“

Pavia piok: „okàuzisit Kongimik, kannorlo illuártut sernigirsarigèj, ajortudlo pitlartarèj, inneizisinniglo tamármik malligeksèjunik, tamása kujanartôtipaka. Imaka uagungoættôg tajma malligéksakaralloarmiguta, nálegakardlutalo serniksáïrsivtinik, pingitsôtidluta, sióragirséksænniglo isumaluktunnut! Kannong aktigirsomik tâva Kablunãit pidluàutigik'æjakâvut!“

„Mersamè, arsársak“ — Egedib sâpà: „Inneizisit malligéksæt nálekkædlo illuarkotãukaut. Inneizisinnit illuárnek pirsarau, illuárnermidlo pidluárnek. Sillársoak tagusársinnarsiuk, kannok pingortítsirsub nællursakángitsub tamása ark'iksórsimagèj inneizisinnik unniügeksãungitsunnik! Pauane tagusársiuk kaumæt alliænĕïtsok kakkab tunnuágut nuïlersok! Gudïm ingérdlaviksiütà attortuarà, puedlariartórdlunilo nunguïartorarau siünersãursamik; kingomut sarkomersárdlunilo erserungnærk'igarau, illerkone attortuardlugo. Tajmatôg udloriarperksoït ingérdlaviæt ark'iksórsimaviok; auónarkotissengitsut, ingmingnut

arvsiáratiglo aktoãissengitsut; tamármik nuïrsaraut tar̃isárdlutiglo, tekkotítaraut ersítsungnærdlutiglo illuárnerme innárdlissengitsome. Tamákkoninga Gudim ajokærsorpátigut, pilliavut nungúdlutik nâpertugãussersut pirseksavtinut, illuárnek pidluárnerlo pigiüaissegutigik. Innuïdle tamármik isumakatigeengimeta, kannok tâva pirseksèjt arsigeeksimaissapæt? Tajmãitomik inneizisit nálekkædlo pirsárialirksôput, tamánnit malligeksæt, tamánnit nálegeksæt.“

Egede máne nipangerpok, tamármiglo nipetengoærudlutik kênætik sengmisípèjt kaumæmut alliænẽitsomut, mâna tekkoránnersúsiáne sarkomérsomut. Egede náugminek Pavialo merdlertudlo tamármik illumikut kibligursãudlutik okàuziksærumersórput; kêsale Egede pilerpok: „Sinigiartortinnata, arsersõutingoamik unnersõugadlaromárpause, pingortitsirsivsinut kangattartitsugluse.“

„Unnuak k'eteralermet Almedib, ajokærsóïrsub ilimarsub, ajokærsukke Sadi itersárpà, okallúkbigallugolo: „makkitit, kakkæn ituïdlugit angupin igloánut pigadlaromárpoguk.“ — Sadi tipeitsúglune innarbingminit makkinàsuarpok, annorârdlunilo ajokærsóïrsine mallíkpà. „Unnuak kangale alliænângoarse!“ — okárpok innûsuktok, sillamut annivdlutik. Almedile akkiok: „Alliænẽitsúsià Taborime k'emerdlôromárparpuk.“ — Kakkænnut tâva k'akk'ilerpuk, kârpièjdlo kigligállugit, ingí-

puk. Auatængnile nipĕitsorsôvok, k'illaglo átlartorsômivdlune, udloriarpérksoïdlo uïsorilakaut k'illab kârajuktoáne, imarlo ungesiksomit k'eblerikpok. — Sadile nekoïkpok, irsignilo kongmut k'illangmut sammungalo imamut sengmisípæk, aijàisôrdlunilo. Almediblo karne angmárpà, okàuzinniglo illuártunnik okallúkkavdlune: „Ardlôrijtse, tekkudlusilo, kia tamákko tamása pingortíkèj." — Esa. 40, 26. — „Udlorirsæt kissípèj, tamásalo aitserpèj." Ivng. 147, 4. „Nalegak angikallunilo ussórnakau, pirsãuneràlo siünersirseksãungilak." Ivng. 145, 3. — „Iblit taunâvotit Nálegak kisserdluïnarpit, pingortínaukit k'illæt k'illárksoïdlo k'illèjt kattersârsoeedlo tamása, nunársoak tamásalo térsanêtut, imársoït tamasalo illoænnêtut, iblidlo mákko tamása innútiketit, k'illædlo kattersârsoeesa pædlórbigirsarátit." Neh. 9, 6. — „Nálegak, pillirsetit kannong amérdlakallutiglo angik'ersut." Ivng. 104. 24.

Ajokærsóïrsok unnuame nipĕitsome tajma okallungmet, Sadi ôlikpok, kênilo mattôrpà, erksitlálerame.

Almede tâva tordlorpok: „Ardlórit, kaumalâlermet!" Arèidlo udlolârtok, k'ongorsórnerlo nunarsub kaspièjnut akkisugupok. Sekk'inek kêsa nuïlersok; kakkæt isséríarput, imarlo ikularsok k'eblârikpok, tingmirsædlo tamagingnit kardlórtalerput, nersutidlo aulalerput, innuïdlo sennargvilerput. Sekk'ern-

guble Sadi ajokarsortálo k'ongorsórbigæk.“
„Sadib tâva tipeitsungârdlune ajokærsóirsime kênà tagusárpà. Almedible karne angmárpà, okallúglunilo: „arèit, Sadi! Gudim assennirsúsiæt ajugakangitsúsià aktigà.“

„Sadib tâva ajokærsóirsine kongæsiágun erk'ípà, irsungnermidlo k'íjavok. Almedible aksæne issækpèj kollagut, pidluárkomivdlugolo.“

Egedib máne arsersõut nâvà, mérdlertudlo sinigiartortut Gudib pârsineránut pauk'evdluarsúsiánudlo sernigirsãukoèj.

Unnuïn arbangæn aipæt.

Innúksiarnersárnermik.

Egedim okallõutèj mérdlertut tussárneritláramikit, akkagokut uëlliortilermet sekk'erngub tarinauviænginerâne Egedim annærsuarbiánut utakk'iartoræt. — „Manêpise, assarsángoaka!“ pilerpok Egede, innuksiarnérdlune senningoænnut ingíname: „unnúnauviængimet, pingoáradlarasugigalloárpause, unnukórsiütiksavut okallòutigileriartinnatigit.“

„Pingoárnek suksak!“ akkiput mérdlertut, allieisuglutiglo ingmingnut k'eviárput.

„Mâna tipeitsukaunga, k'ittôrnangoaka!“ okárpok Egede: „unnersòutika tussáromavetlárausigit, pingoárnerlo suksariungnærdlugo.

Nellerkótsiviginiarugluse, okallòuk'igomárpause."

„Innúksiarnernek, assarsaka! tersatôg innûnerub pirsáriakarnereesa illæt, timmib tarngublo perk'iksârneræ̀kit tuglià. Inneizisit illuarkotãugalloarkaut, pinérdlungnekarkorsinginamik; assákorsiginnãungilædle. Assanek illúvtinit kissiénne inneizirsâvok. Innukativudle assángikutigit, innuksiarnersârbigallugidlo, tâva innuïdlarmiutut êsinnaissaugut. Suïlârkatiksakaratale, tujormiolerángavta; tupedlersáïrsuksakarata, allieisugángavta; ikiórtuksakarata, sungoæt arktorutigit, kannongmè tâva êssaugut piomingángitsut nedliúneræ̀nne? Puïoïgeksavsinik mákkoninga isumagituïnægeksiorpause: „*Sórdlo innuït ékogise illívsinut, tajmatóg tàukonunga éniaritse.*" Math. 7, 12.

„Innuït pingórsimaput ikioreengnermut. Imaka kingusimarsok tekkogalloárusiuk, sennerkódlugolo makkitinago, nipârtorloneet tussáïginnardlugo, pâromanago: illipse tâva pirsôvose tokoánut; tàjmalo illigalloáruse, kia ornigomaissauáse? Perk'iksiminerse kingoràissavok, tokótsirsôgausilo, tokotitãussause. Imàloneet: innuk kannong — illivdlune akkonárallooarpet, tekkudlugolo assiginnárusiuk: kannok tâva nægliginekaissauïse, tajma illigalloáruse? Imàloneet: kajak umiædloneet sâvik-

tut, tuperloneet tingitok tekkogalloárusigit, annàuniarnagit: kina tâvá aulaniaissersorãisiuk, tajma illigalloáruse? Sungoamik tajmãitomik nellãutægakaralloáruse, nangminevsiniglo apersoïguse: tajmãilligalloáruma, innuït kannok pekkogalloárpaka uámnut? assúkiak aulanauviækause tâva. Isumak'ennase: mákkoninga isumagirsõungilæt, akkiniarnauviængilædlo. Nagga, ikióromatõursúserse missigiguniko, isumagituïnaissaviæt, puïornauværdluse."

„Illânilo pingângitsungoaming aglæt innuït kajungersúsiæt piniarsinnãuarput. Ardlâgut kauongnangoarama, kauanersoak Krêpongôgalloak tikíkiga, tãursoma erningoæt kudloà killersimarsok, k'iksúglunilo asserûtilersok. Máne saperngugadlartidlunga, passúktariga, õuterkosardlugo, mattusersárdlugolo; assukiarloneet aulanángitsok arktornángitsorlo. Aipánile napparsorsôgama, tekkauongarsoak tussáraminga, adlamik kabluniütekárane ornikpánga, sinikbima sânut ingídlune, yalungoænnik pajúglunga, k'íjangarme kyzevigallunga, erningoà kaitsorsáravko, mâna napparama, illuarsàutiksamnik ajõukánga unnérdlune, tuk-

siúniarángale, piungnærasuarkudlunga*); — illomôrtomigłe tuksiártok tussáïginnárnekaissengitsok pikanga; — piungnærponga."

„Tajmãitomik okãupause, innukatise tamása assàissegise, pertlokangitsúsiksænnudlo isumagiüardlugit. Innungoak ikiórialik tekkoriarángausiuk, nungúdluse tàunãusuginiaritse, erkarsárdlusilo: kannok kiksártose, tãursoma pissegalloaráse, pekkogalloavsiniglo pigisiuk. Tamérsatôg annàursirsum okàuzee: *„kannongétomik innuït pekkogalloárusigit illívsinut, illipsisóg tajmãilliormigisigit."* Luk. 6, 31.

„Ivsaïnak arsersòumik unnipkârbigigivse, ingmingnut kivgartõukattãunek pivdlugo, kina máttominga erkàumava? Jakungub erkáïkârpà, okalluktuarallugolo iménna: „Innum auætèjsagôg ingmingnut kivgartõunek k'assugileriæt, kingórna ikioreegomannatik. Nisuk okárpuk: sudlunuk kissivnuk tamause kakàissegivse? Isumavsinik aulaniaritse. Aksèit piput: sudluta tamause kivgartõutissegivse? Akseksoromáguse, nángminek aksæksiniaritse. Kanek

*) Siülersok una kujádluarnermut nutæksisiman gilak, mákkoningale agléktok tajma pinekartok (1795), kujadluartublo akkà táïsimavok erkáïniægeksartut. Krêpongum ingérdlavià siomut utimudlo, kujarsúse nællunejariartoramiuk, sivisovetlárkau, urssersàutit innub pingajueksáne kollit kángerdlugit.

kattimârpok: isumēitsōussekaunga, nærsæk piksækik tamoártuarsinnaruvkit, sulliakáratik illuárkótigikndlugit; kanérmik ajorsártok kanérsiniarile. Irsiktôg illuángitsorigiæk, timme tamât k'ennerdliússegæk. Tajmatôg timmib ingmikôrtoee tamármik periariput, ingmingnut kivgartōursissæromaudlutik. Kannorle naggatekarpa? Nisuk pissugomajungnærmanik, aksèit sulliomajungnærdlutik: timme illûngarme asserolerpok, auætèj nukiglâriartordlutik, tokoleriartordlutiglo. Sillāiserinertik tâva ilitsorilerpæt, ark'iēgeelerdlutik kingomut, ingmingnut kivgartōursik'iksáromaudlutik; tamármiglo illuarkotigæt."

„Mersamè" — Egedib Jakongoak erksárosârdlugo pià — „erkàumadluarpet, ernera! Innuïn illèjsa innukátitik kivgartōutsomángilèjt erk'æjasungnermit, illèjsale angnerunermit pinginièjt. Ajórtok illomut k'ingarnartok. Sōursúsià nevsoïàissauara."

„Mumiksimarsunnik innukárpok, tàuko pirsártækkamingnik tipeitsyssengitsut, allieisuksinnarāirsudle, adlættôg tajmāitomik ajungerkánigloneet pigalloárpeta. Ingmingnit annorâringnek tekkosarángamiko, innuk nersugāursok tussarángamiko, pajugāursorloneet mallugirsarángamiko, nángminek pajungnekáratik, tâva allieisuleraraut, okallórojulerdlu-

tiglo, — tamérsa *angnerursinek*. Ilisimágitsile, angnerutõut nungúdlutik k'ingarirsãursaraut; adlæt pidluarnerǽt tekkyominángitsorigamiko, ikioïnek ajóraraut, ikiórománekaissennatiglo. Sillãiserinertigle tajmãitut sussirsutigirsarinerparsuk? Tujórmionek, tersa tamât pirsarigǽt. Sillakárunik, innukátimik pidluárnerǽt tipeitsûtigissegalloarǽt, innukatèjsa tâva 'tipeitsuktítsomármatiktôg, pidluártiniardlutiglo; sillakánginamigle, kiglok pirsarǽt, imãillisárdlutiglo, sôrdlo siorna Pavia unnipkârtok Pikulungmik. Puïúnginerparse?" Mérdlertut puïórsimamarsuk, Paviam unnipkãutilerpèj imà:

„Imãingikadlarnarmet, kajalikangôgadlarnarmet, Pikuluk kajakatigiominẽitlârau. Akpalliarángavta, illæne ingiárniarèj; angunauviarnagit, nugériarararau, aglortiniardlugit, adlænnut pirsãukonnagit; amérdlarãissengitsok, amérdlak'èjniglo akpartokaránget, angnerúdlugit, nugisèjt kakkoïsâjararèj, norsèjdloneet asserortárdlugit. Illáne kajalikâïnãudluta, neitsingoak mallersórdlugo pirsarigavtigo, nunalingiúdlugo pillælerparput; piksaralloaminit pingârniardlune, illæne okalerpèj, neitsingoamudlo akligarkârtok aksèjsigut pilléglugo, tak'èj kiblórdlugit, auǽngajeleralloartok, k'illamik kajartungingoarpækpok. Kêsa kajortórkatigiomajungnærparput Terdlívtinit sâkotingoavut sennarsarèj tapasârdlugit, nak-

kêdlersarniardlugit; illânilo meteroluglunga, tikinama, sunãuba unnugiarmet kajangoara pillengmigà, akkagoánile, sumik isumánanga, auälégiarama, kivileralloartonga illamnit annevkarkaunga. Tajmãimet, adlamut nunársiariartorpogut, auïksâromatlárdlugo, okiáriarmedlo, kajãursok tussárparput.“

„Arèit“ — Egede piok — „angnerutôngikune, angnerrursúsiminidlo innul̄ungikune, illegiominẽidlunilo, tâva auïksãissengikalloarǽt, kajartórtidlugolo, erkánêsinnàissegalloarput, tâvalo makkitínekaissegalloárpok, kingúgame. Angnerursúsiminidle kíssérdlioleráme, innûtsine assiotísinnarpà. Innûtsisile assiotíngikalloárusigit angŋerursúsivsinik, k’ingarirsãunauviækause innukativsinit, illaminidle ingaléngnekarnek innárdlungnarkotãukau.“

„Tajmãitomik angnerúrsinek k’emar̃ratiginiarsiuk, innukativsile pidluárnerǽt tipeitsûtigirsartárisiuk. Illæse illívsinit erkortúgalloárpeta, sungiursártuïnardluse angúniaromárpæse, ingiáilerinek pilerivetlârnerlo unniornatlárânganik. Pillægéksakarangause, pingâr-

niark'ennase pissause, illangoæse nungõuniarnagit, illavsilo killérniksænnik mianersórk'iksárdluse; killernikalloárusile kimigloneet piârralluse missiksoãipetlárnermidloneet, killersok ajuedlékaluktualissanerpok, ajork'ingánik pitlárasugalluse, siúrdliosimagausilo, okàuziksakaissengikalloárpose."

„Angnerutôjomángikusile, umatise tâva piggániark'iksársigit, simertinauværsárdlugit makkittánermit sokosãinermidloneet. Makkittarsôk isumársarau, tamárdluïnæt ingminuïnak pingórsimarsut, ajuedletlârallunilo, innuïn adlæt ingminit pidluarnerrosarángeta. Tajmãitomik angnerúrsinek makkittánerlo kattusimatuïnararauk. Makkittarsorle pidluársinnãungilak; illâne innungnik ingminit ajúnginerrursunnik tekkosártarame, ajuedlàutigirsardlugidlo; illâne adlæt ingmisut illuárkotiglit tekkosáramigit, ajuedlengmigivdlunilo, kissime piginginamigit. Innub tajmãitub sillakitsúsià, tersanga missingnársirsarau, piomangârsusine unniórkotuarsinnáramiuk. Kissime illuartôsuginekaromarsok, innungnit tamánnit ajúnginerryomarsok; nángminerle tamánnut makkittarsôgame, tamásalo narrogirsáramigit, tamánnit tâva narrogirsãursarau ajuedlengàutiksaminik. Nángminerle innuksiarnersârpet, illegiominardlunilo, innukatèjsa tâva akkiniarsinnàissegalloaræt tipeitsûtiksánik. Innuït innúksiarnerdlutiglo assenniktarosungmeta innuksiarnérsunnut assenniktunnudlo,

sôrdlo k'ingaritlárdlugidlo narrogirsarèjt innuït, umigirsarángætik irsorirsarángætiglo."

„Mânale makkittanek okàutigigavko; mianersórdluïnariakárpose, attárk'ingnarsiniarnek tamannãusugikonnago, kingúrdlek ajortôkæjarane illuartômet pirsárialirksoak. Attale! arsigeengitsúsiæk nevsoïárniaralloàissauara."

„Tamángmik, mattittarsok attark'irsãujomarsorlo imà arsigeekalloarpuk, tamángmik illuartôsuginekaromágamik, kangunárnerlo siórагallugo. Illuartôsuginekarnerle tersa, adlæt isumakárdluartut uávtinik illiúkkavtiniglo, sôrdlo kangugirsãursogut, adlæt uávtinik pilliávtiniglo isumakárdluangitsarángeta. Kissiénne illuartôsuginekarnek mardlûvok, erkôtok erkôtingitsorlo, sôrdlo kanguginek, mardlûrsok. Adlæn isumádluarnereet isumanerdlungnereedloneet uávtinik nâpertorsimasarángeta illiúkkavtinut, tâva illomut attárkingnarsivdlutaloneet kangunársirsaraugut; nápertorsimangitsarángetale, isumádluarnereet isumanerdlungnereedloneet erkôsimángipeta, tâva kiglormik pisimauátigut."

„Attárk'ingnarsiniartub makkittarsublo arsigeenginerǽk siúrdlek tamérsa: ivrsoma illuárniarnerminik ajúngitsulliornerminiglo adlæt isumádluartíniararèj; kingúrdliuble isu-

madluarkotuïnarpèj, illuártulliorune illuángitsulliorunilonest. Attárk'ingnarsiniartok illiúkkame nâpertugænnik piniarsinnârau; makkittarsorle nersorkotuïnarpok, illiúkkæne sokotiginagit. Ivna tajmãitomik illuángitsulliornauviarãingilak, innuït isumakárdluarnereet ingminik assiotikonnagit; kingúrdliuble illiúkkæne nellinginarirsarèj, tekkyominárpetaloneet tekkuysungnarpetaloneet, tekkyominángitsut irsertórsinnãusinnárunigit, ajungitsõursârtidlugidloneet. — Arsigeenginerækidle aipà tamérsa: attárkirsãuniartub illuariüarsinnarará, adlæt illuarkótekarángeta nersornárkotiksèjnnik; makkittarsorle tajmâingilak. Adlæt illuárnereet kappinártori-sarèj irsimine, námagirseksãungitsomik anniàutigallugit. Tajmãitomik uníkbiksærutarau, nok'äisardlunilo, innuïn isumádluarnereet tàukoninga asserorsárniardlugidlo miklisárdluïnarkudlugit."

„Tajmãitomik makkittarsok mammárdlerajuglunilo kakejárdlerajugarau, ajórtudle tamákko illomut k'ingarnak'igiput. Innúkaminit tammadleitsiarnek mallugigalloáruniuk, tamánnut siammararèj, iglarasârdlunilo tipeitsûtigirsarèj illame kukusárnereet. Tammárnersingikalloárunile sumigloneet, seglutigirsarèj, tamánnik pingitsèjnnik okàutiksuardlugit. Illuártulliarnereedle táïnauværsararèj, tussartidlu-

nilo, táïrsãugalloárpeta, ajungitsúlleet piúngitsôtiniarpèj tâva, unnerdlûtigallugidlo."

„Mâna, k'ittôrnangoaka! Innuït tajmãitut kannong-êsuginerpisigit?"
Mérdlertut sâpæt: „innupilurksôkaut."

„Mersamè innupilurksôput" — pekk'ikpok Egede — „siennêtsorsôkallutiglo, umneet ilisimániaralloark'ersut; tamánnut mâjungnarsivdlutiglo k'emar̃r̃atigirsãuniaramik; k'akéjardlersut illuarirsãunauviæriãingimeta. Tamánna pivdlugo mammárdlerajuktok ikingudluakarsinnãungilak, mammarsóïgajuktudlo kissêsa ikingutigirsarèj. Tajmãitut kattisimasarángamik, ark'iëgeegluartûrsáraraut, tamármiglo kattursivdlutik térsanêngitsut unnerdlûtigirsarèjt; auïksâriarángamigle, ingmingnik mammarsórtuarsinnâraut sualúglutik. Ark'iëgeegluartun okko, ilà?"

„Okariksârniarnermit tivsisâromatônermidlo k'ak'ejardlerajuksirsaraut innuït. Nejórniktut nejórningitsudloneet iglaroàutigallugit miténgniardlugit illætik tivsisârniararèjt; kapseenniglo illætik iglartísimagunikit, kajungersúsiæt iglaroáïtitsinermut agdliartorsinnârau, kêsalo nangáksãujungnærdlune."

„Tajmãitomik, k'ittôrnangoaka! mianer-

sóritse, miténgnermut k'ak'ejardlernernudlo nellínginarnut kajungerkonnase. Uërrisarniaritsile, innukátise tamása unnérsiûtiginiardlugit, sarkomingitsut pingârdlugit; illuángitsunniglo illæse ilisimavigigalloárusigit, angiginiarsigit tâva, nálegeksavsinit okarkorsãungikuse. Tussartidlusile, pekkángitsut unnerdlûtigirsãugalloárpeta, serniksárdlugidlo, sapingitsavsinik pingisiniarsigit. Tâva assanarsissause innungnut ajúngitsunnut tamánnut, tamármiglo sernigiomaissauáse, pekkartinnase unnerdlûtigirsãugálloáruse. Piause, k'ittôrnangoaka! innuïn amérdlanerit imà éniaissauáse, sôrdlo illipse êkise. Makkittãidluse, ikioromaudlusilo innuksiarnéruse adlænnut, tajmatôg êtsomárpáse."

„Tamánnale okàutigik'igomauara illívsinut akkagôpet, uïllilersokut mãunga áma kattersóruta. Mattomónakut sinigluarkoause!"

Egede tajma okárdlune k'assuærsariartorpok, mérdlertudlo angerdláriput, innáriartordlutik.

Unnuïn arbangæt-pingajuæt.

Innuksiarnersárnermik.

Akkagokut mérdlertut Egede káviëllo-

gallugo nálengnârosukæt. Tãursomale sikkimisârbigallugit illeksinártomik, ajokærsolerk'ikpèj imenna:

„Innuksiarnek pingârdlune assanarkotâvok, sôrdlo annungnek okallorojungnerlo kamaginĕitsokotâvok tamánnit. Kênak innuksiarnersok tekkyominártorlo tekkoginnægeksãungilak. Illeksinártum assatíniararátigut ingminik, tekkoleriarángavtigo. Assaginnãungilarpudle innuk annúktuarsinnartok okallorojúksinnartorlo. Tellórnartok illegiománekarãingilak, illeginerà nuennártokangimet. Tajmãitok kivgartõutsomarsarãingilarput, annúngnermik k'yzevigirsármatigut, nællunarsivdlune, illuarirsánigloneet pinerikput. Tajmãitomik imãitut ikingudluakarneng ajungajekputtôg, kamagirsakángitsotut tàútokarsinnaramik.

„Tajmãitut okallorojuktartut kamajakallutiglo piput. Pinekangâratik, illâne okaroséïnarmit tytsardlungnermidloneet ajuedlavigaraut, innukátimik sâkotèjnnik navdlóïniardlutik, kajnæt pillektárdlugit, ajorpetlârsoarmun aglæt sâjaudlutik. Illomut tarngub nappàutà nauviænartok, tajmalo illirsunnut pertluktitsinartok. Ningéngnek peblerórnertunêngajengmet; tajmãitidluta kapseeliorángavta kingórna perk'iksimirsutiksavtinik. Tamáttominga okallõutiræralloárivse ipeksigame; okàuzerigalloaka illâginnãugalloárika, tamák-

kole erkàumatuïnarusigit, námagiungnarpæse. Imãitorle sulle umámiügíniarsiuk: kamajarsut imà nauviænak'igamik illeginiarèjnne, tamánnit k'emar̃r̃atigirsãursaraut, tajmãitomiglo illegeengnerub ark'iegeengnerublo nuennârkotèjnik ôktorsinnãungilæt. Tekkornartædloneet, kênǽnnit mallugallugit, padlingnauvǽrarèjt, sôrdlo nérsutit k'eningarsut auonarkotãursut; sumiglo ajórsaleriarángamik, ikingutekarâingilæt ikiórtuksamingnik. Illomut tujormiursúsek!"

„Tajmatôg innuït adlæt sajmãursissengitsut. Innukártarigiok imà siennêtsunnik imàlo isumaluktorsoarnik, tàukoa tammárbiginekardlutik isumakærbiginauviængilèjt innarléïrsitik, umneet perk'iksimirsutigitláralloarèjt tammartàuzitik. Tàukotôg nauviænardlutiglo tujormiókaut. Innuïn ajúnginerin aglǽt, sumik isumánatik, illâniloneet ajuedlegiardlutik, tammadleitsiarsinnãumeta adlænnut, tamàuta tâva innuïn isumakærsissengitsut illegiginnardlugit sióragiakarpavut; sungoamik pitleitsiárnekaralloárunik, k'ingarituïnaissegamisigut, akkinialerituïnardlutiglo. Kikut illegiomaissanerpatigit innuït tajmãitut? Sussirsarinerpædlo? Suksarârsuk, innung adla pidluárungnæralloarpet? Tajma adlæt siorasâromagunikit, kannok pekkonatik, akkimôrdlugo pissaput, — ikingutitik aglǽt ikiórkojungnærdlutik pièjt, sumik isumanatik ajuedlàutigitlárasugallutik.

Innuït tajmãitut assukiak pertlukarkaut. Adlamigle tujormiursúsekarnerroa imãitomit: assarsokárane, illangoakárane, ikiórtuksakárane, tamármiglo erksigipæne?"

„Sillatórdlutigle pirsaraut innuïn isumatõut, erngẽinak puïórdlutiglo isumakæïrsut ingmingnut tammárbiginingnermik. Isumakæïrsætik tamásalo adlæt innuït, isumatõursusiænnik tussártut, assarsorsiarirsarèjt; missilikkavut imà illuárdlutiglo isumatõursut assángisinnãunginavtigit. Tajmãitut tekkungisẽinaralloárdlugidloneet illuarilerarâvut, illiügèjt tussariarángavtigit. Attegole! Josefimik unnipkãutsomárpause, illuaringisinnãunerpisiuk?"

„Itsársoak angut innûrsok Jakomik attilik. Tàuna ernekártok arkanek-mardlungnik, tàuko tamása assagèj, tamánnidle nukárdlek Josefe assavetlárà, tamánnit perk'iksârdlunilo nálektungômet. Tamánna illèjsa ajuedlàutigæt, imàlo singarsusiæt isumaluksúsiædlo agdlirsok, — tokótsomatláræt. Tajmãitomik, illegállugo kissimêkamik orpikpérksoarne, itersársoarmut egípæt, térsane pertlerkudlugo. Tàukoa illæta kissime nægligêmitsiaradlarpà. Niüvertut tekkornartæt tajmanérpiak tersónarkoterialersut tãursoma tekkoleriáramigit, illæne

okallòutilerpèj, nukartik k'akk'ikudlugo itersársoarmit, tunnikudlugolo niüvertunnut, kivgeksarsiarikudlugo. Tajmane tàukoa nunænne innuït niokutigimatigit, sòrdlo tamáne orksut amidlo. Niüvertut tàukoa Josefingoak nunamut ungesiksomùt audlarúpæt, kattængutepilueesalo angutitokartik seglok'ittarpæt, amarkomut orpikpérksoarne pirsãusidlugo. Josefekulungoak nunarsiaminut perkârame, innûdluangajekalloarpok. Nálegarsiǽdle nulliæt illâne ajórtomut kajumiksármane, tusáromanginamiuglo, tãursomalo uviminut unnerdlûtigitlármane, parnærsimavingmut isertitâviok. Tamáne nálegarsoak, Kongib — saag pinérsub — isertità, okãudluarnerminik assarsorsiarà; tãursomalo, kingomut annisitãugame, illâne erkáïvdluarpà, Kongimudlo unnersiútigallugo. Kongib Josefe ingminut áïsipà, missilíkamiuglo sillatõudlunilo pekkosersojuïtsõursok, illuarállugo kivgartârà, kẹsalo tugliksarsiarilerdlugo, tamánnut nálegangortidlugo. Erkórdlune aipániligame nunab nauggordlungneránit ajorsárbirksoak nedliúmiok. Josefe, pidluárdlune tamánna tekkordlôrsimaudlugo, timiûrseksænnik imà amérdlatigirsunnik pissisimarsok, mâna nunarsub innuee tamása piksèjnnik ajõutsungnærdlugit."

„Nunænne adlænne tamánne kângnek angikau, utokab Jakobib ernereesalo nejogǽnne aglǽt. Tajmãitomik utokab ernine audlartipèj Josefib (tokorsorirsame) nunarsiánut, timiûrseksænnik niokutilingmut. Jakobib k'ittôrnèj tikiúteriarmeta, Josefib tekkudlugidlo ilirsarèj; tàukoale tàuna ilirsaringikǽt, tàutoà adlarnerallugo. Josefe tersa isumakæjuïtsôgune, akkinialerallunilo, kattængutine kannok piginnãungikèj? Timiûrseksænnik erdligûsinnarpagit, pertlissegalloarput. Piomágune pitlárdlugit, isertidlugit, tokósinnãugalloarèj. Ajórtulliætik tãursomunga mikingikalloark'ersut akkeetsorsiginnaissegalloarèjt. Kannongmè illiorpa? Annilãidleitsiartisinnardlugit, ilirsaritiniarpok tàukonunga, okárniarnagidlo, imáïnak pièj: „*Illipse ajórtomik isumábigigivsinga, Gudible illuartipà;*“ erk'ipèj tâva kattængumisut, angune utokángoak áïsipà, tamása perpẽinnik tunnièj, erkaringnermiglo nuneksarsidlugit, sungoamik ajorsarungnærsidlugit. Okáritse, k'ittôrnangoaka! Josefe assángisinnãuïsiuk? Tejmẽitorlo tekkorngarniarikse.“

„Sulle mianersóriakarpose illuánginermut, innuïérksoït kamagitẽitsinarkotǽnnut. Innukártarpok angigirsakarsinnãungitsunnik, okàuzinnik aitserinermik ingmingnut adlænnudlo

asseroïsartunnik. Pullâraraut, pekkángitsun unnerdlútiginiardlugit, pullâkamik illârkudlutik, okàuzeedlo illávdlugit aitserarèjt unnerdlûtigirsamingnut; pullârbigirsætidlo illârtinek saperángamikit, segluvdlutik nellinginapilungnik okàuzekarterkauèjt, innuït ark'iëgeekonnatik, nángminek innupilungnermingnit ark'iëkanginamik. Tajmãitut, siennêtsokaut, ingmingnik pidluárungnærsiniaramik; innuït tamármik kamagiungnærsarmatik, aitserirsarnereennit ikingutigeet illeksærutinekartarmeta, ark'iëgeegluangârneridlo aglæt asseroraimeta. Tamármigle innuk nipangiúrsirsok isumádluarbigirsaræt, illegiomasárdlugolo. Tajmãitomik, k'ittôrnangoaka! okáïatlarpægase adlæt angigiomarsèjnnik, nálekkænnit kiglisiñgãungisidluse. Tamármingmè k'emar̃r̃atigirsarèjt ok'aijamãursut kiglöïrsutut, k'ingarállugidlo ingalégomatlárpèjt. Unnérdluktut tâva assukiak ilisimëitsorsôput, ingmingnudlo pertluktitsivdlutik.“

„Sillãipetlârdlutiglo ajórpetlárararaut kujasuïtsut; imãitut piaka: angæjokãutsersiamingnik puïórtartut, angæjokàutsersimingnigloneet aglæt innardluktitsirsut. Tajmãitut nællunærput, kikudloneet ajungitsullibigiginnãungikèjt; ingmingnut ajungitsulliortut angæjokãutserbigiomángikunikit, kannongmè tâva ingmingnut kivgartoïngikadlartut ajungibigissanerpatigit? Tajmãitut ingmingnik pidluëidluïnartit-

siput; kujasúïtsusimingnik mallungnarsidluarsimaudlutik, kivgartórbiginekarnauviængilæt. Puïoïkángitsut tamánnit ingaléngnekararaut, illegirsãussennatiglo. Ilamè, assarsangoaka! okalluktòutigiomarsara mâna ikingũtigiomangikârse!“

„Niüvertok, Inklimik attilik, anningãursarsiomàtlárnermit umiartorpok, akillinermiut nunænnut audlárniardlune. Nuna tamánna tajmane nyoártunnik orpikpérksoarne innûrsunnik innukárpok. Ingerdladluaralloarput; nunale padlileriardlugo, annordliúkaluktuarpèj; tikitlãursokasikangedlo, umiársoït ikkárdliput, serkomidluïnardlutiglo. Umiársoarmiut, nelloringnek ajórtut, imame epiput; adlædle, nauværdluïnardlutik sirksamut tulekalloártut, innungnit nyoártunnit tokotãuput. Inkle kissérdluïnarme annigõudlune k'emâvok orpikpérksoarnut, térsane orpiâluïn akkornænne irsertórsinnâvok. Mâne illereitsekallune nunamut millõursiok, kollardlune, pertlissánersok, nyoártunnidloneet tokotãussersok. Tersangãinak kalleřalangoak tussalerpà; arnangoarlo orpitsiænnit særbsarasuarpok, térsanilo nellarsok tekkudlugo annilârpok. Pertluktinauviæissennago, innuksiarnérdlune k'eviárpà, urssserárdlulugolo, aiparissegáne, iglungoamudlo tessiórdlugo, ílleksivdlugo sillatengærsarpà, auäleiklerbigallugolo nekk'iksænnik pertlernauværkotiksèjnik, unnersõupà püilarsomik,

térsanga imerkudlugo. Tajma illeksiórdlugo, pauk'ik'iksârpà, pertlokangitsúsiàlo isumagiü-ardlugo.“

„Tajma innukatigeekpuk kàumætin illèjt, ingmingniglo assaïartordlutik. Okallukatigeeksinnãungoleramiglo, isumætik ingmingnut nevsoïarsinnãungorpækit. Inklib mâna Yariko — arnangoak tajma attekartok — okalluktõutilerpà innûvingminik innuïdlamit máttomanga adlarsõursomik, kannok iglórsoakartut, k'amúrsoarne iglolingne k'emmuksersártut, annorâriksorsõursudlo. „Nunagigalloamnêkuma-gôg, pidluartitsomatlárkâgit!“

„Arnangoak irsungnermit kodliliok, siksamudlo akpatárpok, umiársoït tersóna auakótut ikkivigirseksætik tekkuklerasugallugit. Illânilo umiársoït kêsa tekkolerdlugit, Inkle tamáttominga nællunærbigiartorasuarpà. Umiársoït nunalítsut ikkivigallugit, auälekpuk, nunalidlutiglo k'ik'ertamut innungnik niokutilingmut, Inkle anningãursaleritõursok, peetsotut angerdlarománane, isumalukúpok, Yarikokulungoak nuïsitsomaudlugo anningãursarsiniardlune. Næglinakulungoak sêrkomiardlune imâglæt k'íjavok, kappialakallunilo manigõutlárpok. Innupilurksoarle tàuna kibliksãungilak. Yariko kêsa niblerpok: „sapérnak'ersotit! erkáïniarit, nârtursonga, illumiungoarlo nâkiniaruk!“ Ajortórsoarle kannong akkia?

„Tussárpiuk“ — niüvertok Yarikomik pissiomarsok tajma tordlórbigà: „nârtôgame, sulle akkissonerrovok.“ Niüvertub Yariko pissiarà anningãursarpẽinnik, tamákko Inklepilurksub angerdlãupèj.“

Egede mâne nipangitsiarpok, mérdlertudlo imerdlângarsut okallungnek ajormersorput, tussækkætik kiblirsûtigitlárdlugit. Egedib kêsa apersorpèj: „mâna, k'ittôrnangoaka! Inkle tàuna ikingutigiomagalloárnerpisiuk?“

„Nâmerdluinak“ — akkiput mérdlertut“ — umigirseksaïnãursok una kia illegiomaissoauk?“

„Arèinmè“ — Egede piok. — „Pâkruktôg erkàumanerparse. Tàuna allekàlo illiârsungortuk Mâjâgalloakut k'ittôrnarsiarækik, perrorsárdlugik piksakartidlugiglo, sôrdlo k'ittôrnætik nangminætik. Pâkruk pinialeriardlune, angutisiæk tokongoarpok; kina mâna adlamik isumagalloarpa, arnársiangoë mâna uïdlarningortok, adlamiglo piniartoærutok nejórk'iksârniaissegà, piniúniardlugolo angæjokãutsersiæne akkiniardlugit? Auongnáriorle, arnarsiame angæjokãursutèj isumaginagit, piniartoærutilersok nægliginauviængnago, kujasúitsusersoïlo kanguginago. Kannong isumávise? Illuártulliorpa?“

„Naggale“ — akkiput merdlertut — „kangunakau.“

„Mersamè, k'ittôrnangoaka!“ — Egede pileriok. — „Tajmatôg adlæt isumaput. Imà akkinerdluktok illuarinekaissengilak, ingminik naȓk'iksàutekarsinnarnauviækporloneet. Tajmãitomik mianerisigit tamánnalo illuángitsudlo tamása okàutigirsaka, pidluárkotigigausigit, erkárdlivse innukativsilo kajungerbigípase, assaudlusilo, tajmãinauvikâsile, missigigunise, asságise, illuarkotiksiüniaromatõudlugidlo.“

„Pingârdlusile kollekárkatingoæse assarsirsiariniarsigit, tàukoa nejórtuïnarmáse, ikiórtuïnarsinnãumasilo nuennârkotiksiordlusilo.“

„Angæjokáëse ingmingnit kajumiksârutekarput, assakudluse; assaniangimigusigidle, nálengnagidlo, assiginnalersinnãuáse; adlædlo missigipase, angæjokáëse, imà illuartórsivigirsæse, assángikise, tâva kujasuïtsúserse ilitsoridluaissauæt, illivsiniglo assájomarsok pekkarungnæissavok. Erkartortársinnarsigit angæjokâvse erdlokosarnereet pivdluse! Anánavse erniarâse anniarnerme, mikirsungôgadlartidluse, allangikáse, tãursomalo atátavsisut pigãuk'iksáráse, mianeralluse, kannong innardlukonnase, tamármiglo piniúkáse innûrsutiksavsinik attirséksavsiniglo, perrorsárniarásilo. Tamákko tamasa

pivdlugit assángikusigit, kujasuïnek surdlek angnerroginnâva?“

„Kujasuïnéinãusinnaranile, sillãinersôvok, angæjokáëse umativsinit aglǽt assádluangikusigit, náleglugidlo. Illivsinik imà utokãunerrursut; kapseennik missiliksimarsut; imà illuarkotiksavsinik ajokærsorsinnãugáse; pidluárnerse pidluàutiginiarǽt; — kialo innéginnãuagit, tajmãillibigikudluse, ingmingnit assanermidlo illívsinut tajmãiniangipase? Nálekkovetlársorigalloárusigit, nark'iksoralloárdlusiloneet pitláralloarpase: nungudluse erkáïniaritse, assánermit pirsaráse, nuennãitsomiglo pinauviængikáse illuárkotiksangitsavsinik. Angæjokãit k'ittôrnætik k'ingariginnãungimatigit illuartidlugit; ingmingnik k'ingariginnaissameta sôrdlo.“

„Ajokærsóïrsisisôg assaudlugidlo nálek'iksáriakarpæse; assamimáse illungersórtomik angæjokavsisut, tàukonatudlo illuárkotiksarsiordluse. Assanermik akkiniangikusigit, illuánginermiglo allieisuktikusigit, illomut tâva kujasuïtsôkause, nàngminerlo innardlukotigiomárparse puïóïkangitsúserse. Ajokærsóïrsivse assanerǽt angæjokãuneræ̀dlo kammitíkalloáru-

siuk, tâva kajumingnerme ajokærsórungnæissauáse, mânakudlo nuennerirsæse ilitsorinek sapilissegalloárpæse. Tajmãitomik illomôrdluse ajokærsóïrsise tipeitsuktiniarsigit; tàukoatôg tâva tipeitsuktiniarsinnaissauáse."

„Kattængutekáruse iliniarkatekárusiloneet, erkáïniaritse tâva, tàukoa nuenârkotiksarsiòrsinnãumasisôg, nuennẽitsokorsiomárdlusiloneet, assanerse k'ingarnarsúsersiloneet nâpertordlugo. Illívsinik assakatigeekuse, illívsinudlo pidluártitsiniaruse, tâva illegeengnevsinut kajungeriartuïnaissause; illívsinudle assakatigeengikuse, innûnek tâva aksungâmik tujorminartok, assángitsæse assángitsirsisilo nejórtuïnariakarusigit. Kattængutivta iglòkativtalo ikiorasuarsinnãuátiguttôg adlænnit, kannongilligalloáruta; assanáruta, allaissengimatigut, pidluárnerput nangminektôg illuárkotigisarmarsuk. Tajmãitomik tàukoa assaneræt piniáriakangârparput."

„Kivgakárusilo, tàukonunga pingârdluse missingnársiniaritse assanermik angæjokãunermiglo. Innulôguse, nejórmersyssengimáse, piksakartervkarsinnárusigidlo, kivgartõudluaissengimase. Missigípasile assenniktorsõursose, nâkiniglusilo, innuksiarnerdlusilo tukortõudlusilo, tâva kivgartõuniark'iksàissauáse; imà isumaissameta: nejukkavta pekkangâratik ajorsartin-

goangikátigut, pekkangâleralloárunigle, isumagingârnauviækátigut."

„Tajma tamagingne assenniktuksarsioritse kivgartõursigajungnermik, angæjokàutsernermik kujadluarnermiglo, tamármik ikioromatlárkudluse piginnãursamingnik. Isumak'ennase, pissõut nekkoársoïdlo kissimik ikiórsinnãugáse. Peetsôneng aglǽt angnersoarmik piginnãuáse, peetsudlo pissõunnit kujagajungnerrursaraut tekkungiektokallutiglo."

Egedib okàuziksæne kippivèj, mérdlertudlo sinigluarkokârdlugit auïksârpèj.

Unnuït kollin-illoǽt.

Innúksiurnersárnermik.

Mérdlertut akkagômet unnulersokutEgede âma illûmarsuk, tussarnârniardlugo, Pavia tâva, Egedim okàuzee ipeksárnitsæt erkáïleriardlugit, periárpok: „ilisimakautit tamánnik, tajmatòg mâna okárdluark'igiotit."

„Imãikasingikadlarnarmet, innurorkârsimagadlarnarmet, piniarnek nuennekallunilo piniægeksæt sapernãitsokaut. Akpârnak innurorsarkatigallugo, nekkoakatigallugolo assak'inarpok; auïksârnek ajórpoguk, kajakati-

geeksuarpoguk. Nunakaput Tuglavina utokangórame, tekkungnigluarnerlo ajulingoarame, kannèitsudlo puïrsigilerdlugit, kêsa kàjne amiksærutilermago, upernâkut amiksánik tunniara. Kammaissællerallоartok; okéïleravtale isértersimaudluta, udlut nungúdlugit kammatuïnaleriok, mallíktuïnardlunuk kingunersiolungoardlunuk, sõusupigigigale.“

„Udlortúsilermago, illâne kajartórdlunuk, Tuglavib kingunersiolungoarátiguk, k’elellukkæt misârtut pioravtikit, nãuliglunuk; Akpârnable ardlà pàuviágut k’elerúmet, nusuktípok. Uánga Tuglaviblo pârasuarparpuk; makkitínerle arktórdlugo, k’elellukkab nusúksimaginnarmago, kêsa nãuliktà mallersóriga, puïkasingmedlo, angovigariga, tajmalo kigẽidlekpok; tâvalo Tuglavib makkitíkà — epirsorle.“

„Nãuliktavuk isumakærdlugik, nunalisínasuarparpuk, passútuark’iksárdlugolo, kêsa annersâlerpok. Okium illarsoà illuarsingilertorkau. Tagusangoarángavnile, nungúdlune k’irssaserkau, k’iksimigallungalo, okãutileral-

loarángavnilo ullapisárniardlune, k'íjanermit akkineng ajuleraránga."

„Tamánna nællulerdlugo tupigosûtigallugolo, illâne okãutilernarmet, allieisûtà siünersiútigallugo, piánga: „Tuglave káïle!"

„Isermet, pilerpok: „Illiptekángikutik, kangangóralloarnarpok, mersa isumagirseksãungitsonga illiptingnit. Attà, Tuglavin-à! siorngârle kammaissængoartotit, suna okioligame kammaniútigaïuk?" Tuglavib nibléranilo nægliginerme irsigiginnarpà."

„Sâbigallunga tâva pilerpánga: „asságingma; ilà?" — Akkiara: „asságivkit, assauaukit, assajomárdlutidlo, innûtidlunga." — Piánga: „Innuarniartok assaginnâviuk? Innupilurksôvonga, tamánnit k'ingarirseksaïnãursonga. Tamánnit tamáne nekkônerrursoguk. Singanerub asserorpánga, uámnit nekkônerrogavit. Kammakatigallugit, puïrsimik piorángavit, ingiárniardlutit, padliksãungitsut nãukiarnâraut, kallerk'iniardlugit, illingnut pirsãukonnagit; kêsa ajugarilerdluïnaravkit, isumapilulernarpok, tokóniaruglutit. Tuglavekángipedlo, kangangoralloarpotit: assanerpit illi-

masuktíngimatit; tãursomale illuga tekkosimaneramiuk, allisèjlisimauátiguk.“

„Umatiga tersa makpérpara; k’ingarirseksãursonga, illíngnudlo k’eviárnek k’ingakóponga. Kangusungnerub perk’iksiminerublo ujarásurksugtut nennértuarsinnarpánga. Kàumæt sissamákaleriarpet, k’emâniardlunga kauongarsoak, innupiluksúsera k’íjaüariartyssauara, isumamalo ok’edlissengitsut innusera tengnârtissengilæt. Illigtut isumagiksorsingitsonga, pidluarkonártotit! Uaptut innupilurksoakaissengikokau; uámnigle innorsaralloárdlutik, innupiluït amérdlakaut. Mianersorit, assasûrsârtut operivetlárkonnagit, k’ingarsórtivtinit irsértoïngitsunnit nauviænarnerrometa.“ Pavia térsunga nipangerpok, ikingutærunilo kodlilinerme nægligà.“

„Areit“ — Egede piok. — „Amiksænnik pingasunnik innûsit kippik’æjartok teklisiket, peetsungoak nâkigigauko. Akkillerkudlutit, tunningikalloarèt; tunnirsutingoëtidle nellekángitsomik akkekarput.“

„Nâkiningnersilo adlamik illuarkotekangikalloarpet, tipeitsungnek: ajorsártok ajorsárungnærsisimaudlugo, kâktok kârsillartisimaudlugo, mattângarsok annerârtorsimaudlugo, allieisuktok tupedlersársimaudlugo, — illuar-

korsôkau. Okalluktuak innutokamik peetsomik tussarnerirsarsoarse erkàiniarsiuk, nællunærbigallungalo: „pingoangoæse iblerinerrursarsoæse erdligissegalloárnerpisigit, innutokak tàuna tumanguærsarniaruglugo tokunginerâne?“

„Nagga“ — niblerput mérdlertut. „Uángale, atátarsiangoara! okallúktuarigadlarlaraèit!“ — piok Kale, irsúglunilo særbsarpok. „Allárdlugo ilíkiga.“

„Egede akkiok: „Okallúktuarùk tâva, ernera!“ Kale okallúktualerpok:

„Innûsuktungoak illâne, tekkoranâgeksak irsiginâriartordlugo, iglorpérksoarnit anniok. Pissórsub sillatõub sioárdlune nàytsersórpèj anningãursarsieksæne, erkorsórdlune kákugo niüverk'iksôgune. Annileriaramik, nâpipæk angutitokarsoak illekk'ilarsok k'ælirksoak. Pekkosersuïtsok tàuna tekkogèjne nâkinaïnâvok, imàlo k'enulerpok: „Nægliginiangoanga, imeruærsàutiksakangilanga; kákugo pirsarirsersornauviængilagit, illimasukama, Gudib k'illangoamik kiksáutiga tussaissegà, tokuksamniglo annektissegánga. Gude angæjokârsoang - à! erk'iksinártomut audlarlanga!“ Utokak tajma okárpok. Pissórsoarle akkiok: „Ittorsôvotit, tokungarsotun êngajeglutit, tejmẽitorlo k'enuvigârma anningãursænnik imiksarsiütiksarnik. Imingerkallutidlo kalluk'igavit, ajorsarkautit, sillakangitsoleritônermidlo kávikôrdlutit illiviksamut akkaromárpotit. Innûsukadlaravit arvkẽikalloáruït, utokallivdlutit erkasussengikallo-

árpotit." — Pissôk tajma okariardlune audlarpok. K'ærsórsoak pakaitsikallune kadlilingârkau: „Gudib ilisimauánga-gôg." — Innûsuktub annorsuktoralloartub innutokak tunnià nappartángoamik, irsiginâgeksænnut attoromarsaralloaminik. Kodlilirsok mallugirsãujomanane audlárpok. K'ærsórsub kingomut kákoà, imerdlârsivdlunilo okárbigà: „tammárungnarsivdlutit, tunnívetláringma. Imeruærsàutiksamnik pissikudlunga, tunniginnanga!" „Naggaligôg"-innûsuktok tamérsa: „tamât pigiginnarùk, missigileravkit k'ingakonẽitsotit. Iglokarbingnik nallunærbiginga!" Innutokak tamáttominga nællunærpok. Akkagokut innûsuktub k'ærsok pullârbigiartorpà, tekkursamâromaudlugo; sunãubale tókorsok tikikà; pekkosersúïtsuserle tautoágut sulle mallungnarpok. Tuksiutit senningoánêput, timiûrsaminingoarlo itumiarpà. Imaka tukoïtsub ipeksak nâkirsajuïtsorsub tekkogalloáruniuk, Gude akkinersidluartok sioragirsariakarpà, tokyalersok erdligúnamiuk imeruærsáutiksangoamigloneet."

„Arèit, k'ittôrnangoaka!" okárpok Egede: „innûsuktomut tipeitsungnaralloark'igiok, k'ærsokulungoak tokunginerâne tumanguærsarsimaudlugo nappartángoamik." Pavia niblerpok: „uánga nappartársoarmik tunnik'æjakâra." „Ilamè" — Egede pekk'ikpok: ajorsártut tu-

jordlugit, nuenneralloarkau. Tajmãitomik, k'ittôrnangoaka! illervkârniarsigit pingoæse, ajorsarnauværsârdluse tajmãitunnik tipeitsungnersiütiksavsinik. Nungudluse ajorsártorsigalloáruse, illeginatláriaraunasigit. Imà apersoïtlárpægase: kinãuna? Koïsimaua, koïsimangilaloneet? Innukatigârse; tamánna nâmakpok."

„Nérsutinnut aglæt nâkinissause, pirsáriakangitsomik anniartinuagit; missigirsakarmimetatõg annernártunnik illuarnártunniglo. Kopanauârsungoæt erdlok'otilerángausigit, innardlukotãussengitsut; tingmirsæt nugériardlugit, erngẽinak tokóssennagit; ekkárdlugit nugérkattâvigirsarángausigit pingoarallugit, sivisômik anniartidlugit; k'emmit nâgliukterkagángausigit millôrtardlugit nàuligardlugidlo, — assukiarloneet ajórtullirsarause. Nángminerlo innárdlukotigáërse, k'emmit illáne k'eningatigalluse akkiniarsinnãumáse kéïvdluse; innuïdlo adlæt missigilerángamikit umætise tàukonunga mangertórsõursut, nerigukbigingãissengiláse, assangãissengilásilo, kajumingãissennatiglo ikióïniardluse. Missigissauæsilo nérsutin aglæt kujasârtõursut, êsusiæt nuennárkotiksiorángausiuk. K'emmib nálekke pigvigirsartække ilirsarirsarà adlænnit, k'yzevigirsárdlugolo nálengnermik típpanermiglo. Okallúktuak tussarnarmioktôg Lövimik (amarornárso-

armik) kujadluartomik. Tussárosukalloarnerpisiuk, k'ittôrnangoaka?"

„Ap, ap" — mérdlertut tamármik niblerput. Egede tâva okallúktualerpok:

„Kivgak Romme, Androklesimik attilik, k'emâsimarsok. Nennikonnane irsertoïniartok kârosurksoarme orpikpérksoarne. Tâvalo kârosungmut térsunga Löversoak (amarornársoak) isértok, erksinarsinarsivdlune kárdlortok, siúdleengme igdloá kiviksimaudlugo. Iserkârmet, Angroklese ôliksinnartok sejukallunilo, erngẽinak alliktyssersorallune. Amarornársoarle kannok pingimane tippavok, kardlortarsinnardlunilo siudlíne niptarsimáüarsinnarmago, kêsa erksiungnærdlune innardlugirsà missiligiartorpà. Sukísimarsok tâva mallugà, sukiúdlo amuvdlugo marneriarpà. Androklese térsanêtidlune — okiudle kapseet kârosungmiovok — amarornársub assiartárdlune pirsáminik piksakartituarsinnarpà. Innuïdlarmionerle k'assugallugo, Androklese áma innulingmut pigame, tigursâviok isertitãudlune. K'emâsimagame, pitlárnekaissersok kêsa illerkorojungmik tajmane attugænnik, nérsutinnit nyoártunnit pârsãudlune. Pitlárbingmut pisípæt, amarornarsoarlo erksinartórtoak ipperárdlugo, pàkudlugo. Kardlortorsõudlune audlarbigà; tamármigle adlamik isumángimeta, erngẽinak pâvdlugo serk'omissegà, tupigitseksinnarput. Pitlengoarnago, Androklesib senniáne unikpok, unnavdlunilo típpatuarsinnariok. Irsiginârtut

tamármik tupigosukaluktuarkaut, nællorsardlutiglo, saag tajmãillirsok. Androklesible amarornársoak ilirsarà, tàunãursok sukejægaralloë, okallúktuarallugolo kârosungmiursúse. Tokokorsirsôgalloæt tâva tokokyungnærpæt, amarornársoarmiglo tãursominga kujadluartomik tunnivdlugo".

„K'ittôrnangoaka! unnipãumit tamáttomanga tekkudluarungnarpose, kannong illuark'ersok, nérsutin aglæt nægligallugit iluarkorsiordlugidlo. Illipsile umarsomik tekkoginnárnek ajutlâráërse; tokótsirsarause, tokótsinek nuennerigausiuk. Terïenniæt merkórdluktidlugit, terienniârangoædlo pirsariniararáëse, mersa nekk'èjt neřřirseksãungitsut, ameedlo suksãungitsut; ungnirsôgalloarunigloneet, nelleritsok atàuzek nelligissengimarsuk akkeesigut. Nelleritseïgalloárusigit, piârk'ædlo agdlisidlugit, amérdliartorsinnàissegalloarput, atàuzerârallóárusilo nelleritsomik, akkekarsusiæt kapseersoït nellerisimángitsut akkiæt kángissegalloarà".

„Tajmatôg merk'it erniortidlugit piarakalersidlugidlo, menneet tukérkajãursut pejarángausigit, piarárpiædloneet tokótlarángausigit, mersa kanek ullipkârungnangikæt, illuángitsullioräigiose. Mennik õukaloarpet, innuá

egiteksaïnãumet, piarárpiædlo kârsillarnaratik. Tukérséïgalloárusigit agdlisidlugidlo, amérdliartortaissegalloarput, enérsimarsomiglo atàuzerâralloaruse, piararpérksoït nelligissamagit, amià aglæt attugeksãussegalloartok. Merk'it erniolerkârángeta, menneet pejarsinnãuæse, uvlueet innardlernauværsârdlugit, kingomut tâva erniorbigiomármatigit; tugliánik ernimipeta, menneet sissamaïnãupeta, áma piginnãuæse, uvloeet asserornauværsárdlugit, pingajuksánik erniork'igomármeta; kingúrdleedle erniügèjt piniauværsaissauæse, tukértïtsingikunik, nunguïartortuarsinnaissameta. Menneet siúrdleet pejarángausigit, tungekangârãingilak; tukértitsialerdlutik, okorosérdluartaramikit; nællunærkotâvoktôg, ivaveet uvlokangârángeta, menneet pirseksãujungnæraraut, innulirksômeta. Tajmãitomik menniliarángause, tungejaissengikalloárpose; tukértitsilerpetale, piark'ædlo auälekpeta, aitsèit tâva tungiliartaissegalloárpose, uvludlo amerdlanârk'æjakáëse. Merk'idlo innitik innigiginnaissegalloarèjt àursæt nungúdlugit, mânale pejægãusinnartaramik, adlamut nõuktuarsinnararaut".

„Umarsunnik nâgliuktitsisárnek anniártitsisárnerlo, pirsáriakangitsaránget, illâne pit-

lárnekartararau máne nuname, tamáttominga okalluktõutsomárpause mâna siórasàutiksamik annilârnartomik:

„Arnakasing-óma! káïkit menneet merk'idloneet napitukkæt, tunniomángikutigudle mákkoninga, terienniak ipperáromárparput, k'eméktulliarirsetit éïtlarkudlugit". — Tajma niblerput mêrarpẽit, kârsormium igloeet sársutidlugit, igludlo sillatænne unitsiartardlutik. Ningiorsoït annirsaraut, mêrkædlo tunnisardlugit piomarsèjnnik, annilârdlutiglo tekkuysugitlárpæt terienniak nukákpiark'æt kikiektugæt segliligaminermut uniartægædlo. Pellesingub mêrapiluït pirsartægèjt tekkoleriardlugit, annivigèj, tordlorbigallugidlo; „orningniarisingatôg, mêrk'æn okkorse!" Mêrarpẽidlo sumik isumanatik padlikpæt. „Sunãuna uniartægarse?" apersóïok Pellese. Terienniakasing una", akkiok Klause. „Pudlersivdlunga unnuame pirsarigiga". Tajma okariardlune, niptarpà nersutingoak, pimivdlunilo: „missiksorit, kêsortorsômet!" Pellesingoak nulliàlo tettãilerpuk, tekkógamiko nérsutekulungoak umagadlartok anniangârnerme sengursârtok. Pellesib nulliæt kakkiksàumik kêne mattôrpà, audlarasuardlunilo, Pellesile kamáktorsoangorkau. „Tekkuysungnâk!" pilerpok: „nersutingoak umarsok, segliligaminermut kikiektugak, uniárkattarparse! Imaka illipsisôg k'erssungmut kikiektugãugalloáruse aksavsigut isikkavsigudlo, kannong-êsugissegalloarpisiuk?"

Mérdlertut adlæt annilârput, Klausile erksisuïpok, okárdlunilo: „Adlættôg tajmãilliorsimaput“. Pellese akkiok: „Adlæt tajmãilliórralloarpeta, pingitsônauviængilatit. Nersutekulungoak anniártitak tokónasuarùk!“ Klause narrytsekalloarkau, tejmĕitorle k'erssungmik annãvdlugo tokópà. Pellese pilerpok: „Nérsutekulungoak anniarungnærmet, okallõutsiaradlaromárpause. Kannongmè tâva udlub k'ekkáne nérsutekulungoak anniangârk'ersok tekkoginnâvisiuk, nâkissennago? Siünekanginerpise aglékkæn illuártun okáuzeennik: „Illuártub nérsutine nâkigirsarèj“. Anniártitsingârnermik máttominga tikersõunekanginerpise avokárinekarasilo?“ „Ap“ — akkiput mérdlertut kangusukallutik. „K'ingarnapilurksub óma“ — piok Klause: menneet merk'idlo koïænangitsut tiglikalloarèj“.

Pellese. „Tuktut tajmãilliunginersut?“
Klause. „Ap!“

Pellese. „Saagmè?“ *Klause.* „Menniksornek mitertornerlo ajóramik.“

Pellese. „Kiale tajma ark'iksorsimauauk, tuktut, ukalit, nérsutidlo adlæt nekk'etornek ajortut?“ *Klause.* „Gude tajma pekkorsirkok“.

Pellese. „Kiale pekkoauk, terienniæt, nennut, k'emmit adlædlo nérsutit nekk'etortartut, iviktyssennatiglo?“ *Klause.* „Gude tajmáëserkorsirsok“.

Pellese. „Illipsilo nérsutit anniartítso-

mauæse, Gudib tajma pingortimagit? Terienniæt k'emmidloneet igvit innûtigiginnãugalloárunikit tuktutut ukalitudlo, mekk'it tiglissengikalloárpèjt. Pertlissegalloarnerpæt, mitikkæse nekk'isilo pigikudlusigit?“ Klausib Pellese irsikupà, okàuziksakardlunilusaag.

Pellese. „Arèit, nekk'etóriakaralloárpun ila? Kissiénne sillut k'igdludlo kissésa námagissegalloarpèjt, tiglissengilèjdle k'eméktulliækkavut“.

Klause niakominik pauongartardlune angerpok.

Pellese. „Nersut tâva sillakaissegalloartok, tigurséksæne tigussengitseksænilo pâsissegalloárunigit. Nérsut tâva kamàupiuk, sillatõungimet?“ *Klause.* „Nagga, nersut pirsõungikalloarpok. Nérsudle sillakángitsok tokósinnãunginerparput?“

Pellese. „Assukiarle, nértutit tokótariakarpavut, nángminek innújomaguta; nérsutin illèjt innûtigigavtigit, adlædlo ameet annorâksàutigallugit Adlædle serdlernakallutiglo asserorsârutãuput, tajmãimedlo tamása innúkoginnãungilavut. K'emmittôg nungõussegalloarpátigut nerrirseksavtinik, illèjt tokongikutigit. Kissiénne imâglæt anniartissengilavut“. — Pellesib mérdlertut siorasârk'iksáralloarpèj, tajmungaïnak nérsutit anniartitlarkonnagit, erkáïniaissametagôg, Gudib nunársoak pingor-

tiká innuït kissêsa pinagit, nérsutidle umarsudlo adlæt pimivdlugit, Gndiblo innuïn ajorisarèj, pingortitæne anniartitlarángatigit nungútitlárdlugidloneet. Mêrk'æt k'íjalerkaut, Klausible sokotigingikà, kissimilo Pellese arksortortuarpà. Perrorsarnerdlugãuneránidle maptursusià aijáisôrnangilak. Mêrangôgadlartok angutǽt aitsivigà tingmiârk'ænnik, isigèjsigudlo k'elerdlugit yaluksiamik. Klausingublo tamátigut uniarkattarpèj, tokotserdlugit. K'emmiârk'ædlo anniartitlárèj annãulersardlugit, iperartortuardlugit, nãukiartardlugidlo; angutǽdlo iglarasáutigirsarà, tamángmiglo nægliginauviængilækit anniárnermit mâlarsut. Angutǽt k'emmine kamàutlárángamigit, k'ingarnarpilurksôkosarpèj, annãutlárdlugidlo, nángminek k'assulertserdlune, nuennâratârdlunilo, k'emmekulungoæt mâlangârmersorángeta, nekoïngnerlo sapinganerdlutik. Klausingub tamánna tekkoà, k'emmidlo annãutláromasarpèj angumisut, anniartisinnãusarángamigidlo, nuennârpok. Terienniak illâne pudlesiardlune pirsarángamiuk, siúdleek kippivǽk, arnablo nârtursorsub nuniagiardlune næglinak'ersomik mâlarsorsoak paurngortok tekkoleriardlugo, tettãigitlárpà, alluksordlunilo. Tajmãitomik Klause aitserártuarsinnarpǽt nersutit anniartitsirsoǽnnik. Angune siülersórtigiginnarpà ajórtunnut tamánnut, okàuzepilueelo irsoarsinnardlugit, tajmalo missigitẽidluïnarpok kêsa. Tapingnangilak tâva, Klausib suksaringikèj Pel-

lesim avokârneree. Angerdlarame, angune okalluktõupà Pellesim akpisallõursineránik. Angutædlo okallorojukbigà, teriénniak tokósimamago, pimivdlunilo: „Pellesib tamánna suginerpauk? Mérdlertut pingoariüarèjt tajmãitut“. Klausib nâkitēitsusià tajma sualugiartortuarsinnarpok, kákugole alliænartomik pitlárnekariok“.

„Sabbatikut illâne upernãumet Klause illæne illegallugit akpaliarpok, imnârsurksoarlo k'akk'ivigà, ivavik térsane mallugigamiuk. Pingoárkatèj attáne unikput, akpãït tigujomatlárdlugit, pâurtortut nakkariarángeta; Klausible innorpèj k'ongnikitsokut. K'erssuminermik niksingniaralloarpèj, imâglædle. Nukakpiark'æt adlæt issækterbigigalloarpæt ajàupiarsoarmik, sullile innorpèj. Kêsa niblerpok: „Ujark'æt káïgadlarsigit, piarapilungoæt anniomángitsut millôrkudlugit ivaviænne!“ „Tajmãilliork'ennæk“ — akkiput mérdlertut — „tekkungiligik utokæk niviortungoæk kardlortuk? Piark'æt tajmãitiniarkit!“ „Pellesim okaroséïnà asit“, okarpok Klause, ujark'ænniglo piniússegænigôg. „Pîginnariligit táva!“ illèjt pileriput. Adlædle niblerput: „tajmãilliori-araunase. Erkáïngilisigit ajokærsoïrsivta okau-

zee, ivna okármet: „umarsut mingningoæt aglæt anniarsinnãuput; tajmãitomik anniartinauværsigit!“

„Erksirsórsoïn okko!“ niblerpok Klause. „Akpapilungoæn okko nioejarsinnãuaka, umarsudlo erisárdlugit! Aksorôrnermit kiegukaunga. Serdlernarkasirksoïn okko nukiglârnarnarkasikaut“. Mérdlertun adlæt sàpæt: „Næglinakulungoæt tàuko Gudib pingortínièjsôg, innûkudlugit, pokulugeksakarkudlugidlo. Puïorpigittôg Pellesim okàuzee, terienniak uniarkattárdlugo ornikavtigo? Erkáïungnærpiuk ajokærsoïrsum okalluktuà nukakpiárk'amik, taursoma tingmirsæt nioejararèj, kannok kêsa ujararsub nakkárbigigáne, nitsugnilo naviglugik, kannorlo okártok: „tamánna pitlàutigâra, tingmiakulungoæt anniartitaravkit!“ kannorlo illereitsekaluktuartok, k'iksungnermïdlo tokorsok?“ — Klausib tordlorbigik'ikpèj: „Nipangiúsinnarsigik Pelleserse ajokærsortersilo. Isigejaissersokaissapet, uangãussaunga, isikkæsile nauværnauviæissengilæt“. — Kalêrak kêsa okárpok: „Pitlægeksãudlutit tokótsomagukit, ujark'ænnik tunniginnãugalloarpagit. Tigúniarkit!“ Ujark'ænnik tâva millôrbigisûrsárpà. „Peblerorpit,“ tórdlorbigà Klausib: „k'auga serkomisitsomaviuk? Illangoavse, ujark'æt kavsarbingmiugallugit, imnarsiordlune majõussauèj uámnut, millõutinagidlo. Millôromatlárusile,

irbsopalluk tesserdlungmit ikanga tigusiuk, uámnudlo millõutigallugo. Mérdlertut mâna millôrkattãukasikaut irbsopallungmik. Klausib k'ongnerit tarivigèj, irbsopalluglo imnârsum auatánut nepingarsok tiguvdlugo, ivavium angmarsoà uvsersórpà. Piârk'æt erdlok'inartomik kardlorpallukput, anánablo k'íjamiartordlune puïtôralloarpèj; isark'ellakallune, nâkitẽitsok manigõubiginiardlugolusaag, nægligikudlune; innupilunguble kibligûtigingilà tamánna. Ussornártok námaksisimaudlugolusaag, imnârsungmit akkárnialerpok. Aksèjle irbsopallungmit k'oèissektut, ujark'ædlo nívgordlutiglo pyegángeta, peȓȓivdlune sissolerpok, aksaminiglo terk'ẽinget tigunek ajulerdlugit, nunamut nakkatlárpok, kongæsejardlunilo. Auk karnánit supivok, innûserlingoardlunilo, tersangãinak annerningærpok imnârsum attáne".

„Mérdlertut ôliglutik opídlutiglo iglunnut kingomut akpakaut. Illèjt illerasungnermit torkortorput; adlæt angerdlarasuarput, pertlurksoarlo okalluktuarallugo. Iglomêtut pertlungnártomik kalleȓileriardlutik, imnârsungmut anniput; Pellesibtôg mallíkièj. Atátab sennargvirsublo tokorsok akkiardlugo angerd-

lãupæt; anánarle mallíksinnardlugit opitorsôvok, nukákpirsæt adlæt akpisallõutlárdlugit passièj pertlurksoarmut. Utokãunerrursun illèjt angerdlarsimameta, mérdlertut nuïsalerput tarivingmingnit, k'íjaudlutiglo imnârsulliarput, auk Klausib karnánit supirsok tekkyartordlugo. Atàuzimut pivdlutik, Pellese tekkolerpæt, audlárniaralloardlutiglo. Pellesible pièj: „mánêkadlaritse!“ kiglisidlualerpèjlo tamánnik kannok pisimarsunnik. Mérdlertut maniktordlutik okalluktuarèjt tamása. „Alliænàk, Nálegak assarsak!“ — okárpok Bernt: „uánga paitsisâgalloarponga, mersa pingitsõursonga. Klausib ujark'æt piomatlármagit, millôrbigiomasûrsárpara. Irbsopalluk tâva erkáilerpà; kissiénne ujark'æt millõutilersângikalloárika“. — „Irbsopallugle saag millõutigivisiuk?“ apersóïok Pellese. Mêrkæt tamármik nipangerput. Bernt kêsa akkiok: „missiaromángilanga, uærkotaritsiaromaudlugo, serk'itsáromauarput marãidlungmik, tingmírsæt anniartítsomamagit. Isumaliúngilagut, kingunepilukaissersok“. Pellese mâna tipeitsukpok, mérdlertut pekkoserdlungitsut mallugigamigit, næglinakulungoarle koddlilirsútigà“.

„Ajokærsoïrsoktôg térsungnariok, tàunalo Pellesilo kattursivdlutik okallulerpuk mérdlertunnut innuïdlo kapseet peblingàutèjt umarsokullungoænnut nevsoïark'iksárdlugit. — „Kissíenne, k'ittôrnangoaka!“ Pellese okáriok: „puïoralloárpavut piarakulungoæt innimingne

pertlissersut. Kannong okaromagalloarpise, isertíkalloarpase parnærsimavingmut târdluïnartomut, térsane pertlissersose? Opídlusilo niblera-luktuarkause, tumangudluïnartserdluse!“ — Mêrk'æt k'íjangârkaut. — „Arèit, tajmãidluïnarputtôg piarakulungoæt innimingne, Gudiblo taukungoættôg pingortínamigit, kappialàutèjt tussárièj. Tekkovisigik utokæk niviortungoæk? Kardlórneræk kappiasungnartok tussarpisiuk? Nægligingilisigit?“ — Mérdlertut maniglutik akkiput: „nâkigikâvut“; nungúdlutiglo imnârsioromatlárput, ivaviæt angmariartordlugo; Pellesible ajokærsóïrsublo akkoëriomángilækit. — Mérdlertut niblerput: „ilamè siniksinnãungilagut, nok'áïginnardlutalo, ivavik angmarsimangipet!“ — Erngẽinak angmaromárpok“ — akkiok Pellese: „illipsile angmaissengilarse. Tamause mâna annilârpose, Klausisudlo nakkársinnãudluse.“ Pellesib mâna majoartarbik âsipà, ivaviglo angmarkoà. Piark'æt irsungnermit isark'ellaput; anánæt kaglilerdlune innimut pullavok, ôliktungoæt ullapisáromaud-lugidlusaag. Mérdlertudle atàuzimêtut Pellese erk'idlugo unnersórbigæt, umarsungoæt kikud-loneet anniãrtinauviæissengikèjt, imnârsiornauværdlutiglo.“

„Tokorsok næglinartok illirsãumet, Pellesib illàursut okãuk'iksarpèj pikkunartomik, okàuziminudlo naggatigèj Jakobim okàuzee

(2, 13): „Nâkirsajuïtsok nâkinẽitsomik eřkartõunekaissavok (pitlarnekangãissavok).“ Nersutinnik, k'emminnik tingmirsænniglo anniartítsisartut avokâritlárpèj. Tamármik kibliksàutigèjt okàuzee, angæjokãidlo nungúdlutik angerdláramik, pilersârput ajungitsomik imãitomik, kakugo k'ittôrnætik siülersoromaudlugit ajungitsuïnarnut, nâkitẽitsungortejlivdlugidlo, tingmiârk'æt k'emmiârk'ædlo anniartinauværkudlugit assulẽinarmik. Mérdlertun-gôg nâkitẽitsusimut sungiúsimarsut nægligirsarãinginiéjt angæjokáëtik k'ajengnartungortut.“

„Mosesib Israëlikut auktorkungilẽj, nérsutin anniartikonnagit; nérsutit nangmaktartut k'emuktudlo Sabbatim akkuneráne k'assuærbiksakaissaput; umingmâk nàutséïænnik tukartoïssersok koïme k'elissengilǽt karnágut; k'ingarsórtimik siütitoǽt akkutlártok ikiyssegǽt; tingmiark'æt napitorángamikit, anánǽt illangutissengilǽt. Tajma Mosesib illæne ajokærsorpèj, nérsutit nâkigissegèjt; Kristumiudle assukiak nægliginerrosariakarpèjt innukatitik. Gudib innuït nálegâkogèj nérsutinnut, assulẽinarle anniartinauviæissengilèjt. Umarsut nungúdlutik anniáraraut, pingortitsirsursublo annersârolutèjt tussárièj, uávtitudlo nægligisardlugit.“

„Tersa unnersõutika tamása nálekalloar-

usigit malleroárdlugidlo, tâva innûdluaromárpose pidluarnerme. Kákutigut illuarinángitsut nâpitsomaralloarpáse. Illáne adlæt kivgartõudlugidlo ikioromárpæse susirsiginagolusaag. Innuït tamármik erkavsine imà illuárdlutiglo sillatõunginamik, kujaudlutiglo akkiniaissersut; amerdlaneridle tajma illuartigissaput. Mangertidlusile innulõuniark'ennase, illáne akkinerdlugãugalloaruse. Aulisartok kapseennik angeluktortaralloardlune, illánilo aglæt ekallurksoït aulisàutà kippisaralloaræt; tejmẽitok akkisartorarau, amursisardlunilo nerpigiksomik illáne. Nâgliungnerub sennerkoksãungitsub illàne nâpigomárpáse. Ok'essaviorle tamánna, nángminek pilliaringikusiuk; tamármik nægligiomármáse, ikiorniaissaudlusilo. Nángminerle pilliarisimagusiuk, tâva amérdlanerit narrogallusilo miteissauáse; nægligirsokaissengilase, ikiortuksakaissennasilo, nángminerlo agdlisissauarse pertlungnerse illívsinut nark'iksornermik umiginermiglo".

Tajma okárdlunilo nekoïkpok, unnuarõumatiglo sinigiartorput.

Unnuït kollingæt.

Isumagiksusek operirseksœdlo.

Mersa Egede isumagiksorsôgalloartok,

innuïdlo tamársoïsa tipeitsuktiniardlugit sapingitsúsiminik, isumanerdluktorsoït Kaladlidlo Kablunãidlo tejmẽitok nauværniarviksortarpæt. Ivkoa illáne ajokærsoïnerà unnerdlûtigæt, Angekkudlo pekkoserdluktorsoït mammaritlarpækpæt, Egedim avokârisármatik. Angekkub illáne segluvdlune nunakatine okárbigèj, Kaladlit kyetánêtut pikitorsoangolersut, niüvertuksarlo illèjlo tekkauonga niüveriartortut tokótsungnarsièj, kajumiksarpèjlo, Egedikut k'ok'aksivdlugidlo tokóniaissegèjt. Egedible, Angekkub pekkosersõutà tussáumaleriardlugo, piorngærutipà tokótsilersârnerà, illangoeelo erksisârpèj, kingórna tajmãitok isumaliútigiungnærkudlugo. Kablunãittôg illèjsa Egede k'ingarigiæt, paitsisãumengôg nunalisimaneræ̂nnut. Egedible illelârdlune piüẽidlunilo k'ingarsórtine pakaitsirsarpèj, seglusárnereedlo unnerdluktárnereedlo sokotiginagit. Illuamik puktarsivdlune k'êlaginnarpok, annærsuarbingminudlo tikíúpok illerkomisut unnulersokut, Nôngmiut mêrartèjt ajokærsork'igomaudlugit. Pavia kalleriname, Kablunapilub Egede tokótsomatlarà, illimasúngikalloarpok, Egede tikíssersok, tikíkalloarpedloneet, annusingortok erdlok'irsorsoarlo nâpissesugigalloarà. Tupigosukalloarkaule, Egede tekkoleramiuk tipeitsuktok tupedlersorlo.

„Ilamè“ — pilerpok Pavia: „tamánna påsingikalloarpara, kannok tajma k'êlatigiginnâursotit, nauværalloarkallutidlo erksisuïtsõursotit“!

„Kannok, assarsak Pavia“! akkiok Egede: „isumakarnerpit, pitlægeksâursonga?“

„Nâmerdluïnak“ — sâpà Paviab: „Nællungidluarponga, pingitsõursotit illumiungoartut. Kissiénne allieisungnaralloarkau, innuïdlo okéïrsudlo illèjsa k'ak'ejardlerdlutik unnerdlútigigátit, angnikidlisiniardlutidlo“. Pavia imerdlârsilerkau. „Nâkiniktungõursotin-a!“ sâpà Egedib, innuksiarnèrdlunilo erk'ipà. „Nauværnauviængilanga, Gudib pârimanga, seglutõudlo okàutiginerdlukalloárpanga, syssersok, pertlungnártorsõungikalloariorlo, kakutigut innarlernekarnek, pingitsôsimarángavta. Ikíngutiga! operisinnánga, illuamik puktarsiginnaruta, sedlãitsôsinnâvogut nauviænártunne pertlungnártunnilo tamársoarne.“

Egedib máne mérdlertut tussarnâriartortut sâbigallugit pièj: „K'ittôrnangoaka! Mânakut okàutigirsaka pâsingikadláralloarpæse; nællunærsoromagusigidle, illívsinut tâva sukuïaromárpaka. Nevsoïarbigiomárpause, suna pivdlugo udlome pikêtsonga tekkogívsinga, mersa nauvænganersonga, illipsisôg illelâr-

kudluse, innûniksavsine kágugo nelligeeksomik kanningârnekaissegalloáruse."

„Tussaralloártose, námaksirseksavsinik tamánnik innénekarsinnartose, pidluàutigikudlusigit; innûdluarsúserle piginnãurseksarse, okãuk'iksârutika tamása malleroaralloárusigit, okàutigingikadláriga illívsinut, tamannerpiarlo missigâra, nauviænártunnilo tamánne tipeitsûtigâra. Tamersa illuamik puktarsinek takk'iksútærunerloneet. Pigiominartorsoak, k'ittôrnaka! tamánna pigiginnarutigo, pidluẽitsôsinnãungilagut, kannong-êtomik pinekaralloaruta; tammársimagutigole, illomut nâgliulerkaugut. Isuma imâitok, anniàutigirsavtinut nángminek paitsisãursogut, epiennarnerrursarau nâgliungnevtinit tamánnit. Isumale, erdlok'irsutivtinut paitsisãungitsogut, terdlerórnakau tupedlernakallunilo".

„Tipeitsuglunga erkáïgadlarpara angut, tãursoma siulersóineránit ilikâriga, takk'iksutærunek kannok piniarominak'ersok. Pellese mâna tokokammærsok ajorkærsortigâra, innûsukadlarama. Isumagiksõudlunilo ilisimarsôvok, ajungikallunilo. Illáne attuárbingme innûserlerpok, nàuglo illuarsitsiaralloartok, nellavingminit makkingilak. Udlut nungúdlugit pullârbigâra, kodlilinikalo nunonek sapilerpaka, isumagiksok tekkosarángavko nellaüartok. Okallulerángedle, tersangãinak allieisugungnærponga. Pertluksúse okàutigà illelârdlune;

ajungitsulliækkæne nungúdlugit erkaïèj tipeitsukallune; nuennârkau, nulle, k'ittôrnæne ikingutinilo tekkosaráugamigit, kannok nællunærserniaræne, pauk'ik'iksârniarænilo, tupedlersarnekariakaranilo, illæne ullapisarièj. „Sudluse k'íjavise?“ k'êmavdlune okárpok: „nællungikalloárpose, nángminimnik pertluktitsingitsonga; k'illamik k'emôssavok, nikadlorsarnauviæissengilángalo, pidluēitsungyssennangalo“. Tipeitsuktuïnarpok annerningærnerminun aglǽt“.

„Tejmēitok, k'ittôrnangoaka! ikingutigigalloama Pellesib anniartub k'êmarsúsià pidluarsúsiàlo angumerinauviængilarse, máttomunga ajokærsûtika kissésa ilisimaudlugidlo malleroaralloárusigit. Ajokærsórsinnarivse, kannong-illióriakartose, nangminevsinik pidluēitsungortitsikonnase. Nellãutægeksædle siünekángitsæse amérdlakaut, pertlungnártuksædlo arvsærsitsiginnãungitsæse ikinginiput; pertlungnartudlo pertlungnartuïnarput. Pertlungnevtinudle paitsisãungikuta, illelârsinnãugalloarpogut, mersa illolõumersutigiginnãugikput. Ilamè nâgliungnek illõungunaralloarkau, nedliugángame, pittorartinnanilo, illerasungnak'igiok, pinauviæksúsià isumagigutigo. Anguniartut udlâkut pikilerángamik kajartorniardlutik, imarsiornerublo nauviænarsúsià erkartordlugo, erksitlársinnãugalloarput; nulleedlo arnèjdlo isumâluksinnãugiput piniartut mullusarnereenne; kajartork'ingnerrursut ikin-

gitsut anguniarnermingne kajäusarmeta. Päïrsuttôg tokuksamik tersangãinartomik illimasúglutik siórasinnãugiput; ilamé assarsangoaminit tamánnit auïksârnek illerasungnaralloark'igiok. — Tamása illívsinut okàutigirsaka erkarsàutigik'iksárniarsigit, k'ittôrnangoaka! sióranek tamánna k'emâtisinnãungidluïnarparse, adlamik isumadlòutiksakangikuse.

„Tipeitsúgitsile, sungersòutiksakarpok ajunginiartunnut tamánnut; pâsidluariakarparsile, ullapisàutigissegusiuk tokuksab kaglilerneráne. Nællunærsordluarniarsigit tâva sukuïàromarsaka, irsûtiginiardlugidlo. Gudekarpok, tãursoma pingortikátigut, innûtidlutalo pàuk'ik'iksárarátigut, pingortitædlo adlæt tamása isumagimivdlugit; tãursoma tamása erkarsàutivut pillirsavudlo ilisimaudlugidlo tekkudluarpèj; tãursoma pidluẽitinauviængilátigut, nángminevtinik pertluktitsingikuta. Gudib pingortíkà sekk'inek pinnersek, nunavtink alliænẽitsungortitsirsok uávtinut pingortitænnudlo adlænnut. Gudib nerdlerarráse udlut nungudlugit, puïrsit tingmirsædlo aulisækkædlo tunnioràutigisardlugit illívsinut, tajmalo nunarse k'éjanaralloark'ersok unganártungorsarià. Gudib pekkorsutánik tingmirsæt upernâlersokut kardlortark'ikaut, puïlarsut pikkialaput, nunab merk'oee kangekalerput, kannéngnâursángoarneridlo ãursakut niglersararátigut, kiengmiursarángavta. Gudib tupingnártomk pingortí-

kèj timmivut auætivudlo, ajungitsúsilerdlugidlo tárnivut, alliænêitsut ungativtinêtut missigallugidlo erkarsàutigallugidlo tipeitsûtigikudlutigit."

„Gudible, udlut nungúdlugit angæjokàutserbigitláramisigut, k'ingarinauviængilátigut, pertluktinauværdlutaloneet. Angæjokârsoak uávtinik assenningârtok isumádluarbigiüarsinnâuarput, pekkorsèj malleroarsinnarángavtigit, erksióratalo siüniksarput padliksinnâuarput, Gudimut pekkovârdluta, nedliükorsèjlo námagiüarsinnardlugit; Gudib pidluartítsomagalloarmátigut, nángminevtinut asserungikuta. Mâna illerkoriglutalo isumagiksungôguta, terdlerórsinnâvogut, sumèkalloarutaloneet, erksióratalo illolõumeratalo innariartorsinnâvogut unnukut, pirsársub angæjokârsublo pigâumatigut serniksórdlutalo, udlâkudlo makkigángavta, sennargvirseksavtinut arisinnâvogut Gudirsâk tunnârallugo, allárnauviængimatigut nauviænártunne aglæt."

„Máne arsersòutingoak *okàuzimik umamiúrsomik* okalluktuarigadlaromárpara illívsinut: Abrahame, Israëlikut næggoviæt, innutokallilerame, okiorpérksoïdlo angusimaudlugit, tokoviksàlo nedliútilermet, k'ittôrnæne erngòutænilo kattersórpèj auaminut; pidluarkosárdlugidlo Isaäkib ernerætt Rebekkablo okoæt tâva apersórpæk, okallúglutiglo: „Atátarput, nunarsirsuïnâvotit udlut iunûvigirsetit

nàudlugit, audlârsimaudlutidlo Kaldæamit Haranimut Haranimidlo Kanaänimut Kanaänimidlo Misraïmmut Misraïmmidlo Kanaänimut, nunamilo unnersukkame tekkórnartãudlutit nauviænártorperksoarne urssernartorpérksoarnilo .... nællunærbiginiangoartigut, atátak! sõub tâva pirsektinerátit tessiórdlutidlo?“

Abrahame tâva akkiok, imà okárdlune: „Nálekkam okàuzià umatimne unnersòutigallugolo pikkutsàutigigiga.“

„Okàuzerlo tamánna kannong-enerpa?“ kiglisióïput mérdlertut.

Abrahame akkiok: „okauzek ivna, tamáttominga okallõukánga Mamrib kangattáne orpikpérksoalingme: „ajugakangitsôvonga, kênama sâne sakk'iüardlutit illuarniarna.“ 1 Mos. 17, 1. Tamánna aulæjængersàutigâra udlunne nâgliungnártunne, kàumarsàutigâra akkosinerme târtome, arvseksarallugolo serniksàutigigiga nauværsárbimne. Mânalo siülersorpánga ingérdlavimne kingúrdlerpâme, ungesiksomidlo tekkotipánga iglorpérksoarnik tungavilérdluarsimarsunnik, tamákko Nálekkam iglulliügarèj pingortídlugidlo.“

Abrahamib okàuzit mákko okàuzerisimagamigit, niak'e okúpà, annerningærdlunilo.

Egedim arsersòutingoak nâmago, Hansingum apersorpà: „atátangoara! Gude sumêpa tâva?“

„Mánêpok, k'ittôrnangoara!“ — sâpà Egedib: „máne tamagingnilo, nàuglo tekko-

neng ajoralloárikput. Gude tekkuksãungilak, timmivtitun êtomik timmekánginiok, tajmãitomiglo k'emerdlôrsinnãungilarput sàuptisinnãunagolo."

Jakongub apersórpà: „kannongmè tâva nællunginerparput mánêtok, tekkoneng ajórutigo?"

„Atta, erningoara!" sâpà Egedib: „tárniga tekkosimanerpiuk?"

„Naggale!" — akkià Jakongub.

Egede pileriok: „operinginerpiugle, tárnekartonga, tarnigalo mánêtok?"

„Illomudlo! tamánna operâra," — akkiok Jakongoak.

„Sudlutidle tamànna operaïuk?" — kiglisióïk'ikpok Egede.

Jakongoak erkarsaitsiangoarsinnardlune okárpok: „okallúktotit tussáravkit."

Egede periarpok: „okallúktonga tussárangma. Tárnigale okallúngnek ajóralloariok; kanemnigle okamniglo timmima auætèjsa illèjnnik okallugaraunga. — Sillatômik okallúktonga tussárangma, pinerpok? Tussárangma, nipeïnarnik täïrsisinnangitsonga, nipinnigle erkarsàutit sukuïàutèjnnik okallúktonga, ilà? Tajma isumakárnersotit?"

„Ap" — sâpà Jakob: „okàutigidluarsinnãungilarale."

Egede pekk'ikpok: „Arèinmè! Tajma opérpotit, tárniga mánêtok, imãitok pirsútigallugo, máne sumik pirsármet, imãitomik:

erkarsåutinnik kanerma taïdluægêjnik. Mânale missilikalloáruït, Gudib máne tamagingnilo sillársoarme suna pirsarà, sunalo námaksivdlugo: tâva missigilissegalloarpotit, Gude sume tamannêtok.“

„Illomudle“ — akkiok Jakongoak: „Kiamè sungoak nâmaksisinnãuauk innime nejogaringitsamine?“

„Seglungilatimmè, assársara!“ — Egede piok: „mâna missigigadlarta, Gudib illomut suna námaksigà, máne ungativtinilo suna pirsarà? — K’emerdlôradlársiuk imnârsuk inga, tamáttoma allængibiágut ivksiavogut. Kia tamánna pingortinerà?“

„Itsársoarmit isuánin aglæt mánêsimavok,“ — sâpà Jakongub.

„Illomudle“ — pekk’ikpok Egede: „kangarsoarmit mánêkalloartok; kiale tersunga ivertikà, aulæjængersárdlugolo, õukárnerînangorkonnago? Kialo nunamit perrorsárpagit igvit, nãursut orpeedlo? Nunab nukiminit nãutisinnãungilèj; nuna tokóngamet, tokóngarsublo sungoak perrorsársinnãungikà, ilisimauarse.“

Paviab máne okàuziksaralloee kippivèj, pekkosersuïdlunilo piok: „Illáne adlãusugigalloarnarpok. Attegole, nællunærkotangoara mænna k’emerdlôradlarsiuk! Tamánnatôg tokongagalloáriok, tejmẽitorlo iksartungoak in-

gerdlatituarpà, tikoartòudlo kâvitituardlugo, nællunærkotab kapsingornerà nællunejarpà."

„Tajmáëseralloarpongmè, ikingutiga assársak!" — akkiok Egede: „nællunærkotable tamánna ilíkalloarnerà isumáminik, nællunǽrkutsiortub tajma ark'iksungipago? Nællunærkotab tâva tikoartòut kâvitingikalloarpà, nællunǽrkutsiortuble isuánit illuarsárdlugolo ingerdlatikà, mersa mânakut tigumiarungnærà. Nællunærkotangoedlo amôrnekarungnærune, ingérdlamersyssengikalloarpok, akkúneridlo ungnirsut kollit kangiúnginerǽnne, unik'æjakau."

„Tajmãidluïnarpoktôg nunarput, k'ittôrnangoaka! Nunavta isumaminik sõudloneet nãutinauviængilèj, Gudib nãursuksakartingipago; nãursudlo okiokut tokódlortut upernâkut umark'ingnauviængilæt, Gudib nãutik'ingipagit. Upernâleriarángedle pingortítsirsub ilisimarsorsub ajugakángitsublo perrorsark'ikpèj nunab merkoee, pingórtitædlo tamagingne sôrdlo nutângorput, Gudim aksèjnit annikârdlutiglusaag. Gudiblo mákko tamása kippisuïtsôtingipagit, k'illangoamik êtsungnæissegalloarput. Tajma Gude pikkunartuïnarpok tamánnut sillab peenut, nejórtuardlugidlo sume tamannêpok."

Paviab máne erkáilerpà arsersòutingoak tussægaralloë, okalluktuarilerdlugo imenna:

„Asiab nunèjsa illænne kakkaïnarnit ungalôlingme innûput itsak innuïēit piüēitsut ikitungoænniglo ajorsàutiksakartut. Kangársoarmit næggoviæt māunga k'emâsimavok, mallersóïrsiminit annigóïniardlune. Máne nunarsisimaudlune k'illamik tókovok, k'ittôrnangoædlo kuttektaradlartut kinguarallugit. Tàukungoæt næggovigèjt innuïēin ivkoa. Okàuzinnik ikitungoænnik siünekarput, tejmēitok kalleriput, ajugakángitsorsoakartok Gudimik táïrsamik. Sumêtorle, kannong-ētomiglo arsekartok, kannorlo pikkunartok, tamánna nælluæt. Kôrsoarle kôrkokut kôktuartok attark'iæt Gudigallugolusaag. Ervngeenit imertáramik, kôrsublo ervngee iktupallukallutik kôrkokut sarbartorsoït kissêsa imiksarallugit."

„Apúrsoarle upernâlersosut kakkæt kârpièjnne àutilersok kôleriarmet, kôrok tamât kôrsum ullúpà, ervngeesalo innuït igludlo tigvupèjt. Kôrormiudle ôlikput, Gudertik erksigallugo, okallúglutiglo: „kamāukátigut; attale ningengnerà áma k'aitsungāilerpet, iblerinerrursarsoarput ingmikôrtidlugo tāursomunga pisílarput!" Tajma okallúglutik isumalerput, kôrsoak kingórna kagvaleralloarpet, sajmarsaromaudlugo, k'ittôrnangoætik nukárdleet nakkartítsomagèjt mallirksoeenut. Angæjokāit k'íjalerkaut, ôliglutiglo udlok tunnirsiviksak utakk'iæt. Pakomisungnerub tajma umatèjsa missigirsèjt ajunginerit piorngærutípèj."

„Udlok tunnirsirsariakarbik nedliúmet,

angæjokãit k'íjangarmik k'ittôrnætik aggiúpèjt. Tekkornártab tâva særbsarbigèj, tàuna aitserpæt Mahomik, imãipok: imam ernerá-nik. Tãursoma okárbigèj: „ajórtomut ajórnersoak tapiútsomavisiuk? Kôrsoarmut sórsugitse!" — Innuïdle aijaisôrput, tunnuardlutiglo; illèjdlo okárput: „Gude mitekpà!"

„Tekkórnartable kukkilektugak tigumiárpà, issidlo aksasoriardlugit, ivngilerpok. Innuït tâva auatangilerpæt, illegeeglutiglo mallíkpæt kakkænnut. Máne ujarársoït karksuglugit, kôrsoak sappusérpæt. Apudlo kakkænne àutilermet, kôrsub ungalôk supineng ajorpà. Innuïdle tupigosukput, niblerdlutiglo: „Imam ernerà Gudiovok!" Tàunale kongojukpok, okardlunilo: „tamause tâva Gudiovose! Illipsimè nukivsinik arktorsartikikse kôrsoak. Nukisile ilisimángisinnarpæse. Illumiügirsæse missiginiardlugidlo attortuarsigit, Gude tâva ilirsarileromárparse!"

„Sume innekarpa tâva?" ingmingnik tajma kiglisióïlerput. Mahoble akkíngilèj, ajokærsórtalerpèjle nãursoriksáïnermik. Mànale mallugileramik, sjellub isugutarngublo narksæt næggoriksarèj, pauangalo k'illangmit tengekàutiksak pirsartok, okalluk'ikput: „Tekpauane Gude innekarpok! Nuïæt tupiûrsarèj, kôrorle næggoriksárpà. Nãursuvta illèjnnik tunniomárparput, akkarkudlugo." — Kakkángoame tâva tunnírsivilliorput, nãukârnæ-

tiglo ikuelléglugit, pyok majortípæt Gudimingnut, tipigiksàutigikudlugo! — Okarmivdlutik: „kôtsingnerme innekarpok! K'illak iglorsoarà, nuïædlo tupiûrsarèj.

„Mersa Gude ilisimádluangikæt, kôrok alliænẽitsungoriartortuïnarpok nãursolirksõudlunilo, innuïdlo sumik isumaüáratik pidluarput. Nællunartorle k'emerdlôromatlárpæt, angudlo ilisimarsok okallúkbigæt: „Innûrsaliak sennatíniarùk uávtinut, tamánna tekkudlugo, erkarsàutigikudlugo Gude uávtinut akkaromángitsok!" Maho táva kongojukpok, innûrsaliarle k'eperorpà, innûrsaliarlo tupermut inniksakartípæt, tuperlo taïorpæt Gudim igloánik. — Mâna apersoïssærput, Gude kinãursok sumêtorlo Innûrsaliak k'illamik Gudigisaleramiko, nerdliütiksænniglo mammak'ersunnik aualèiklerbigisardlugo, nerrivdlutiglo imérput. Tajma angnerryvsârtok kuksenartungortipæt, ingmingniglo narronarsivdlutik."

„Tamánna narrytsàutigà tekkornartab ilisimarsub, særbsardlunilo okallúkpok: „Kæmè, missilikadláritse, nællunártok pirsársoak tersãunersok!" Mâna Gudiæta tupiûrsà ikivkárpà arsangordlugo, innûrsaliak tapudlugo! — Innuït tâva tordlorput: „Innûrsaliak Gudiõungilak!" — Okark'ikpudlo: „sume nennissauarput?" Tekkórnartak tâva okarpok: „Nunab merkoee tagusársigit, kannok nãuïartortut pinnersúsersoarmilo kangekalersut, nunalo næg-

goriksorsõursok; annérnerum ersingitsub nuna suïalârbigisardlugo aromanártungorsarmago udlokudlo unnuakudlo. Annérneruble, kakkænnik kôrkunniglo, innungnik nérsutinniglo tengekartítsirsub arsingà innûsiàlo ilisimangilarse“ .... Innuït tâva tórdlorput: „Mâna nællungilarput, annérnermik attekarpok; nuna ausârbigà, innuïdlo nérsutidlo illoænne innekariok!“ Angudle ilisimarsok akkiok: „akkà arsingàlo isumaliungàutigirsaraunasiuk, illavsinudle angæjokãuniaritse, sôrdlo annérnek tamánnik umartítsirsok. Ersingitsok tâva illívsinut kagliomárpok!“

„Innungne tâva angutib makkittarsub singatôrsublo tekkórnartak nekoïkbigà; k'ingarigamiuk tàuna ilisimarsok innuïn attárk'irsæt, aitserarpædlo Salmimik, imãipok: umilãursamik, tàutordluglune k'emengmatik. Tersangãinarle kôrkome tekkotípok nérsutepilurksoak erksinak'ersok, ungesiksomit kakkæn ituïdlugit tikiútok, amarornársoak kâsuktok, tãursoma nérsutit innuïdlo pâsarèj, tâvalo kârosungminut utérpok uïannirsârdlune. Kôrormiut umarsorojurksôsugæt, iglungoamingnudlo irsertórdlutik. Angudle ilisimarsok okárpok: „umarsorojungmut sórsugiartorta!“ Innuïdlo siülersórdlugit annikátigèj. Salmible igloà padlilermarsuk, tãursoma tâva særbsardlune mitektalerpà Maho, innuïdlo okallúkbigallugit: „Oma pekkosersõudlune umarsorojurksum igiánut pisítsomauáse, ikiglisárniard-

luse k'unnutikudluse. Umarsorojungmut illegeersutekarpok." — Tekkórnartak ilisimarsok nipangerpok, innuïdle erksilerput."

„Salmible erningoà assádluægà iglomit annisimavok ungesiksomut. Arèit, amarornársoak uïannirsârtok orpikpérksoarnit nuïok tâva, innuïdlo annilârdlutik k'emâkaut. Amarornársuble nukakpiarak ornilitlárpà, kanersoë angmardlugo, umirksoænilo alluktórdlugit; Salmilo nukákpiark'ablo arnà ungesiksome k'ikârpuk, aksætik erk'itertordlugit. Mahoble nérsutepiluk kâsuktok pârpà, kauágudlo annãutlárdlugo, ordlòtípà tokódlugolo. Mânalo, àulirksõudlune nukiglâralloardlunilo, annektungoak kirvsumiardlugo erkúpà akkerartórtiminut. Nukakpiârk'am angutà arnàlo tâva pædlórpuk, k'íjaudlutiglo okallukpuk: „k'ingakókalloarkauguk, illíngnut ardlornek ajórdlunuk!"

„Innuïttôg tâva padlikiput, amarornársoarmudlo ajugãursok pædlórbigiomatlárdlugo okallúkput: „Innûnerpit tekkuksãitsônerpidloneet innum arsingáne, k'ingarsórtet angæjokãutserbigingârauko, innûrsutedlo assiginnárdlugo, ajungitsulliniardlutit? Saagmè tâva?" — Innuït tamérsa. Tekkórnartarle ilisimarsok okárpok: „Kittôrnæn-à! innuïnâvonga illipsisut, okàuzible umatimne tajmãilliorkogánga. Umativsinilo nipe tajmãitok okallúkiok. Tajmãitomik námaksirsara unnersiútiginerroarse nukimnit. Kattængutivtalo Salmib, uámnik

umiksóïrsub, tarningáne okallúgluartok mâna, pædlordlunilo k'íjarsok! Arèidlo, mérdlertubtôg umatáne innekáriok; tellingoaminik kongæsivkut erk'imanga, k'akkasardlunilo erksavkut singiksârpánga. Arèit, assársaka! tersa tekkuksãungitsub annernerà nipàlo umativsine. Pekkorsèj malleroárusigit, ersingitsok nángminek ilisimadluarnerryssauarse. Gude sumiloneet kanninerrungimet uávtinut, umativtine kissiénne!"

„Innuït tâva tordlorput: „Mânakut nællyungnærpogut, Gudim innà arsingàloneet akkàlo aperkótigirsariakangikikput!" Térsangalo annersak tekkuksãitsok nálekpæt opérnermik assenningnermiglo mérdlertutun-êdlutik. Kingórnalo apersoïungnærput: „Gude sumêtok kannong-êtomiglo arsekartok."

Pavia térsunga nâvok. Egedible mérdlertut okárbigèj, Paviam okalluktuà erkarsàutigissegæt akkagomut, innûniksamingnilo puïornauværdlugo. Ingmingnik tâva sinigluarkorsikârdlutik angerdlarput.

Unnuïn arkangæt.

Gudimik pirseksavtiniglo.

„Akkagokut unnunginerâne mérdlertun áma Egede káviellogæt, unnersòutèj nálengnâromatlárdlugit. Egedile periarpok:

„Paviam unnipkàutigirsánit tussárikse Gude tekkuksãitsok sumile tamánnêtok illúvtine auativtinilo. Tipeitsugitse tâva, k'ittôrnaka! erksiornauværdlusilo, pertluksarlo sióraginago, illuartullisimaguse; Gudib nejórmatigut, sumêkalloárutaloneet, sinigángavta erkomasarángavtaloneet. Gudiblo tãursoma pidluartítsomagalloarpátigut mánilo innûniksamilo tokub kingórnagut, tamáttominga k'illamik ajokærsóromauause. Tamása illívsinut ajokærsûtika námaksiniarusigit, Gudirsâtuak isumádluarbigallugo, pirsártækkavsinilo tamánne tunnâriüardlugo, pidluaromárpose, k'ittôrnangoaka! Tajmãilliortok ikingutiga, Pellese isumagiksok tàuna napparsúsimine kingúrdlerpâme innûnerme naggatánun aglæt tipektuïnardlunilo pidluarpok."

„Kapseennik okárbigirsaránga: „nâgliuksúsimne illereitsegluïnark'æjakaunga, Gudiga tettigidluarsimangikuvko. Allieisuleralloarángamale, Gude tórdlorbigiüarpara, anniàutigirsakalo tãursomunga kappialàutigallugit, nungúdlungalo tuksiarángama, terdlerórponga tipeglungalo, suugoamik ikpigirsakárnangalusaag."

„Ikingutiga tajma okartok, illomudle, k'ittôrnaka! seglungitsok. Utokallilersonga operisinnarsinga; uángatôg tamánna missiliktarsimagavko: isumagiksok, tamánnik Gudimit nerigukt ok, tekpàuna kissiet isumádluarbigallugo, tuksiarángame, tussárnekangissengilak.

Mersa Gudib illáne k'enútigirsavtinik tunnirsarãingikátigut, tejmẽitok ajunginerrursomik auagirsarátigut, takk'iksûtærunermik, pirsangoavudlo námagallugit tipeitsukudluta, nerigugluardluta, kákugo pidluárnerryomártogut."

„Gudiblo tunniüarsinnãunginiátigut k'enûtigirsavtinik; sillakáratalusaag pertlukkotiksaralloavut tuksiútigirsáravtigit. Siaroarterirsok illáne iglorpéngoænne isumakártok, pissõunermit anningãursàuterperksoarnidlo ajunginerrursokangitsok. Tamákkoninga Gude tuksiarbigirsartarungnarsià. Illáne kêsa anningãursarperksoït nerpsârpèj nárksamine. Anningãursàutit pirsarángamigit, pigirsæne narksame tunnièj, iglorpérksoarnudlo nunarsiartordlune, sullissærpok, nulliàlo sennargvissæriok. K'ittôrnækigle kallukallutiglo serpiokaut, angojokãiglo imerpetlártardlutiglo innûnerdlukauk. Okiut kapsingoæt kangiúnginerǽnne ernerit pikkatãursut atátartik tiglikbigirsalerpǽt, kingórnalo adlættôg arksâlerpèjt pigirsèjnnik. Tàukoa illǽt tigursãudlunilo nivingægâvok; aipàle k'emâvok, pitlàutiksamit annigórniardlune, pingajuǽdlo sillarsoarme angalavok pigviksærudlune. Arnǽt attunínermit assérdlileralloarpok, pinerdluksúsilo pivdlugo kêsa isertitâvok, angutǽdlo peetsorsoangordlune tókovok. Anningãursàutit suksarinerpatigit mâna? Siórnatut innûsimagalloárunik, pidluarnerrok'æjokaut! Arèit, k'ittôrnaka!

kiksàutigirsavut kanong-énersut siünekangitsarâvut.“

„Gudib kissime pidluàutigirseksavut ilisimauèj, tãursomalo ajúngitsok isumagiksorlo pidluarsaromatlarpà. Napparángama, tâva tórdlortonga: Gudi-à! nâkiginiangoanga! K'illamiglo piungnærponga. Peetsôgama, pûmisârdlunga tâva tuksiarponga: Angæjokârsoang-à! innûtiksamnik tunninga! Gudib tâva ikiorpánga. Ajorsarungnærdlungalo kujakaunga, tupedlerdlungalo terdlerórponga. Tajma, k'ittôrnangoaka! Gudlerput angæjokârsõudlunilo nâkiniktorsôvok, assangârkátigudlo. Tajmanilo tordlorama, annektíngikalloarpanga napparsúsimit peetsõursusimidlo, angæjokãursusià kollarissengikalloarpara tejmẽitok; isumakaissegama, napparmersornerroguma peetsômersornerrôgumaloneet, illuarkótigissegiga; erkarsàutiblo tamattoma ullapisaissegalloaránga.“

„Kapseennigle, k'ittôrnangoaka! pidluẽimersornek illuarkotigirsarârput. Innuït pertlokangitsôtuarunik, makkittalerkaut, arksoarnartullirsardlutiglo. Pertluleráng avtale, illumiügirsavut eřkarsàutigirsarâvut, námaksirseksavudlo isumagilerdlugit. Uangatôg, assarsaka! ajornerryssegalloarkokaunga, innûsungnimne angnikidliortangikuma. Missigileramale, nungúdlunga illuangitsullirsarángama, ajórnerrursomik pinekártonga: tâva isumakarponga: attego missilikadlaissautit, innûdluarner-

ryssanersotit, ajungitsulliarsinnarniaruït. Térsangalo pidluẽitsôjungnærponga.“

„Nâgliuktaralloárponga kingórnatôg, illelârnerrotuïnarpongale siórnamit. K’illamiglo mallugilerionga, pertlungnártut, tamákkonunga uánga nangminek paitsisãungikalloártonga, kêsa illuarkotigidluïnarika. Illáne nalegársoak imarsiornialersârtok tekkumâvigigiga. Tãursoma assatlárpánga, unnersórbigallungalo, pissorsoangortítsomagánga tekkominartungorsaruglungalo, ingérdlaviksame máttomane aiparisinnaromaguvne. Erngerdlunga auonejoïtsôvongatôg. Audlárbiksamut pikileralloarponga, tersangãinak nappatlárama. Tamánna pertlungnartorsôsugigalloarpara, ilisimẽitsúsimnilo Gudimun okallorojunganerponga. Nálegarsoak mullusinnãujungnærsok audlarmet aiparinanga, tytsuïtsengnikalo tamármik tâva tajmak! Tupedlersægeksãungilanga. Sabbatidle akkúnereesa illèjt kangiúmeta, tussàumalerponga, umiársoït ikkivigirseksaralloaka ujajáïrsut sórsuglugidlo pejarèjt, nmiársoarmiudlo tamása audlarúkèjt, kivgaïnangortidlugidlo. Gudib pârsinerǽt ajungitsúsià tâva missigilerpara, ilisimẽitsúseralo mallugilerdlugo, angæjokãursúsià kollarisimagavko. Têrsanga pinekarsúsika nungúdlugit námagiüarika, pâsisinnãungikalloárumaloneet, sumut manna ingaloneet illuarkotigiginnãugiga.“

„Sapêkalloarkaugut, angnerryvsârtub pisítsineree pâkartituïnaromagutigit. Nællusúïtsorsóartut tâva siüniksaktôg ilisimaissegalloarparput, nællyungnærkudluta, nellãutækkavut kannong-êtunnik naggatiksakaissersut kákugo. Tamáttomingale Gudim ilisimarsorsum angiúkátigut."

„Innûsukadlarnimne illáne pertlungnártok attóriakaravko, tamáttominga missigirsakangilanga, sumun illuarkotigissegiga: innub isumagiksub sillatõublo uámnit missilingnekarnerrursub tâva tupedlersarniarpánga. Okalluktõupánga sinektukkamik puïornauviængitsamnik, tamánna kingórna eřkarsàutigiüariga, nungúdlunga innardlugirseksamnik pinekaráŉgama. Ikingutiga tàuna imà okárpok:

„Mersa illungersóralloarkallunga uámnik pidluartitsiniartonga, Gudimudlo illuarirseksãuniardlunga, illâne tejmẽitok pertlungnártomik ikpingiëgingâralloamnik pinekárponga. Allieisúsersoamne nekkimaleralloarponga, Gudib illomut innuïn isumagigèj, pidluarsáromaudlugidlo. Nekkimanerub tamáttoma kodlilitlártipánga, imerdlârsivdlungalo sinilerponga. Sinektolerdlungale, akkosinermêponga sôrdlo, térsane tammársimavonga. Unitsiarponga, nællórnilerdlunga, sumut pissersonga. Angutib tâva pârpánga, tãursoma akkutiksamik unnersõupánga, nerigursórdlungalo, aipariomagánga. Mallíkavne, tessisersõupánga angutib igloánut, tãursoma illeksidluarpátiguk

innuksiarnersârbigallunuglo, ajunginersõudlunilusaag sillársoarme. Audláravnuk, tekkovonga, tessiórtima ervngusek erdlingnártok neřřivingmêtok tigugà. Akkagômet pullârpoguk innupilungmut innuksiarnêtsersoarmut, tãursoma, okàuzerdlukbigiginnarpátiguk, akpisallõudlunuglo, ajórtulliaromatôrsôvok. Iktórnartome tãursomane unnersórtima ervngusek k'emékpà, tamáttominga angæjokârsoak arksârà. Udlut pingajuænne tikik'ikparpuk innuk ajúngitsok piüẽitsorlo, tãursoma angæjokãutserbigingârpátiguk, attark'ivdlunuglo; tãursoma igloà ikuellektípà tessiórtima. Ajorsúsek manna ôlikulàutigâra. Kissimale akkutiksak nennineng ajóravko, unnersórtiga aiparisariakarpara. Tãursoma tessiork'ikpánga innungmut kajungeriominártomut kamagitârtorsoarmudlo. Aipangoara akkutiksamik siünekangitsûrsármet, auäleiklersub tâva erne audlartípà, unnersõukudlunuk, tammárnauværkudlunuk. Ikâriarsoarmudle apôvkardluta, angæjokàutsersivta ernerà ajektórdlugo, kôrsoarmut nakkartípà, epivorlo. Uminártulliarsoak mænna tekkoleriardlugo, sekkuneralloarkaunga, niblerkallungalo: „Erksinak'ersotin-à! Akkutãisuavdlunga tammaissegalloárumaloneet innuïlarsoarme, syssersok; kingórnale ingérdlajomajungnærponga senningoekkut nuname, tamáttoma tersangãinak angmardlune midluk'æjakátit.“ — Okallukadlarama, kaumarsúsib akkisuvpánga, tessiórtimalo innûsià innuïnãujungnærpok. Attar-

k'ingârnermit pædlórponga; unnersórtimale kivikpánga, imàlo okárbigallunga: „Pârsirsorsum akkútigikorsèj nǽllyungnærkit! Ervngusek, ipeksigame tigursara, tokonártoliovok; tajmãitomik ajúngitsok arksârpara máttominga, ajórtomudlo tunniúkiga pitlàutiksánut. Iglub ikuellektikkama arsèjsa attǽnne torkórsimaput anningãursàutit, tamákko angutim angæjokãursub, uávtingnik illeksingârtub, nerpsâromárpèj, angæjokãursutigikudlugit. Innûsuktorle, kôrsoarmut nakkartitara, k'illangoamik anguminik tokotsissegalloartok, arksoarnártullirsaminiglo arnǽn allieisûtigitlàissegalloarà. Akoïmisârdlutit Gude nálegùk, tunnarallugolo pekkovartuarna; mianersoridle, Gudim akkutigikorsèj pâsiniaromanagit, pisítsinereelo nællyungnærniarnagit!"

„Ikingutima tajma okalluktõupánga sinektukkaminik. Illipsilo, k'ittôrnangoaka! kákugo missiligakarnerroleruse, nángminevsine adlænnilo kapseersoarnik tekkosáromárpose, kannok pidluàutiksâsugirsarput illomut pertlungnárkotãursok, kiglorlo nellãutægarpérksoït asserorsârutiksâsugirsaralloavut angæjokãursutãuginnartut Gudirsârsoarmit."

„Mánile nuname adlamik pinekaissengikalloárusiloneet, pertlungnártomik kissiénne, nâgliuksúseïnarmilo tokysseguse, tejmẽitok tupedlersinnaritse; nángminek pertlungnevsinut paitsisãungikuse, atàuzek arksârnekarsin-

nãungitsarse ullapisàutigiüaissegausiuk. Tamáttominga ajokærsóradlaromárpause.“

„Tokuksãungilagut, k’ittôrnaka! Timmivut uïnikardlutiglo sàunekartut tokyssegalloarput, auningyssaudlutiglo; tárnivudle, timmivtine innekartut, nõugomárput innûniksamut, térsane pidluardluïnardluta, nappárata, anniárata, ajorsárata, nâksãungitsomut innûtuïnaissaugut. Tamattominga Gudim unnersorbigátigut okàuzimine, máne nuname sapingitsavut tamása námaksiniarutigit, ajungitsôdlualerkudluta. Ajungitsullingitsudle isukaissengitsomuttôg innutuïnaromáriput; pertlokangitsônauviængilædle, tokoviungitsomile ornigeksamingne anniaissaput, ajórtulliægarsoætik pivdlugit. Tamákko adlædlo kapseet ilisimauaka Gudim okauzeenit, tamakkoninga kákugo ajokærsoromáriause.“

„Arèit, k’ittôrnaka! utokallilerponga, timmigalo k’illamik tokyssavok. Nællugalloárumale, tárniga tokuksãitsok; siünekangikuma, Gudim angæjokârsub, sôrdlo nuname máttomane pertlokángitsôtitarigánga, timmima tokoæt kingornagut pauk’edluaromagánga, ikiórdlungalo pidluarsáromagánga: assukiak tâva næglinaralloarkaunga. Nællungidluarparale, innûssersonga illorrum ungatáne, pidluarnerrojurksõussersongalo máttomanênimnit.“

„Illomut“ — pilerpok Pavia: „sillam aipáne pidluarnerryssaugut, nálekkavtinut an-

gerdlárdluta, akkutigikorsèj máne nuname malleroársinnarutigit. Mâna erkáïara okkalluktuangoak, kannok terdlerórdluta tokoginnãungortogut. Abrahamib, Gudim innuvtæt opérnermiglo ajugãursum udloee náïartolermeta, utokallivdlune udludlo innûvigirsæne námagallugit, tokovingmine innalerpok, k'ïttôrnæne erngoutæuilo kákokârdlugit. Káviëllogallugo illuæt. Innutokarle k'êmavdlune okallulerpok tâva: „k'ittôrnangoaka! mâna kákolerpánga Gudib opérbigirsama!" — Pidluárkoèjlo. K'ittôrnèjle k'íjaput, okallúglutiglo: „Kannoktòk tókovikset kangiúkadlarile!" Abrahamile akkiok: „Nagga, assarsaka! udlut innûvigirsaka tamása nàudlugit mérdlertotut sakk'iüartonga kênæt sâne illomôrdlunga assenniglungalo, — saagmè tâva mâna, kákolermanga, mullussanerpik, tekpãursomunga angerdlárdlunga?" — Tajmale okallugærame, niak'e okúpà, annerningærdlunilo. Tokorsuble kênà sinigluartub kènàtun êpok."

„Kannoktok tamàuta Abrahamisut tokoginnarnãugut!" okáriok Egede. „Illipsile, k'ittôrnaka! uámnit innûsungnerrogalloark'ersose, kákugo mallígomáriausinga umanártomut nâksãungitsomut, ajúnginiaruse illerkoriksôniardlusilo. Uávtinik tâva tekkok'igomárpogut, alliænẽitsorsoarmêdlutalo tipeitsugomárpogut, tipeitsúsivtiniglo arksârnekaissengilagut!"

„Assársangoaka! Tamánna tupedlersàutiginâra, tokolisseguma, illipse atátarse, ikingutingoarse, illívsinik assennigluartok, nálegomárikse, illuártulliarnevsiniglo k'ingakonẽitsungorniaromártose pidluarsúsiksamut, térsunga siülersoriause. Umama innækogirsèj assarsagvâringoaka okkorse! nællunǽritse, unnersõutika malleroártuïnaromanerise?"

Mérdlertut tamármik illelârdlutik erk'ipǽt, kodlilingârdlutiglo unnersórbigǽt, ajokærsûtèj nálektuïnaromagèjt. Pavia tâva okárpok nællunærsoïominártomik imâitomik: „Gudib pidluarkyomarsæne tunnirsarèj k'ittôrnænnik isumagiksunnik nálektunniglo!" Egedible arsersutingoak tokudluarsinnãungornermik naggatigà iménna: „Tobiase innutokangorame, okiorpérksoïdlo angusimaudlugit, nappangâlerkau, udloeesalo naggatǽt nedliúsimavok. Erneràle Asariase k'ikârpok innængaviǽt senniáne, k'íjaudlunilo; angume sórsungnersoà kingúrdlek erdlok'irsutigitláramiuk, kappiasukallunilo. Tobiasile nimâranilo kappialángilak, tárningàle k'êmavok, kênàlo kaumarikau, anniarsúsee kippitsiarángeta."

„Asariase tâva okárpok: „Sillæt tupingnâk, atátaga! umatimne aijaisôrkaunga. Sórsungnersoarme anniarsúsersoarnilo tokublo kaglilernerâne tupedlersotit sillatengærsotidlo tekkoagit!"

Atátab Tobisaib tâva karne angmárpà, okallúglunilo: „Arèit, kapseennik okalluktõu-

kivkit ingérdlanimnik Medenib nunánut, térsunga atátama audlárkogánga innûsungnima udloeene. Atátama enerkorsèj námaksidluarsimagavkit, angerdlarbiksara nedliútileriok. Tupedlerdlunga angerdlalerponga, sulliarirsara námaksisimagavko, angumalo igloánut ingerdlagama. Udlut kingúrdleet erdlok'inártolirksôput, narksársoït siorársoït imarpirksoartunêtut akkutigirsáriakaravkit, kakkarsoïdlo imnârsuglit ituïtariakardlugit. Erkarsàutible atátamik igloániglo sillatengærsarpánga, auætikalo nukingærutut nekkursektípèj. Ingérdlalertorkaunga, atátamalo igloánut apôdluarama, angutiga erk'ipara kongæsiágut. — Areit, ernera! ingerdlanersoara nâsimavok — atátamut audlalerponga.“

„Tamákko okàuzeriværdlugit, nappàursoak sualulitlárpok, ernerminidlo erk'isimaudlune annerningærpok.“

„Tãursomatut kannoktòk tamàuta sillarsoakut ingerdlanérsoarput nâdluardlugo, atátamut k'illangmêtomut angérdladluarnãugut!“

Egede máne nipangerpok, angerdlardlunilo. Mérdlertudle kibligursãukallutik atátarsiartik sinigluarkoæt, innáriartordlutiglo.

Unnuïn arkangæn-aipæt.

Tokorsunnut pirsáriakarsusivtinik.

Akkagokut unnuleriarmet, Nõungmiut

eneridluartut kapseet, mérdlertun illegállugit, illuæt Egede, ajokærsoïnerà nalengnâromatlárdlugo. Egedible sikkivigikârdlugit okallúkbigèj iménna:

„Nællursônermit illâne illerkotokársoït illerkoriüarsinnararâvut, isumáliütigissennagit illuarsúseennik illuangitsúseennigloneet. „Siüáïrsavut tajma pirsártut.“ Tamérsa paitsisarput, illuárnermik tussáralloarángavta, erk'æjasúglutale isumaliútigissennago.“

„Illerkorse tokorsokarángause: illinasuardlugit, annerteriungnæriarángeta, illuárdluïnangilak; kapseet illinauviarausigit tokudluarsimangitsut, illiverme ilitsorigalloárdlutik nâgliungnartórsoarmik tokosartut.“

„Nunavtine aglæt kapseennik udlisíkalloárdlugit, tejmẽitok illiverme umarsartut kapsingoæt tussàumasármiput.“

„Ardlâgun-gôg Pellese Gronau, iglorpéngoætigut ingérdlaniardlune, akkiniktárbingmut piok, udlok k'ekkârsioromaudlune. Neřřirseksæt utakk'idlugit, ingérdlakane aiparallugo, innesiamingne singusârnialerpuk, k'assuærsaruglutik. Tersangãinak tupaktitãupuk perpallungmit innimit sennimingnêtomit; erngẽinarle nipangermet, sõursupigæk, áma singusârnialerdlutik. Perpallurksoarmigiok tâva, sôrdlo iklerbirksoak neřřivingmit nakkárpadlæktok; annersângoarpalluktomik tussársorimi-

puktôg. Isérniaralloartuk, mattoàle parnærsimarsok. Nálekk'iksársinnalerpæk tâva. Annersâmirsâk tussægaralloæk agdlirsok, sôrdlolo matto padlilerà. Iglum innuà kákoæk mâna, siünersioromaudlugo tamáttominga nællunártomik; aggingilarle. Kêsa pannià neṙṙirseksængnik majõursileriok. Iseriangoarmet, apersolerpæk perpallungmik annersârnermiglo tussækkamingnik, tamánna illerkominit mâna tussajuanarungnærsok. Akkinane' niviarsiak, annilârnermit pôgutak nakkáïvdlugo, atterasuarpok. Iglum innuà nulliàlo majoárasuarpuk, mattolo angmárpæk. Tekkuysungnangoarle! Innuk sennigorgvariksimarsok, tokorsotut asíngatigirsok, térsane sænne k'ikârpok, tuglérsoarmik imutekartok, karmangmut ajaperdlune, sôrdlo ordlokajãursok. K'eviárnereesa arsigigèjt utokaviub k'ajengnársirsub k'eviarneree, okàuzeelo sôrdlo mérdlertub okallúngniaralloarneree siünersiksãungitsut. Sunãuba iglum innueesa ittoæt, tersunga tokosimarsorallugo illirsæt, mânale udlut pingasut kangérmeta, õunarsisimanerminit ilitsorirsok. Illergvà tungmark'ængne êtisimarsok, utokarlo ilitsorilerkârame, mattoà arktorsàutigallugo nakkartíkà; tamérsa perpalluk siúrdlek tussægæk. Kingórna utokàk ingikalloárdlune illivermine, makkiniarsoardlunilo aksorôralloarpok annio gõuniardlune; nukiglârnermidle imukominidlarvsiarkotekardlune, makkineng ajórpà; kê-a tamánna erdlok'ikotigallugo, illergvà tungs

mark'ængnit nakkardlune, nángminektôg nakkáriok, tajmalo makkingoarpok; tamérsa perpallum aipà annersârnerlo tussægartik. Erkórdluardlunilo ilitsorilerdlunilo nukiktoleriok. Sulle nukiktungidleitsiaralloarune, annekbiksærutik'æjartok, tersúgongoak illivissegalloarmæne. Utokangoralloardlune kingomut innûtsine tipeitsûtigingârpà, okiudlo kapseet k'ittôrnæne nejóradlarpèj, Gude kyzevigituïnardlugo, illiviktinnane ilisimarsarmane."

„Kapseet" — imà pigajukau — „uaptut pidluángitsut! Kapseet kattængutimnit tokokosëïnarsimarsut annékbiungitsome ilisimarsaralloanginerpæt! Kannoktòk tamármik illirsãursut illomut tokoviksimagilit, irbsum illoáne nâgliungnarnersoarmik tokokonnatik!"

Utokak nukiktoriarame, iglorperksoaliartok, kaitsorsáïrsok tèrsanêtok orniglugo. Tàuna unnipkârbigà kannong-êsuserigalloaminik, aperallugolo: „sulle tokokosersinnãunersok, sumidlo k'ittôrnèjsa ilisimaissegæ̀ne illomut tokosimarsok, tokokosérsimangisinnartorlo?"

Kaitsorsáïrsub sillatõub sâpà: „Innuk annerteriungnæralloardlune, auà kôgungnæralloardlune, umatàlo aulajungnæralloarpet, tokoviksimangikalloararau illâne. Tokorsomik

nællunærkôdluarsinnarpok timmim ãurnerà. Erkárdlisit okárbigigikit: Tokorsok ãursungnilerpet, timmǽt kâ puïngalerdlune, k'ernertidlune, tungiortidlune, korsorpallukpet, uïngà ak'idlilerpet, nærsæk pudlerlutik sungarpalluktidlutik: aitseit tâva ilisimadluarsinnãuǽt tokoviksimarsomik, innûnerublo k'elerutèj siünersiksãungitsut k'elerussærsimadluïnartut."

Imà unnersõudluarsimaudlune utokab k'ittôrnæne erngoutænilo uterbigèj, okãudlugidlo, kingórna innuk tokorsorikonnago, nællunærkotit tamakko pekkárdluartinnagit.

Adlatôg ilitsorilersok tokorsorigalloak tussàumasarnarpok. Innûsuktok iglorperksoïn illǽnne kaitsorsáïnermik iliniartok. Ikingutime illegeengnerǽnne nappariok tersangãinak, õunarsisimangajektorlo innesiánut angerdlãupǽt. Kaitsorsáïrsut nauviægitlárǽt tamánna, pekk'iksârniaralloarnerǽdlo sorkonnago, ajuleriartorsinnarpok. Ilisimariardlune peblerorpok, udluglo mardluk nâmanik, tokovok. Angæjokǽk ungesiksomêmanik illigviorsinnãunago, ikingutèjsa iliniarkatèjsalo assanermit tokorsomut illigviolersârpǽt. Tokongarsok pinnersomik annorârtortípǽt, tuksiatârtitsivdlutiglo imermik serk'itsartarpǽt. Udlut pingasut kangermeta illirsãussersok. Illiartorbiksà nedliutingidleïtsiarmet, arnæt annorârtoïrsut innimut sennianêtomut anniput. Tersanêleriardlutik

tokorsum innánit perpalluk tersangãinak tussáramiko, innungoakangitsorlo ilisimagamiko, annilârutigæt. Iséramik, nenneròut atàuzek senniáne êtok nakkártitak tekkoæt, sôrdlolo tokorsub tellerpià aularsok; missilikk'iksáramikolo, annerterimirsok mallugæt.

Nukiglângarsok napparsimarsok, udlut pingasut tokokosérsimarsok, kigẽitsomik nukiktoriartorpok, kingórnalo perk'igluarnerme innûmersorkau, utokangordlunilo kaitsorsáirsôvok. Unnipkârtarpok nâgliungârsusiminik táïksãungitsomik, tokokosérsimatidlune, passuktarnereet tamása ingminut tokorsotun-êtomut ilisimagamigit. Tussáüardlunilo missigiüarpok, aulamingoarnerle saperdluïnardlugo. Timmà tokongarsotut ajegullarsok; tarngàle umarsok. Ikingutime allieisungârnereet k'iglytsengnereedlo tussáüartarèj; annoréjarmæne, ugvardlune imúdlunilo missigidluïnarpèj, sennarsublo ôktormane illiviksæn angirsúsiksánik, tamásalo opellungârnereet, illirsãukudlune, mallugivièj. Nâgliungnarsillæt! Illigviksà nedliukaluktualermet, kissimêdlune isúmaliútigivetlarpà illirseksãunine, tersangãinak nukingee utileriput. Aulaniarkârdlune nenneròut okpitípà; kallerk'iksàut siúrdlek tamérsa annengneránut.

„Tokokosérsimatidluni-gôg, pingasunnik anniarolurksoarpok. Siúrdlek anniàutigigàgôg, Pellesib nipitosârdlune okallõumane tamármik tokongarsorirsæ̂t, okàuzee nungúdlutik siütingunakaungôg. Aipàle anniarolòutigigà imãitok: irsæ̂k karnàlo mattúniarmatigit. Ikingutèjsa illæ̂t aksame igdloæ̂nnik karvserágut igdloæ̂nniglo taubloæ̂n attágut aksut epumangersárniarmane, sôrdlo agleroæ̂k napigaluktuartuk, annernarsoakau-gôg. Pingajuæ̂t anniarigà mænna: imermik niglertomik serk'itsaráugæne kênágut, tárniminun aglæ̂t anniarirsarà-gôg. Imerle tamánna annàutigirsorà; kapseennik serk'itsartarmæne, illæ̂t karngæ̂n illoánut pirsártok mallugirsarà, tamákkoalo passuarpadlarngæ̂nnit kingomut aulaniarungnarsivdlune.“

„Tamakkonanga ilitsorilerpogut: *Innuk tokorsõursársinnãursok, tussarivdlunilo isumaliórdlunilo missigiginnãudlugit* tamása passuktarnivut illigviorniardlugo. Missiginek sillæt nâgliungnangoarkse! Imãilliginnâvogut missigidluïnardluta innûrsogut, nukingoakaratale aulaissanermut; imãitomik, timmingoavta illûngà k'ellutidlune, ajegullasidlune niglertidlunilo, tejmẽitorlo tarningæ̂rsimanata. Sôrdlo auætivta ardlèjt nukiglârsinnãursut, aulatinerlo

ajórdluïnarivut, mersa sulle missigirsakangoar-alloartogut. Sôrdlole timmim illaïnangoà máne ilisimajungnærsartok, tàjmatôg timmim illúngà ilisimangitsôsinnâviok. Akursamikut k'ellutit-sirsut tersakà illâne õunarsisimanermingne ar-singajánik missigirsaralloarãingilæt."

„Kannoktòk tamása tokorsorirsætik imà pekk'iksârniarilisigit, sôrdlo tokungikadlár-meta; sulle tussaralloarnerpátigut, sulle mis-sigigalloarnerátigut, illumigudlo kyzevigalluta, passukavtine."

„Kaládlidle kannok pirsarpæt? Innungum annernerà kipperiangoaránget, erngẽinak ami-sérsorarǽt, nioǽk pekk'itersoardlugik, imàlo epitiniardlugo, tokodluarsimangikalloarpet. Attà nunavsine nángminevsine sõut pisimarsut tussáradlarsigit:

„Siorngâk Nennortalingme Isigærunek, Kristianimik koïrsutilik, napparsimaüaralloard-lune kêsa annerteriungnærpok, timmà ajegud-leglunilo niglertípok, tokorsotudlo élerdluï-nardlune. K'íjauǽt, idlermidlo akkaromaud-lugo, amisérsoromagalloarpǽt; Davidib Klei-stib kissiénne innerterpèj. Missilingniark'ik-sáramiuk, okkòytsià mallungnangitsomik aula-kajãursorà. Naytsersórtuarpǽt, perk'iksârner-tiglo akkêsorsiǽt piominarnermik. Udlut tedlimæt kángermeta, tokokosérsimarsok kingo-mut annerterilerpok, kigẽitsomik nukiktoriar-

tordlune, kingornalo okiun arbaneglit innungoarpok, kajartômaudlune angusárdlunilo illangoame tipeitsûtiksænnik. Davidekangipet, illissegalloaræt, illivermile annerterileralloárune, kannong anneissegalloartok annerterbiungitsome aulâmibiungitsomilo?"

„Ardlâguttôg Ulliüteksãugalloak niak'erritlárdlune tersangãinardlune annersârungnærpok. Erngẽinak amisersordlugo illiæt; unnuangormedlo illiverme kalleřarpallungnek tassariæt — *orningminagolo!* Kanga tàjmak! Allieisungnertôngoïn — okkorse! K'irssamut sâlerarause, annerteriungnærsudlo amisersorasuardlugit illigviorniardlugidlo, isumaliórase, innuk tersangãinak tokodluarnauviængitsok, kigẽitsomigle, tokovigarau. Ounarsisimarsut unnersõukílise. Siúrdlermik tussárungnærdlutiglo irsèjt târtileraraut; tâvalo auætèjt nukiglârdlutik, timmim illûngà ok'emẽidlilerpok, tiglek unigarau, kâ, kênak pingârdlune, asíngalerpok niglertidlunilo, irsik nukiglârnermit mattulerpuk kaumarsarigungnærdlutiglo. Nappársimarsok illâne k'oïrsárdlunilo angôrtariok aglæt siünekángitsaminik; umat kissime sulle mallungnángitsomik aulâmirsartok, pugvæglo ingmãursangoamik puktadlektardlutik, auk umamit kôlârtok akkutiksiordlugo. Segluïornẽipok tâva: *umarsõutit uningaüarsinnãu-*

ga!loartut, innuglo tejmẽitok tokodluarsimanane.“

„Opernẽipetlárarau toko nappàutinne imãitunne:

1) Sinártonerme, k’ellutitsinerme, avsárnerme.

2) Epirsunne nugvamit koërsungârnermidloneet merdlertunne.

3) Tersangãinartunne auærnermit, tingmingnermit, akpapædlârnermit, aksorôrnermit, erneræ̀rsunnilo.

4) Annerteriungnǽrsunne õunarsisimangârnermit, akursarinek pingârdlugo.

5) Tersangãinartunne kamangnermit, tipeitsungnermit, tettaminermit, annilârnermidloneet.

6) Nâlungiârsungne anniniardlutik epigalloártunne.

7) Kajãursunne umiursunnilo, nennérsimanermit, issermit ingnâglegirsamidloneet epirsunne, k’éjursunnilo.“

„Nungudluse tókorsokarángause, nálektuaissegalloárpæse, ilisimadluarséïvdluse tokodluarsúsiǽnnik. Nællunærkotit amérdlagalloarput; ivkole kaitsorsáïrsum okàutigirsèj tussækkæse kissimik nællunǽrkotãudluarput. Tamákkokartinnagidlo amisersojuïniarâluse, kingomut annérterirsuksãugalloæt tókokonnasigit.“

„Okáromanerpose: „uávtine ajórnaralloarkau, tippapetamè, nappàutigiginnãuarput,

iksórpetalo, nisut pekk'iteksãujungnæissaput.“ Illomut tippagalloartut nauviænãursaralloarput igluvsine kiektórsoarne, kissiénne amiksæt utitseraraëse, nekk'idlo mikiarseraraëse igluvsine, tivkeedlo perk'igluarnangik'ersut annersârnevsinik êjuaráëse nellinginarallugit, mersa innardlûtigingârise; innuglo iblernártok — assangârnerrursæse aglæt anninasuaissegise, tivkæt ærallugo! Aursame ajornárkotekardluïnangitsose. Sennivsine tupârsungoarmut illirsárdlugit tókorsut, nàytsersorsinnãugausigit tokodluïnarsimanerub nællunærkotèj. Okiomilo aglæt nauviænángikalloarpok sillaitorsarèjnne; illomut tókosimagalloardlutik ãursungnileralloarpeta, k'illamik tâva nællunærkot nællunëipetlârtok missegissegausiuk. Tipilângoarle sulle operissengilarse. Tokorsub kâ tungiortidlune pudlerlunilo, k'ingágut karnágudlo àugasârtok tipitôk kôlerpet, tâva amisersórsinnãuarse. Tokorsut tivkæt nauviænarungnæissavok, igalársæt makpersartarusigit udlut nungúdlugit, iglo kirsektingârnago, pãurnakotlungnik pyórtardlugo, illirsãupedlo, igalársæt makpérdluardlugit, iglo sellikk'iksárdlugolo tipârsártarusiuk.“

„Tókorsok kissiénne irksorpet, nisuk pekk'iteksãujungnæraranuk.“

„Saag nisuk pekk'itíssapæk? Tamérsa illérkot illuángitsok ipperægeksarse. Imakà kaitsorsáïnermik iliniartok ivna, kanerme mat-

tusimaneránik anniangârtok, nioæk áma pek-k'itídlugik, amisersóralloarparsuk! Imakà ia-pangoarse, k'ittôrnangoarse, kattænguterse — nellingánigloneet — innukatẽinarse tajmãilliü-garse tãursomatut illisimaginnaralloarpet! Imakà Kristian ivna, Davekarane, illisinnar-alloáruniko! K'íjaüaralloaruniko, kingomut iter-sársinnãunerparsuk? Opítuarnerædloneet suk-sarauk? Opíkisardluse sillaitorsárniarsinnaritse, tokótsirsôkonnase, kingórnalo puktarsinermik pitlægãukonnase. Sorârutingisẽinarisigo, tó-korsut perk'iksârniarnerme nálektuardlugit, ãurnermik nekkimẽitséïvdluta, umarsòutæt missiginerædlo kammídluïnarsimarsok. Kan-nok tipeitsyssengikalloarpa innûsuktong ivna, atàuzimidloneet isérsimarsun illænnit tussar-alloárune: *tokodluarsimangikalloarnerpok.* Tãursomanga ilitsorilerpoguttôg, imermik nig-lertomik serk'itsárnerub pikkunarsúsià tokoko-sersomut angik'ersok, kannorlo tamánna nukik-torsàutigigà. Tajmãitomik illuaissegalloárpok, tajmãitut tersangãinartut serk'idlektarutigit, pingârdlugit umatim erkáne niakoeesigudlo. Umarsúsib irsertorsinnarnersub nekkursektigio-mâralloarà.

„Tersangãinarsimarsut, kannorloneet illi-simagalloárdlutik, sualungmik perk'iksârniais-sauæse. Isítut, k'éjursut, mérdlertudlo nen-nérsimaudlutik innûleriardlutigloneet epirsut,

tokoviksimarsarãingilæt, mersa tókorsotut ékalloartut; illaginnárnekarunigle, tókovissaput, ikiórsinnãugalloædlo piminatiglo pirsôput tâva innuït tajmãitut tokoænnut."

Egedib máne okàuzine kippièj, unnuarutilermedlo, tamármik k'assuærsariartorput, ingmingnik sinigluarkorsikârdlutik.

Unnuïn arkangæt.-pingajuæt.

Tokokosérsimarsunnut pirsáriakarnerit.

Akkagokut udloærdluanginerâne Nôngmiut Egede annærsuarbingmêtok káviellogik'ikpæt, unnersòutèj tussarnârniardlugit, Pellesiblo isumagiksub illæne ajokærsork'ilerpèj imennà:

„Tokokosérsunnut passungniksæt nællungoarausigit, mákkonanga ilisinnãuæse.

I. *Imame epirsut.*

§. 1.

Kivirsomik tussarángause, erngẽinak kakk'ínasuarisiuk. Telleesigut kakk'íniariakarparse, niakoà kodliotidlugo. Isigèjsigut kakk'ídlugo, niakoà adliotidlugo, nauviænarpok. Mianersórk'iksáriakarioktôg, nakkáïnauværsárd-

lugo, aktortèjlivdlugolo niakoágut, kongæsiágut sækkeesigudlo.

§. 2.

Kakk'itiræerparsuk, attirsèj k'elerussærnekariakarput pivsârtomik kongæsiágut sækkeesigut akoágudlo, sortluglo sellik'iksáriakarpuk sullungoamik, karnàlo, angmárnek sapingikuniko, ervk'ejariakarpæt nuamik, kappumik, irbsõursakarpedloneet, perojuærdluïnardlugo illoágut, imàle selligomárpæt, illupâksiaminingoamik tikek pôrdlugo, missiksork'iksárdlune karnà kàudlugo, kórkà tikiniardlugo aglæt, tajmalo perojuærk'iksárdlugo, nungúdlugit pirsáriakaranget. 'Tâva illirsariakarpæt nærsæk tungatidlugik ivksiavingmut, nappartamut imãitomudloneet, niakoà kuksartitsiardlugo, angutibloneet nukilirksub erk'íssauà tunnoánit timmæt k'ekkágut, kiætà kuksangaitsiartidlugo, tajmalo akoam innelloee akkerpèj sækkirsab tungánut, imek nærsængnêtok tordluánêtorlo annikudlugo, tajmãilliormersoriakangilarle, auk niakoæt tungánut kivikonnago.

§. 3.

Kingórna annorèj kausersut pilleglugit pærasuaissauæt, tuovioïnak adlertordlugo, adlam attugèjnik okoruserdlugo, k'epingnik imutiksakangipet. Mattângarsok kakk'itãupet, erngẽinak adlertordlugo okoruseriakarpæt, àu-

latingârnagole pissaput. Okorusingârèjne ajunginerrovok. Aursame pigalloarpet sekk'ineriksome, sakkaitsiame imnârsub sâne oŕk'oẽitsiame illisinnãuæt.

§. 4.

Okorusersork'iksárèjne, kajnam ameenik kalleraminermik izæminermigloneet akkiáriakarpæt, kiæsik niakoàlo kótsinitsiangordlugit timmîm illánit, aulatingârnerle mianerallugo, niakoà urgvâtinauværsárdlugo, nivingatínauværsárdlugo, okúngatinauværsárdlugolo, tàubloánigļo sekkiengmisinauværsark'iksárdlugo.

§. 5.

Tupek igloloneet iserbià kiekpetlárpet, sillalo k'ejanardlune, umik kodlardlugo igalársædloneet makperdlugit pigilit — suërmigle mianerik'iksárdlugo, innardlútigissamago — tajmalo niglersáriakarpæt, isertinanile ajunginerryssavok. Iglo tuperloneet isérsimavià innuktôvetlártissengilæt, ikióïrsut kissésa isersimatidlugit, pyortárnekartinago kolypsersokartinagolo, pyoæt illuángimet tãursomunga.

§. 6.

Iseriangoartok annoréjarsimangikune, an-

noréjarnekariakarpok, sôrdlo §. 3 pekkorsãursok, adlertork'iksáromárpædlo tamátigut timmikut annorâminernik kirsártunnik, angnermik merkolorosilingnik, tajmãitokarpet; adlakangipedle, tâva piniksænnik k'eratavetlángitsunnik. Kissiénne ingmèitsiak adlertoriakarpæt, *timmà manguktinnago pudeglo pudleksimatinnagik, aksut aggiarnek innardluksimamet.* Karngà sortluæglo silliktariakarpèjt. Kirsektiniaissaviættôg tâva. Piniksænnik koïænángitsunnik adlikseromárpæt, k'epingmik nangérdlugo, timmà isuïsimatidlugo, kiætà kótsingnitsiangordlugo, tellerpingmut innængakannersidlugo, tàublominik sekkiengmisinago, idlerub k'ekkánêtissauæt, tamagingnit padligeksangordlugo. Mâna k'epiktork'iksáromarpæt okórtunnik, audlarnerdlugo innub kirsarneræt kirsark'itsiangoánik, kigẽitsomiglo kirsarnerrursomik.

§. 7.

Kirsængniartidlugo, annersârtiniaralloaissaviættôg. Sekkiæk igdluktuk aksangnik igdluktunnik nak'idlektaromárpæk, adlab erksaroágut sennerk'ækikudlo aggiartidlugo aksaminik kirsæktunnik, annorâminernik tingmiaminingoamigloneet kirsartomik, puángnit púdlengnek illuarungnærsok annisiniardlugo; pingajuæta, innub enérsimarsub, perk'iksub k'ajengnángitsublo epirsub karngágut annérteri-

bigingãissauà, k'ingæk miliktídlugik, térsona kingomut annérteribigirsà annísinnarkonnago, illoánut pingikadlartok, akajaroánudlo pekkonnago, korkà illummut nak'iktaleitsiariakarpà, sekkiǽgle nak'iktarnauværsárdlugik, annérterbigitidlugo. Tajma simnersàissaput, pudlengnek annisíniardlugo annérteribigallugolo. Karngágut ajórnarpet, k'ingágut annérteribigirsariakarpǽt, karnà mattusimatíniardlugo. Annertérbiginekartinagole, karnà k'ingàlo sellik'iksársimagilik, annerterbiginekartidlugolo, kappiórmipet, adlertórile (§. 3).

§. 8.

Kirsektêmigiarune, timmikut tamátigut aggiárnekariakarpok annoraminermik tingmiaminermigloneet, telliǽk, ukpatǽk isigèjlo pingârdlugit, k'emertloà, sækkiǽk nærsæglo pivsârdlugik. Sækkiǽkikut sammanga kongmut aggiaissauǽt. Alloǽk k'eratarsômik aggiangâriakarpægik, iperkamigloneet kirsektikkamik, adlakángipet.

§. 9.

Annerteribigitidlugo, pyortàut, nerksungmik kingmerkotilik, tupangmik ullipkârdluarnago ikítariakarpǽt. Kingmerkotà igivningoamik peřrakserdlugo erdloágut mangússauǽt, pirsab kanerminik niakortágut aksorôrdlune pyoà illoánut supigiliuk. Kakutigut soraïd-

lektardlune tajmãiserile, sorârsimatidlugolo, nærsæk sennimut aggiárnekartuarilit, kallisiæn erkágut pingârdlugo. Supirsak tellerpingmut innængaissavok (§. 6).

§. 10.

Imà kirsektiniardlugo, annerteribiginiardlugolo aggiárdlugolo sorârutláriaraunasiuk, k'assuginagolo, udlum illarsoàloneet umangikalloárune, kapseet umarsorêkalloardlutik umararaut, tokungarsolimersortut illáne akunérsoak aitsèit ilisimalerk'ikamik.

§. 11.

Malluksariaruse umarsúsiánik, imãitomik: kà k'etullilerpet, timmà kirsektilerpet, auætèj kênaloneet erk'iüalerpeta, sækkiek kangattâmileralloarpet, illoà kolluarpet, umatàloneet aulâmilerpet: tamànna tâva kajumiksàutiginiarsiuk perk'iksárnerme kippisuïtsome; illungersórdlusilo sillaitork'iksáritse, tamása missiliktuïnardlugit, passungniartidlugo.

§. 12.

Tajmãitome mallungnártome umarsúsiánik, perk'iksut akkullârmiügigilisigit isigèj, simnersárdlutik, niglerkasarángamik. Aggiártuariakarpæt, tedlik nitsuglo pingârdlugit. Eïsinnãungolerune, kakutigut imertarkagile kallutàutib immánik imermik kirsalârtomik,

tamánna tupârnamut, pekkángipedloneet, kajãursamut koïrsak têtugarigiliuk*).

§. 13.

Umarti eksab kênà puïpet, tungiortidlunilo k'ernerpet, tak'èj kongæsiáne suángasimapeta, auârsimaguniloneet, tak'arsioriakarpok, tak'arsiorsinnãursokarpet.

§. 14.

Sikkokut isítokarpet issitôme, tâva kakk'itãugune, k'ejusimananiloneet piok, passútariakardlunilo, sôrdlo siórnane agleksimarsok, okorusingârdlugole, k'ejukonnane akkume iglomut; kirsektinialerunilo, ingmangoamik audlarnériakarpok, kigẽitsomik okorutiksæt agdliartortidlugit; — k'ejusimaudluniloneet pigune, passuternekarkâromárpok, sôrdlo k'ejursunnik agléksimarsok §. 16, auksérniarkârdlugo pissaput, kingórnalo kivísimaginnartotut ikiórnekaissavok, sôrdlo agléksimarsok §. 3 audlarniütigallugo §. 13nut.

---

*) Tupârnak kajãursarlo kissimêdluïnarungnarsipuk, Kaládlit attórsinnãursægik. Tupârnak asseroïnanginauviængitsok, kapseennigle illuarkotãudlune, missiliktárnarpok. Kajãursak kimiktonerrovok, perk'ingnángikalloarkokaule, attórnekarpetlarángame, tejmẽitok pikkunartotut máne attórsinnâvok, tamátigut tupârnakangimet.

II.

K'ejursut.

§. 15.

Innuk k'ejursógalloak tokódluarsimarsõungilak. Nennirsãursarput tajmãitut sissamænnik arbanilingnigloneet udlokarsimarsut, annéksimaudlutiglo sillaitorsártut passungnerǽnnik, kivirsunnidloneet pitseriardlutik. Asingardlutik korsorpalluksimarsaraut kênèjsigut, kardluk irbsotidlutik tungiortidlutiglo, ameet pennérdlutiglo k'eratakaut auætèjt ajegullaput nappiavdlutiglusaag.

Tajmãitut kirsartomut erkutláriaraunasigit, ingnerubloneet sánut pisínagit, annorársænnigloneet okorusernagit. Tokoviksinnaissaput tâva. Aukserkârdlugit kirséktitseriakarpèjt. Nennirsãudlutik umalâralloarunigloneet, kirsartomut erkotissengilæt.

§. 16.

K'ejursum annorèj erngẽinak pilléglugit, annoréjariakarpǽt; mattángarsok apumut illivdlugo suëkangitsome, mattôrdlugolo pissaput apumik irvsoèitsiamik, karngà sôrtluǽglo kissêsa pinnagit. Aput nak'ittalâriakarpǽt. Mardlûguse, aipǽt tâva nejóriliuk, aipà innungnik aiklersidlugo. Iglo kanníkalloarpet, kajnam ameenik k'alleraminermigloneet akkiartàute-

karlit, apumik adliksingârdlugo mattôrdluardlugolo akkiárilirsuk, karnà sortluǽglo mianerallugit. Akkorlukpedle ungesikpedloneet, nunaginekángitsomêkuniloneet, umiamik áïgile. Isork'æt kǽtigut idlisinnik tûgvinnigloneet ikâruserdlugit, térsunga akkiartàut illigile. Aput augiaránget, adlamik kingorârtuarile. Kapseïotidlugit, niakoà mattôriakangikalloarpǽt, nungúdlugidle tamátigudlo apumik aggiartuïnariakarsinnarpǽt.

§. 17.

Tajmäitsiardlune kirsà utissavok timmimut, auætèj ajegullajungnærdlutik k'etullilerput, kingomudlo annernekalerpok. Kirsælâleriarpet, auætèjlo ajegullajungnærdlutik — umanerǽt siülerkotèj — tâva:

1) Iglomut kirsangitsomut isériakarpǽt, pennértunnik niglârsersimarsunnik adlertork'iksárdlugo, innartidlugo okortunnik adlikserdlugo, innuglo mardluk perk'iksuk tutíkiliko, aipà ivatídlune, aipǽt ivavdlugo, tajmalo k'epiktork'iksárdlugo. Tutíktuksakangipet, k'epingnik okorusersimaginnarile.

2) Annerteribigissauǽt, sôrdlo §. 7me agléksimarsok, ekk'águdlo pyortarbigallugo §. 9, sortluǽglo kardloǽglo sullungmik koïneksârdlugit.

3) Ivarsub timmágut aggialâriliuk. Ivarsokangipedle, adlab tâva aggiaitsiariliuk.

4) Umark'ilerpet, aggiárnekarnerà agdlisítsomarpæt.

5) Akkullágut, orngeesigut, kingorágut kiætsikudlo annorârsænnik kirsártunnik tingmirsænnigloneet illirsivigissauæt.

6) Eisinnãungorpet, imertíkilirsuk §. 12me agléksimarsok mallíglugo.

Annerterilerpet, iglo kirsegiartorsinnâvok kigẽitsomik.

§. 18.

Umadluaralloardlune, nellinginarme sulle k'erinekaralloarpet, kirsamut mianerallugo pissauæt, apumiglo aggiártuaromárpæt, ilisimartserdlugo.

„Nunavsine umiursut kajãursudlo koïænangitsuïnarmeta, isídlutiglo episártut ikitõunatik, mákko malleroægeksæt máne illívsinut, assarsángoaka! nevsoïækkaka námaksisartaromárpæse, nálekalloárusigidlo, imãitomik tipeitsútiksakarungnaissause, innukatise assársæt epirsôgalloæt umarsark'iglugit. Tajmãitomik illungersungârdlunga k'enuvigitlárpause, mákko nálekkorsaka umámiüginiatâromárise, kákugolo epirsôgalloæt nâpikalloárusigit, sapingitsæse tamása ursserniaromárise, tokokosérsut umartikudlusigit. Mâna unnúkalloarkánget, tamáttomóna kippigomárpaka okàuziksaralloaka illív-

sinut súsupigingikorsaka; akkagole unnuleriarpet, Gudim akkoëripanga, nâgadlaromárpaka malleroarkorsaka adlæt, tamákko namaksirsariakarpæse tokokosérsunnut. Pivsârtomigle sukuïarbigissegavse, kannok aglárutit umarsægeksãursut, k'enuvigause, akkago nulliæse illeksariniardlugit, tàukoa angnermik attóriakaissauèjt okàutigirseksaka."

„Gudib nekkursektikilise siningmik innytsingnak'ersomik sullieksavsinut akkagoteksamut, aksaminik serniksoïnártunnik pârilise unnuame târtome, pertlungnártokarnauværkudluse timmikudlo tárnikudlo!"

Egede tajma okallúktok. Kaládlit tamármik k'yzevigitlarpæt unnersòutà iliniàutilirksoak pivdlugo, tâvalo erk'idlugo sinigluarkoæt.

Unnuïn arkangæt-sissamæt.

Annerdlãit annérteringitsun umarsægeksãunerænnik.

Akkagômet uëllilersokut Egede illerkomisut tikiúpok annærsuarbingminut, térsunga innuïérksoït eneridluartut pivsârtomik nulliaglit uviglidlo kattersórsimaput, ajokærsoïnerà tussárnerirsarsoartik nálengnâromatlárdlugo. Atàuzimêtut kênarsièj innuksiarnersórsoarmik, tamármiglo illúvdlugo ingímeta, karne makpérdlugo okallulerpok:

„Ipéksak illívsinut unnersugaralloaka mâna sukuïaleromárpaka, illipsilo, uviglin assarsæn okkorse! illuarkotigitláromárparse, nevsoïægeksaka niakormiügitlárniarusigit; tajmãimet k'enuvigingârpause, nællunærsordluarniaromagise okàuziksaka."

§. 19.

Illumio enersimarsok perk'iglune innûlerángame, nipekararau k'íjamik. Perk'igluarángame, nipitonerrursomik k'irssaserarau, telline nisungnilo aulaniardlugit, uïsasardlunilo. Illânile annerdlângoak tajmãitarãingilak, umarsúsiblo nællunærkotèj mallungnarsarnagit; tókorsortudle êsinnartok. *Tokorsorinekaissengilarle*, asingaralloárame, kallisiæt pittûtà umatàlo tiglekangimanik, sikórngersimagamilo, agleroægloneet nakkarsimagunik, kangattárnekardlutiglo nakkarsinnartaralloárpanik, k'ernektok erk'águt annisimagalloarpet, k'ingàloneet kappiorpet. Tokosimanerpok, tamákkoningale tokodluarsimarsoridluïnaissengilarse. Imàtôg tokorsorinauviæissengilarse annerdlâk, k'íjanginame, annersânginame, aulanianginame, illumiotidluniloneet udlunne kingúrdlerne aulanerà mallungnarsimangimet. Arname nappparsimaneránit aunârneránidloneet nukiglârsimanerpok, anniniartuarnermidloneet, miklià mingiúsimanersok k'elerusimanersorloneet, kiktorársimaudluniloneet õunarsirsutigisimanerà; kongæsiágudloneet nimedleksimanersok annersârneng ajórnarkotiksánik. Karnà igiàlo nug-

vamik tettorsimanerpugloneet, nukiglârtungoak ikiórnekangeriartok annersângisinnãungitsok, mersa umarsungôgalloartok. Tokoviksimarsúsiánik nællunærkodluarsinnarpuk imãituk: tipâsimapet, amiàloneet kategánget, nepingakavdlunilo ernisúksiortum aksèjnut, timmà aktulâriarángago.

§. 20.

Siúrdlerpâk ernisúksiortub pinginauviængitseksà, annerdlâk erngẽinak k'íjariangipet, tamérsa: aksaminik nuáktikkamik karnà kãudlugo, okak karksúdlugo, pissavok, karnà igiædlo pà nuáïarkudlugo, pâmisârniardlugolo, aitsârtiniardlugolo. Tajma illomut suèrsitsigune, annersàutigilissauà. Okak k'illánut nepúsimapet, mianerinerme pærkârdlugo nuáïarnekarile. Kammónarsoak nuak iksisimapet, sullungoamik peř̃aksársimarsomik kâmikbigallugo pâmisâriliuk. Erngẽinak tâva annersángipet, ernisúksiortub nânit audlarnerdlugo kongmut aggiaissauà, sækkirsæk nak'ittalârtardlugik, tersangãinak ipperáriartardlugik, sækkiæk kangattarkudlutik. Tajma sækkirsæk aggiartarnerængnik nak'ittalârnerængniglo simnersaissavok. Annerdlâk imà passungniartidlugo, ernisuksiortub sardliaissauà, arnánut sengmisídlugo, miklià sukangatinauværsardlugo.

§. 21.

Tajmãillisárnermit nalungiârsuk erngérdlune annersângilerpet, kannong-êsúsià missilikk'iksáriakarpæt, tâvalo ikiórnekarniksà nàytsersórdlugo; tajmãisutà mardlûsinnãumet: nukiglârpetlárnermit, auktônermidloneet niakoáne. Siúrdlek ilisarnararau nalungiârsum asingarsúsiánit, kênàlo singornekángitsok, niakoàlo puïnane. Innûvikse siorkosimanerpàloneet, siornagut aunârnek nukiglàutiginerpàloneet, mikliàloneet mingiüsimaudlune, k'elérsimaudluniloneet, niglortisimaudluniloneet annærnermit, kiktorársimanerporloneet. Tâva pirsáriakarpok:

1) Miklià tiglekartídlugo, kippínagolo pissauæt, k'elissengilædloneet; nalungiàrsungoarle kirséktiniarsinnaissauæt, sárdliardlugo arnæn ablárneráne, okórtunnut imudlugo, imûtèjlo nigloriarángeta, kirsartunnik tàursersardlugit, kassungatidlugidle attætigut aksèit mangugungnarsidlugit, aggiárniardlugo.

2) Tiglerungnæriarpedle miklià, k'elerdlugolo kippiomarpæt. Kattak imermik kirsalârtomit kiengnerrytsiartomik õuternángitsomigle imeromárpæt, térsunga nalungiârsuk ikkíssauæt, annorâminermik nangérdlugo, aksamudloneet ivksiatidlugo, niakoïnà nuïsatidlugo. Ervngubie kirsà arsigeeksinnaissavok, niglômeriaránget, kirsártomik illadlektardlugo; nalungiârsugle õurutikonnago, k'akk'itsiariakarpæt kattamit, imek kirsártok koïsarángar-

suk. Kirsártomik imekángikunik erngérdlutik, nalungiârsungoak imússauæt annorârsænnut okórtunnut, imek kirsartserdlugo.

3) Tâva annerteribigissauæt, aggiartárdlugolo, sekkiæglo nak'ittalârdlugik, imermêtidlugo (§. 20). Kissiénne sorkotigissengílà, karngà igiàlo siórnagut selligluarsimangipanik. Aksungárpetlâmigle annerteribigissengilæt, sivisonârnagolo, akullikipetlârnagolo; sortlugle pussuktalârtidlugik aksèit igdloænnik, igdloænniglo korkà nakk'ittalàitsiardlugo kongætsib tungánut, annerteribigirsak k'ingágut kingomut annisinarkonnago, akajaroánudlo pekkonnago, nalungiârsub karnágut annerteribigingãissauà, sekkiæglo aggiartark'iglugik (§. 7).

4) Nalungiârsuk imermit k'akk'isartarkavdlugo, arksellektitaromárpæt, akoà adliúdlugo, itumamiglo nullokut pattaglugo aksungâmik atàuzimik mardlungnigloneet.

5) Kênágut okoytsiágudlo kákutigut imermik niglertomik serk'itsárdlugo pissauæt kusserningoængnik.

6) Kákutiguttôg aksamik sullungmigloneet (§. 20) pâmirsâromárpæt igiágut, merkolorosilingmik k'eviolirsamigloneet aggiárdlugo k'emertloágut, k'eratarsômiglo alloeesigut. Kajãursænnik kunikserkaudlugo piginnâviæt, tajmãitokarpet.

Kaitsunago tajmãillioriakarpæt. Kapseet erininaralloárdlutik umararaut.

§. 22.

Tajmãisutæn aipà: annerdlângoak õunarsisimagánget, kênàlo singortuïnãudlune tungiórdluniloneet, niakoàlo puïgánget. Tajmãikajukaut ernisuârtunne, mikliamigloneet*) nimersimagángeta kongæseesigut. Tâva

1) Miklià erngẽinak *k'elernekárane* kippíssavok, aunârtiniardlugolo kallutàutim atàuzib immariungnægánik. Imàle kippíssavok, k'eleralloárdlune ama kippiksãujungnarsidlugo, kingomut aunârtigiakarpet, kangiágut sulle k'elerbikkardlune. Auk tiksalungârpet, kênàloneet tungiungârpet, kallutàutit mardluk pingasudloneet immánik aunârile, simnerdlugidloneet, asingâmingipet. Aunârtidlugo, nalungiârsuk kênágut okòytsiágudlo serk'itsáromárpæt imingoamik niglertomik (§. 21, 5).

2) Miklià singiksarniaralloardlugo, aunâromangipet, nalungiârsuk tàva erngẽinak imermut kirsalârtomut ikkirsariakarpæt (§. 21, 2), innelloãursà aggiardlugo, sekkiæk nakk'ittalârdlugik (§. 20), aksẽinniglo niakoà imermik niglertomik koëriartardlugo, tâva aunâlerarau.

3) Tajma aunârniartidlugo, imãillirsáriakarput, sôrdlo siornagut nællunærsimavok, karnà sellíssauæt, imermut kiéktomut ikkivdlugo,

*) Innuïn illèjsa mikliak „kallitsim innelloánik“ „pittûtánik“ taïrsaræt, siúrdlek tussarngardlugo. Mikliamik tussarngartut, tamânga illegeeksúsiæt ilígilirsuk.

annérteribigallugo, sekkiæk aggiardlugik alloæk tapúdlugik, nullokut pattæglugo, kajãursænnik kunikserkaudlugo, arajunagolo.

Umarniksà audlarnerarau imenna: nalungiârsuk kirsektilerpok, umatà aulalerpok, aggleroæt kardloà erk'isualerdlune; irsik tâva angmark'æjartarpuk, erngẽinarle mattusárdlutik; kênæt kardluækidlo tungiortoæt siaroalerpok; nalungiak annersâmilerarau, annernine agdliartortídlugo. Irsik tâva angmaüariartorpuk, nalungiârsuk annersâroluglunilo k'íjalerarau, nukiktórnek illârdlugo nipitusâriartordlune.

§. 23.

Nalungiârsuk imà umariarpet, nekkursektíniariakarpæt milúktiniardlugo; nukiglârnermik milungnek ajorpet, karnánut sibborbigallugo pirsariakarpok. Umartitãugalloardlune, erngẽinak áma õunarsipet, tâva kingomut illioriakarpæt, sôrdlo audlarkãutánit. Aunârtitariakarpet, miklià tâva kippíssauæt (§. 22, 1).

§. 24.

Nalungiârsuk umalâralloarune, innûleriardlune, nukiglârdlunile nipà tussãuksãungârane, imermut imugtut kirsektigirsomut ikkíssauæt. Tupârnænnik, pekkangipetaloneet, tâva kajãursænnik adlænnigloneet nãursunnik tipigiksunnik akkursãudlune imek kallæktitãugune, pikkunarnerrursarau. Pirsáriakarpet, kapseennik tajma nekkursektisinnãuæt.

§. 25.

Nalungiârsuk k'êlagalloárune innûleriardlune, kinguningoagudle õunarsisimarsotut illigune, singortidlune tungiortidlunilo kênakut, tiglǽrudlunilo: miklià tâva k'elersyârpetlârsimavok. Erngerdlutik tâva kippíssauǽt, aunârtidleitsiarkudlugo, nalungiârsuglo annerteribigissauǽt, sekkiǽk aggiárdlugik, passuktardlugolo sôrdlo §. 22me nællunærsimavok.

§. 26.

Illâne, nálungiangoæt epititâursaraut arnamik pârsirsimigloneet nennérnerǽnnit. Akkonárdluïnarsimagunik, auǽdlo kanikut k'ingakudlo annisimaudlune, tâva ikiuksãujungnærput; tajmãingitsudle, umarsarput, tokodluarsimanginamik. Tajmãitomik annilârnermit nikadlojuïsârniardlutik, passungniark'iksárasuarilisigit. Annorejarasuardlugit pissauèjt, kirsartunnut okórtunnut imúdlugit, annerteribigallugidlo, sekkirsæk kongmut aggiartardlugik (§. 20); tâva imermik imub kirsalârk'ingoánik erdloágut illoánut tivbórbigissauǽt*); tupârnænnik kajãursænnigloneet kuniksidlugo, tim-

*) Nakkeruţingoak auätãursangoarloneet imerdlugo, sàuningoamut amitsungoamut sudlolingmut, pyortàutibloneet nerksub kingmikotánut k'elerdlugo, sudlolik erdloánut mangudlugo tivborbigirsariakarpǽt. Ervngub kirsà missilikilirsuk, nækkerut immerærdlugo irsimut illikârdlugo; irsib kirsarivetlângipago, námaissavok.

màlo aulatitsiardlugo. Erngĕinak illuarkotigingipago, imermut kirsalârtomut nalungiak ikkissauǽt (§. 21), annerterbiginermiglo aggiárnermiglo sorârunago, umarsé̈ivdlugo. Umarnarpet, timmà imuterk'iksáromárpǽt niglernauværkotiksánik, igalâk angmardlugo, iglôpet, pâmudloneet annidlugo, tupiopet, annersârtiniardlugo niglertomik; kingórnalo nekkursektikile miluglune.“

Egedib máne okallõutine unnukorsiutit naggaserpèj; nálektinile unnersórbigèj, kákugo Kalâdlit assarsangoæne unnersõuk'igomaudlugit adlænnik kapseennik ilisimangitsèjnnik, tamákko nællyungnæralloarunikit, illuarkotigissegèjn-gôg. Tamármik tâva Nálekkab sâne sêrkomiarput, tuksiárdlutiglo nipikidlutik; atátak k'illangmiursok k'yzevigikârpǽt, sajmãunersoaminit pârimatik, tordlórbigimivdlugolo, unnuame târtome sernigiomagátik, akkagôpet áma iterkudlutik perk'iglutik tipeitsúglutiglo, timmikudlo tárnikudlo pirsektisimaudlutik sennargviartorkudlutik. Merdlertungoæt atátartik anánartiglo kattængutingoætiglo tuksiúpèjt, tamársoarmiglo Angæjokârsoak k'enuvigitlárpǽt, okiorperksoït sulle ajokærsórtertik atátarsiartiglo, Egede, pauk'edluaromagà, nunamingnilo erkáïrsutiksà puïugeksâunauviæissengitsok, kingueksamingnudle kingúrdliksænnut pidluarnarkotiksâjomartok. Kibligursãukallutik auïksârput, angerdlardlutiglo.

Nak'ittárnerdlukkæt.

Kopérnek 11, titârnek 13 kollánit: ungativsinéttòg Evangeliumimik, imâissavok: ungativsinétunnuttòg Evangeliume. Kop.13, tit.5 attánit: ke'mak, imaiss. k'êmak. Kop. 45, tit.5 attánit: sinængnik mardlungnik-samuik, imaiss. sinængnut mardlungnut-samnut. Kop. 51, tit. 8 attánit: kulungeæt, imaiss. kulungoæt. Kop. 59, tit. 15 attánit: maktardlune, imass. mattardlune. Kop. 61, tit. 13 attànit: kissêsai sum. imaiss. kissêsa isum. Kop. 69, tit. 9 attánit: tikingoarpnt imaiss. tikingoarput. Kop. 91, tit. 3 kollánit: kujumèdliga imaiss. kajumêdliga. Kop. 107, tit. 11 kollánit: kigloutèit, imaiss. kigloutèit táïrsarinerpatigit? Kop. 109, tit. 10 attànit: nàrsaringnek, imaiss. nærserrinek. Kop. 111, tit. 9 attánit: pi luarnerà, imaiss. pidluarnerà. Kop. 115, tit. 10 kollánit: aungojokardl., imaiss. aungajorârdl. Kop. 145, tit. 4 att.: árpase, imaiss. arpáse. Kop. 147, tit. 2 koll.: tàuko, imaiss. tàukoa. Kop. 153, tit. 3 att.: únekaissennilo, imaiss. únekaissenanilo. Kop. 155, tit. 11 koll.: aningãrs., imaiss. anningãurs. Kop. 169, tit. 15 koll. náugminek, imaiss. nángminek. Kop. 171, tit. 5 att. kaspièjnut, imaiss. kàrpièjnut. Kop. 183, tit. 2 att.: jortorkatig., imaiss. jartorkatig. Kop. 195, tit. 8 att. uïllilersokut, imaiss. uëllilersokut. Kop. 207, tit. 4 koll.: pullàrbigirsætidlo, imaiss. pullàrbigirsætiglo. Kop. 209, tit. 4 att.: serárdlulugolo, imaiss. serárdlugolo. Kop. 219, tit. 8 koll.: nuenneitsokorsiom, imais. nuenneitsòkyom. Kop. 227, tit. 12 att. annerártors. imaiss. annorártors. Kop. 233, tit. 6 att.: ikióïniardl., imaiss. ikiórniardl. Kop. 235, tit. 11 koll. Angroklese, imais. Androklese. Kop. 235, tit. 6 att.: erksinartórtoak, imaiss. erksinartórsoak. Kop. 239, tit. 12 koll. piniauværs., imaiss. pinauværs. Kop. 245, tit. 19 koll.: nértutit, imaiss. nérsutit. Kop. 273, tit. 1 att. iunúvig., imaiss. innúvig. Kop. 289, tit. 1 att. urksum, imaiss. jurksum. Kop. 295, tit. 8 att. suugoamik, imaiss. sungoamik. Kop. 305, tit. 5 koll.: innuksiarnétsers., innuksiarnétsors. Kop. 313, tit. 2 attánit: Tobisaib, imaiss. Tobiasib. Kop. 339, tit. 9 koll.: arkangæt.-ping., imais. arkangæt-ping.

Pilling library 1903